

Međunarodna zbirka

**GOLI
ŽIVOT
U
UMETNOSTI**

ELEKTRONSKO IZDANJE

Udruženje balkanskih umetnika

*Međunaordna zbirka
pesama, kratkih priča i aforizama
~ Goli život u umetnosti ~*

Izdavač:
UDRUŽENJE BALKANSKIH UMETNIKA

Urednica:
Dijana Uherek Stevanović

Ilustracija naslovnice:
Nikola Veličković

Prelom i dizajn
Dejan Hornik

Recenzije:
Vladanka Cvetković
Predrag Opalić
Dejan Hornik

UDRUŽENJE BALKANSKIH UMETNIKA

ASSOCIATION OF BALKAN ARTISTS

Septembar 2014

GOLI ŽIVOT U UMETNOSTI, ALI...

Potaknuti opštim stanjem koje nas okružuje na prostoru Balkana, odlučili smo da još jednom ukažemo slovima na situaciju koja je zadesila gotovo sve sfere umetnosti i raspisali smo ovaj konkurs, na koji je pristiglo mnoštvo radova sa gotovo svih kontinenata, ali da knjigu šampamo, nemamo sredstava, da tražimo od autora da sami uzmu učešće u otkupu knjiga, opet bi bili ono protiv čega se ovim konkursom bunimo.

Ponekad se pitamo, da li je ovo ona „Zona sumraka“ koju smo gledali kao parodiju na TV ekranima? Pokušajte sami pronaći odgovor.

Pišemo, jer tako iskazujemo svoja osećanja, a i lakše dišemo, jer o hrani ovog puta ne bi.

Ako odustanemo, uzalud dosadašnji trud, ali i ne samo to, priznali bi poraz, a to ne želimo, jednostavno, odlučili smo da objavimo knjigu u elektronskom izdanju i ako ništa drugo, omogućimo ljudima koji vole: poeziju, priče i aforizme da nas čitajući bolje upoznaju.

Nekim autorima smo predložili da objavimo zbirke pesama, priča, aforizama u elektronskom obliku i to bez obzira na odluku žira, jednostavno iz potrebe da pomognemo talentovanim ljudima da bar tako izađu u javnost.

Odluka o pobedniku ovog konkursa se još uvek ne zna, jer nju ćete doneti Vi sami glasanjem na stranici Udruženja balkanskih umetnika svojim glasovima i glasovima prijatelja pisane reči, a i po nama umetnost ne zaslužuje da bude bodovana, ali recimo da je to jedan od načina da izaberemo po jednog autora iz svake navedene oblasti.

Ovaj prvi deo predgovora bio je nešto kao glas tima Udruženja balkanskih umetnika koji je radio na ovom rukopisiu, vršeći odabir i hvala im na uloženom trudu, jer kao priređivač ove zbirke, pokušala sam još jednom da nas povežem u celinu i da uradim nemoguće u vremenu besparice i u tome sam uspela, jer kad pogledate sadržaj knjige, zemlje iz kojih su radovi pristizali, kao i mesta, a važno je napomenuti i da su autori različitih godina i iskustva, onda još jednom potvrđujem da je i pored svega gore navedenog ovo zbirka koja zaslužuje da bude čitana, a ko zna, možda i jednog dana štampana. Verujem još uvek da Nojeva barka negde plovi te tako, zašto onda ne nastaviti i budan sanjati i umetnosti krojiti neko novo odelo, koje sve više liči na ono iz bajke „Carevo novo ruho“.

Hvala još jednom svima koji ste poslali svoje radove na konkurs uz izvinjenje zbog nekih tehničkih propusta koji su se javljali, ali o tome ne odlučujemo samo mi obični ljudi, već i tehnika koja bi trebala da nam pomogne, mada i ona zna da greši.

Dijana Uherek Stevanović

Poezija

Mr sc. Saša Delić, Lukavac, Bosna i Hercegovina

KUDA IDE OVAJ SVIJET

Kuda ide ovaj svijet,
pitam se često,
sve mi se čini,
da je ukleto mjesto.

Neznanje i nerad,
vrijednost su sad,
pitam se dokad.

Gdje god se okreneš,
mediokriteti razni,
niko nije u njihovoj ravni.

Ne znaju jadničci,
da su šupljoglavci,
marionete nečije da su,
da nekome popločavaju trasu.

Kad' ih ne budu trebali više,
na smetlištu života završiće.

Poruka za kraj,
vrijednosti prave,
vratit će se znaj!

Sanja Vilus – Budva, Crna Gora

MRAK

Mrak
ušunjabo se u grad kao skitnica
uvukao hladne ruke u džepove
i sipao zvezde između oblaka.
Umorno okačio kaput o Mesec,
uzeo da čita bajke deci pred spavanje,
pustio vukove da zavijaju
da se zaljubljeni ljube i skrivaju.
Umirio sav živi svet
ptice u gnezdu, cvrčke u travi
čak i mačke sneno predu,
a psi spavaju bezbrižno u neredu.
Ušuškao nas u tople pokrivače
pokupio u koš ružne snove,
a ostavio nas nasmejjane...kako je divan
i odjurio pre zore... da joj se skriva.

Dijana Uherek Stevanović - Subotica, Srbija

PRIZNAJEM

Pogledaj me,
odlično sam,
jer gazili me
Kurta, a i Murta
otimali mi vreme,
poništavali mi inteligenciju,
pljuvali mi na diplomu,
lagali me,
nudili mi nemoguće
i danas mi nude,
ali odavno pričam
samo nemuštim jezikom
i ne trzam na kule i gradove.

A slava?
Slava mi ne treba,
jer sam još uvek živa.

Priznajem,
ipak se noću pitam,
kakva bih danas bila
da nije bilo svih
nezvanih njih?

TUŽNI SE NAJLJEPŠE SMIJU

U kočiji zlatnoj
Tuga već danima putuje
Društvo joj putnici
Koji nedužno griješe
Lica što sakriju
Mada najljepši osmijeh imaju

Nikome ne trebaju
Došlo je takvo vrijeme
Da sada svako vidi
Samo sebe

No svijet se okreće
Prazno kolo se vrti
Još nas uzavreli sati čekaju
Prije smrti

Svi od kočije bježe
Od tuge se kriju
Mada zna se

TUŽNI SE NAJLJEPŠE SMIJU

ДА МИ СТРУЈИШ СКИТНИЧКИМ ВЕН

Склонићу ти облаке са чела
да ти видим плаветнило неба
и осмјехом пробудити звијезде
знам шта души недохватној треба.

Размаглићу немире са снова
да се проспеш као мјесечина
и дјечијом жељом заводити
да изрониш душу из дубина.

Ћутке ћемо размијенити ријечи
у тишини смијати се гласно
затворених гледати очију
и љубити у сновима страсно.

Поклони ми све будуће ноћи
снове спакуј у златну кочију
ја те волим понизно и псећи
не лутај ми никуд из очију.

Красићеш ми чаршафе бијеле
чиста срца расти у зјенама
прстом вјетра мрсићу ти косу
да ми струјиш скитничким венама.

JA SE ZOVEM NEBO

Ja se zovem nebo.
Kroz mene prolaze vjetrovi,
oluje, sunčevi zraci, avioni i ptice...
po meni igraju zvijezde i mjesec me
osvjetljava noću.
U mene gledaju ljudi kada traže spas,
utjehu i kada čeznu.
Djeca prvo nauče bojiti mene i
dodavati mi mliječni put
po kojem gotovo po pravilu
hodaju samo pjesnici...
Ja se zovem nebo i mene je
teško ne voljeti, možda kada
se crni oblaci iskradu iz svojih čoškova
pa me malo zamrače i ja tada
izgubim plavetnilo, možda.
Jučer su ptice igrale valcer,
a sunce im svirač bilo...
Ja se zovem nebo i visoko sam
još iznad svih i jedan dio mene
uvijek ostaje nedodirljiv,
a oni pjesnici što hodaju po mliječnom putu,
uhodano, daju mom
plavetnilu najljepše rime i stihove,
jer jedino oni vide sve ovo što je napisano...
Ja se zovem nebo...

НИВО СНОБА

Много си ми ти на нивоу,
пијеш увек флаширану воду,
једеш само јела фина
и наручујеш скупа вина;
путујеш по свету,
имаш лаган посао на интернету,
сви су ти нешто глупи
и немаш појма како живе други.

Разбијам ти идеале, снобе!
Није ме брига за твоје крпице скупе
и са ким идеш на море!
Има пуно тога вреднијег
од материјалне лепоте
и твоје силне лове!

Дејана Савић - Крагујевац, Србија

ЈОРГОВАНИ

Јорговани нежно, лелујају, шуште,
нечујно,

лагано.

Тихо, одважно,

Одувек ћуте.

Импресивно.

Небобитно.

Они појма немају
чак ни да постоје.

Тако лепо,

ситни.

Ништа они не знају

кад се мисли роје,

слепи.

битни,

како груди тиште,

срце се разара.

Тужна истина

у твојој души.

А јорговани неми

благо миришу.

Нежно, опојно.

Као лек да су.

Лепо, изузетно,

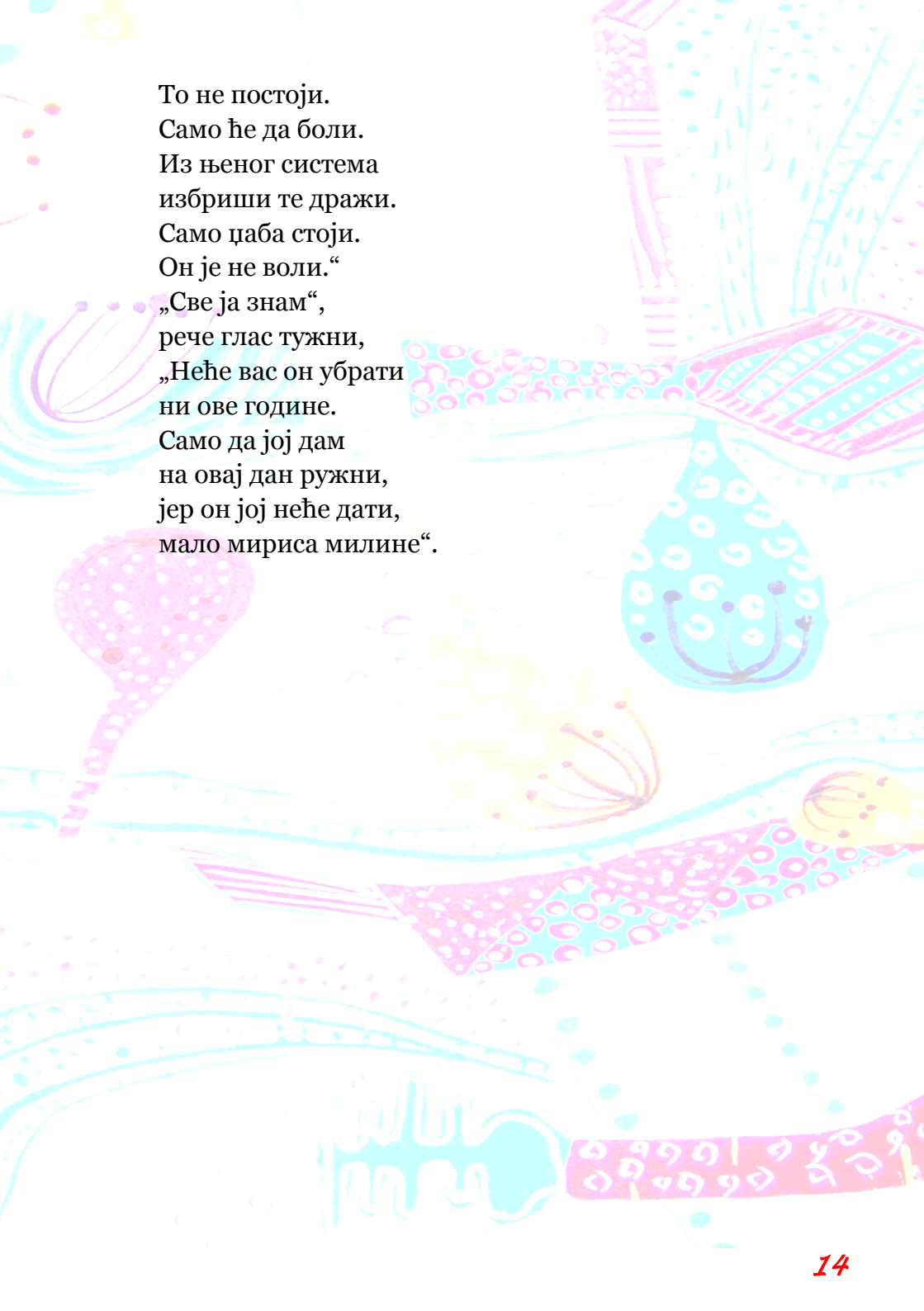
док по тузи пишу

немислосрдно:

„Пробуди се, Гласу!

Кажи јој да нема

тог што она тражи.

То не постоји.
Само ће да боли.
Из њеног система
избриши те дражи.
Само цаба стоји.
Он је не воли.“
„Све ја знам“,
рече глас тужни,
„Неће вас он убрати
ни ове године.
Само да јој дам
на овај дан ружни,
јер он јој неће дати,
мало мириса милине“.

Veldina Alibegić - Velika Kladuša, Bosna i Hercegovina

MUZIČKA KUTIJA

Figura si u muzičkoj kutiji
Dok se divim otmjenosti tvoga plesa
Oslikavaš mi vid ružičastim bojama
U stomaku roj šarenih leptira
Uzdrhtala bi kosa zajedno sa tvojom
Lepršavom, kestenjastom

Ne mogu se obuzdati
Začarana sam tvojim pokretima
Odškrini mi vrata svoje kutije
Stajat ću pokraj jorgovana
Neću mu polomiti granje
Uživat ću u neobuzdanom mirisu cvijeta

Iako sam divlja kao stručak kupine
Kao divljač u najgušćoj prašumi
Dajem ti obećanje da ću se pokoriti
U tvome kraljevstvu gorućeg svjetla
Usijane strasti, rasplamsane žudnje
Da mi prebrojiš svaki ožiljak na tijelu

Zaplešimo tango

ШАВОВИ

Када пукне шав и сјећања се пролију
на карирани столњак градске кафане,
сјећања увијек миришу на меланхолију
и мирис нас врати у оне школске дане.

У оне школске дане у задњим клупама
док круже питања о славној Византији
шапућем на уво, с ревношћу глупана,
битне датуме својој првој симпатији.

Својој првој симпатији која се памти,
тако бар кажу неки људи од науке.
Срце не заборавља када запламти
јер предуго послуже чује те јауке.

Чује те јауке и из даљине јеку
јер одјекне тек годинама касније,
а кад схватиш, тад године истеку,
у празној боци све чује се гласније.

Чује се гласније њен далеки сјај,
донеси нам боцу, ричем као лав.
Попијмо другови још по једну за крај
да мање заболи када пукне шав.

PREKRASNI DANE

Prekrasni dane koji uvijek gledaš
Svojim očima u moju staru sobu
I beskrajnim satima pripovijedaš –
Znaj da sam u mračnome grobu.

Tvoja svjetlost meni više ne sja
Niti tvoje ruke pišu moje retke.
U mojoj usnuloj sobi više nisam ja,
Sad širi svijetom moje pripovijetke.

Posudi mi nekad svoje divne oči
Kako bih te gledao iz zemlje sjena,
Da moja duša ponekad zakroči
Iz kaveza u kojem je zatvorena.

Zamaši mi nekad iznad ovog bloka
Koji sada čuva moje mrtve kosti,
Svjetlost ne nazire zjenicu oka,
Ovamo nikada ne dolaze gosti.

Prekrasni dane koji uvijek gledaš
Svojim očima u moju staru sobu
I beskrajnim satima pripovijedaš –
Udahni opet život klonulome robu.

Адријана Дада Пуача - Београд, Србија

ГОЛИ ЖИВОТ У УМЕТНОСТИ

Страст у оку и боја на длану
Реч у сухом грлу
без помака у плану

Покрет тела врућ и смео
Једна слика и сан цео

Боја цури, прелива се
и стапа са бојом душе
рана болна целива се
док сузе се крупне суше

У тишини мојих мисли
Усамљени тон лепрша
Дланови се чврсто стисли
Моје срце твоје куша

Ал' то је само прекид стварности
медом обложена илузија храбрости
мучан крик бића у опасности
и голи живот у уметничкој бесконачности

ONO, TI

Putokazi na mojim traganjima

Su mi dani.

Pogledam te

I vidim rješenja

mojih dvojbi.

Ono što sam sramežljivo i tajno priželjkivao

Sam otkrio, nenamjerno

Ali na svu sreću.

Figura koju sam uvijek, maglovito, zamišljao,

Ali bio siguran u njeno postojanje

Na zrakama svjetlosti, je došla na moje oči.

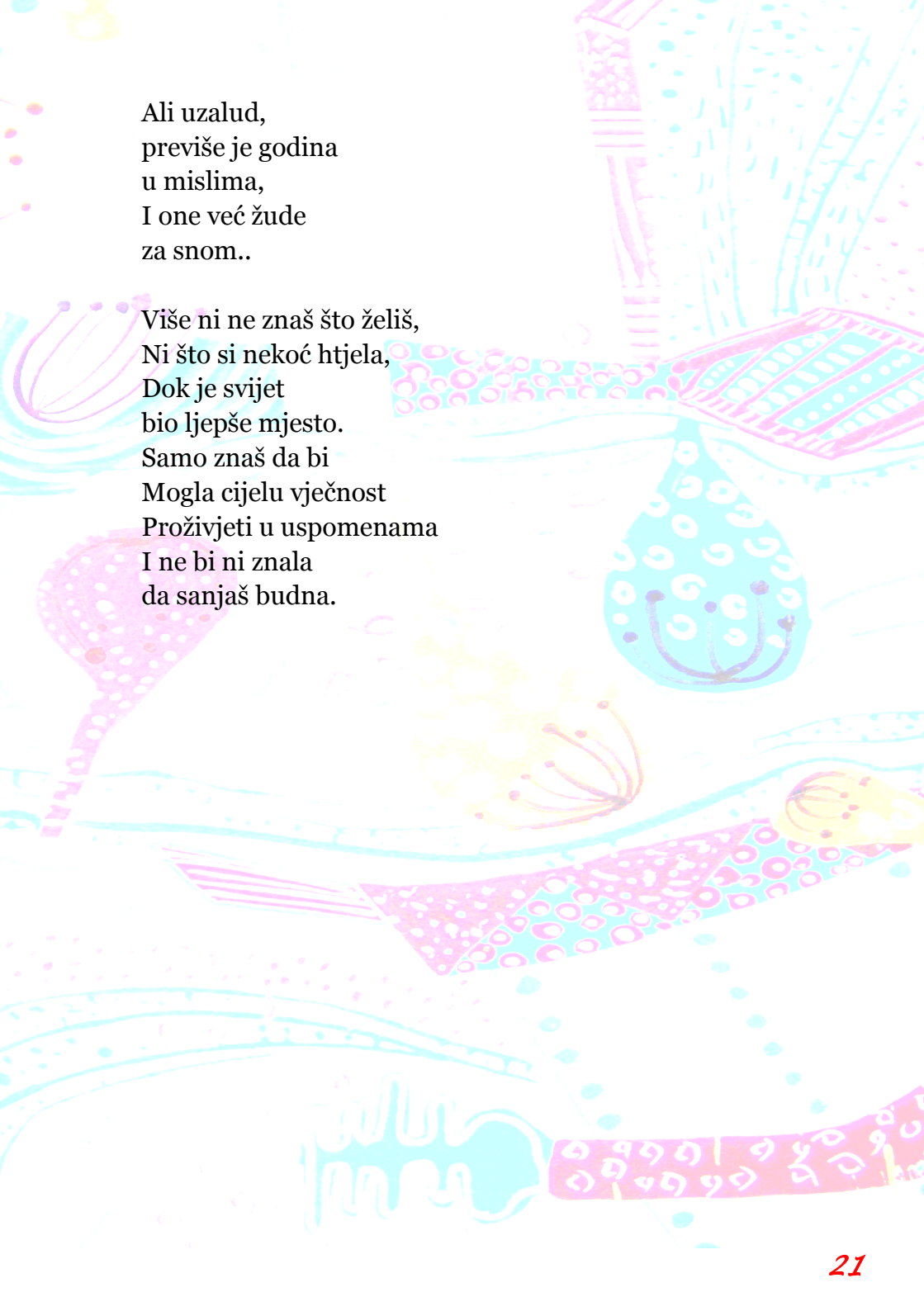
Apsorbirao, ja sam je zahvalno.

Ivan Luketić - Split, HRVATSKA

BALADA O STAROSTI

I na kraju,
Probudiš se jednog jutra
Sama,
Izgužvanih, starih ruku,
Kose sijede,
Ispod koje
svijet sve
više bježi u nepovrat,
Svijet koji više
nije onakav kakav
je jednom bio,
iz onih očiju
punih sjaja,
i nade za boljim sutra,
svijet u kojem
su se serenade
pjevale pod prozorima,
I ljubile ruke po kalama...

I tako se trudiš
da sve promijeniš,
čitavom snagom svog srca
kojeg nosiš pred očima,
da vratiš svo to vrijeme,
Sve neiskorištene sate,
Sva lica
koja postaju siluete.

Ali uzalud,
previše je godina
u mislima,
I one već žude
za snom..

Više ni ne znaš što želiš,
Ni što si nekoć htjela,
Dok je svijet
bio ljepše mjesto.
Samo znaš da bi
Mogla cijelu vječnost
Proživjeti u uspomenama
I ne bi ni znala
da sanjaš budna.

Оливера Шеста - Београд, Србија

КАМЕН

Да се у камен
хладни претворим
и да као стену
усамљену шибāju
ме ветрови.

Да ли би ми
и тад додир
руке нечије
срце камено,
хладно, загрејао,
ил` можда само
име своје у њему
урезао.

ODUMIRANJE

Polugola
razdevičena
nesigurna u sebe
i svoje postojanje
uprljana do kosti
od misli koje pulsiraju
podbula od čekanja
na neka bolja jutra
lepljiva od znoja
i slana od suza
prolivenih zbog bola
ostavljena nekome
na milost
(ako Bog da)
postoji tu
u uglu kreveta
senka moje nekadašnje vere
u bolji život
pod ovim okrutnim nebom!

Snježana Segnan - Rijeka, Hrvatska

SUZAMA PIŠEM

Dođi i odvedi me na mjesto mira i ljubavi.
Svježi bosiljak neka zamiriše,
trava pokošena
pod nogama nek' bude...

Dođi i šutnjom zagrlji me, pomiluj po glavi
kao baka zamišljena...
Majka izgubljena...
Jato svoje u krvi osjetiti moram...
Izgubila sam
pravac pripadanja rodu svome...

Vrati me onamo gdje mi je mjesto
tek
Suzama pišem...
patnjom ti govorim
mojih korijena više nema...

TEŠKA VREMENA

Teška su neka došla vremena,
rimu forsiraju narodnjaci.

Za nas ostale opomena
da ne budemo kao loši đaci.

Da l` biti drugačiji greh je neki,
odmah vas šalju psihijatru.

Vaših mi zahteva fioka puna,
lokalni moćnik pada u vatru.

Za sedmu umetnost nema para,
kome je danas do umetnosti.

Prioritet je sada Europa ,
kakva kultura, Bože me prosti.

Imamo važnije stvari od toga,
kriza nas trese nemamo para.

Marketing stručnjak pominje Boga,
daje mi mobilni nekog drugara.

Ja se ponadah, pozvah čoveka,
on umetnike kažu razume.

Savet mi dade umesto para,
počni od voda, pa zovni šume.

I eto tako, svud jad i beda,
kultura treba da se primiri.

Sledeće godine pet posto više,
kad iz Evrope stignu papiri.

Dotle ćuti i sagni glavu,
kulturan ako si, znaš za manire.
Nije, bre, vreme za knjige nove,
sačekaj da se radnici smire.

Kao čun stari idemo dalje
u ovoj našoj balkaskoj buri,
oni što nose odela skupa
kopaju raku našoj kulturi.

KAD SAM BIO DETE

Želeo sam ići na Mesec,
Želeo sam sve da kažem,
Želeo sam zvezde sa neba skidati,
Želeo sam samo meni svitati.

Želeo sam i Sunce da bude moje,
Želeo sam da niko ne sme da me takne,
Želeo sam sebi sve slatkiše,
Želeo sam ispunjenje svih mojih želja.

Želeo sam svaki dan ići kod ujaka,
Želeo sam da nebo bude vedro,
Želeo sam da poletim kao ptica,
Želeo sam da sa visine se posmatram.

Želeo sam da mi majka nikada ne umre,
Želeo sam da u toku noći postanem muž,
Želeo sam da deca budu odrasla,
Želeo sam imati dedu i babu,
Želeo sam da ovaj svet bude drugačiji.
Želeo sam da svako dete bude kao Car,
Želeo sam da niko ne sme da me pipne,
Želeo sam da rata ne bude nigde,
Želeo sam da leto bude bekrajno.

Tako sam ja uvek želeo,
Dok se nije završila igra...

NEĆU OPROŠTAJ

Nemoj mi nikad oprostiti
Što sam te nesebično voleo,
Zbog tebe svet preokretao,
U nebo te uzdizao,
Nemoj mi oprostiti.

Oproštaj neću tražiti
Sudbina te je donela
Samo sam ja Boga molio
Da te ostavi,
A ona te odnela.

Ne čekaj za oproštaj molbu
Duša mi ni danas
Mir ne nalazi,
Po sebi pljujem i gazim,
Ne, oproštaj ne tražim.

Neću te moliti da shvatiš
Kad su te ratovi ubijali
Da si imala gde da se vratiš,
Jer znam da si živela snove
Koje smo zajedno snivali.

Neću te moliti da oprostiš
Jer ljubav oprostite ne traži
Ona se desi i postoji,
Ne, ja te neću moliti da oprostiš.

ZATVARAM BOL

Zatvaram bol u sebe,
ne dam joj puta široka
prestale su potrebe
da je puštam iz oka.

Razdire ona grudi ove
unutar njih raspara sve
kad osmeh dan prozove
gušim joj teške odjeke.

Puštam da se šepuri
nemoć oduzimam sebi
onda kad se suza sjuri
ne dam je na dar tebi.

BEG

Želimo da pobegnemo.
Kuda zapitaš se?
Da se spasimo, da ne tonemo,
kad uplašimo se!

Zar je spas u begu?
Ili je to samo misao,
potrebna da savlada tremu,
za onim što je srce glasalo!

Srce-razum,
dva ortaka pomalo čudna,
jedno drugom čine kuluk,
o glavo moja luda!

Niko nigde pobegao nije!
Svaki beg je samo,
beg od samog sebe.
Pomiri srce i razum što hitnije,
i otrovne strele nisu potrebne!

BILJEŠKA O JEDNOM GRADU

Ne znam
Čardak sam
Ni na nebu, ni na zemlji
Da li stanujem ili boravim,
Ali sigurno ne živim
U gradu gdje me niko
Ne pozdravi na ulici.
Tek telefonski pozivi
Svakodnevna pitanja:

Kako si?

Kako ti je mama?

Kako je brat?

Kako muž?

Ima li što za dijete?

Ono što bi stalo u dvije upitne rečenice
Pretvori se u paćenje mozga od pola sata.
Podnevnu kafu pijem, društvo mi Fejsbuk
I priviknuta Flipi što je omacila pet novih
Nacija se klete u Boga sa izrazima Jude
Gurajući se u krugu što se sam zatvara.
Začeti u crnoj rupi
Šta znaju o ljubavi?
Seksaju se gledajući porniće
Javno ne piju ni pivo, ni konjak
Mahinalno puše, svi nalik dimu.
U gradu gdje me niko
Ne pozdravi na ulici
Dobro je biti stranac.

U STRUJI KRVI

Ako težiš podjarmiti more,
ono će te nadvladati i usrknuti
i ostaviti na nekoj tvrdoj hridini
ili pustom žalu otoka ... znam -

ja kapljica u nemirnoj igri valova
što putuje kroz prozirna strujanja
i njiše se, leluja, poskakuje i teče
u zvuk mirisa rasulog u njedra

kao vibracija rasprslog daha
što se razmata u baršunast ples
kad sunce ražari jutro na prozor moj
i protitra krvotokom žubornim...

i poljubi tijelo snagom nježnosti
kroz bljesak zvijezda u zjenici ljepote
raspisane vjetrom niz pokrivač -
trebam te, čekam i plivam ususret...

Post scriptum:

Tebi koji si razveselio moje biće
svjetlošću nježnih dodira
najljepše stihove i niti pletem
na spomen trajno živ u srcu visine
gdje duše pripadaju beskraju...

(neobjavljena)

Zora
rasgrne
vidike
pticama i
vjetru, razigra
leptire i
pčele, u
kamen duboko
kleše znake,
ureže u
moju glinenu
dušu, mirisom
timljena,
hijeroglifske slike
nanovo otkrivene,
kleše, urezuje,
zapisuje,
odjekom odtiče
riječnim žuborom,
i ne
vraća
se.

ČEKAM

Čekam te ...
Kao žedna zemlja kišu,
Kao polen pčele.
Kao proljeće, laste.

Čekam te ...
Ne brojeći više dane.
Ne žaleći
Za neprimjećenim osmijesima,
Za propuštenim poljupcima,
Nježnim dodirima...

Čekam...
I ne brini,
Od čekanja se umoriti neću.
Jer, kada sam se rodio
Čekao sam da se rodiš ti,
Da mi doneseš sreću.
Od tada te čekam...

ZAVJET DJEVIČANSTVA

- Kad svijeća u kolibi utihne,
i hladna stud tijela dodirne
Daj mi se,
daj mi se Helena...
Po krugu leta vasionom i nesebičnosti da letim
I griješne i svete korake bjeline osjetim,
mirnoću savršenstva dok klizi
Niz bedra, pa uz njedra
nek' ovlada drhtavica tijela,
neusiljeni usklici...
K'o seljaka poljanom oranicu dok brazdi.

Daj mi se,
u zanosu ludom
beskrvne usne da premažem crvenim vjetrom,
pozornost očiju nad tvojim tijelom,
špiljom zlatne doline
nek' nerazumni duh požude smiri,
nek' se prolomi noćnom tišinom krik zadovoljstva
k'o žednog putnika što se napije crvenog vina
tek ubranog grožđa iz vinograda.

Daj mi se,
svojim egom ne odaj poniznost,
nit' značaj u presvetim riječima zavjeta djevičanstva.
Na našim tijelima ostat' će uklesani dodiri
k'o planinara u hridine,
neiscrpnj sadržaji ove noći
putovat' će po sjećanju.
Nas dvoje da smo se voljeli noćas.

NEKA BUDE DUŠA...

Neka bude duša
ko u sanjalice
maštom neka plovi
u vjetru skrije lice

jer što je život
nego sanak mali
misao... tren... želja
dašak tuge...
košara veselja
neka bude duša
poput bijele ptice
što na oblaku spleće
bajke... pjesme... priče

neka bude duša
kao mali slap
i vječno teče
kap po kap

neka bude duša
ko u sanjalice
u njoj nek se gnijezde
zvijezde... ptice...

GROHOTAN SMIJEH (APSURDA)

U nepobitnom vrhuncu apsurd
samo grohotan smijeh
može biti primjerena reakcija.

"Tko je ovdje lud?"
nije više suvislo pitanje,
a i odgovor naprosto zapinje
točno u toj niti samospoznaje
gdje apsurd pobija
grohotno smijanje.

Zamrznute šifre zamjenile osjete,
sivilo požderalo zelenila;
kroz isti čas pametne psovke odlete.

"Što nam preostaje?"
nije više dato na biranje,
jer samo kaos može donijeti buđenje,
pa kad apsurd konačno izumre
možemo graditi nove razloge
za grohotan smijeh
radosti, a ne parodije.

CRNO OKO

čuje se flauta
zvuci bolni
sve tiši
a onda
ni glasa
zaćutala
crni gavran
nakrivi glavu
gleda
u mrtvo oko
zamahnu krilima
odlete
kao
da se ništa
nije dogodilo
tišina
na
poljsko cveće
sleću
šareni leptiri

LINIJA

U napuklini požutjele stijene
živi jedan zaboravljeni svijet.
Vrijeme guta postojanje.
Čemu traganje za smislom
što se krije u iluziji.

Spustio sam joj na dlan
zavjetni kamenčić.
Pogledom je povukla liniju
koja razdvaja obale
presušenog korita.
Riba više ne čuti.

Čistači su obrisali
staklenu površ,
nestao je obris.
Riba ima krila.
Želja je postojanija,
nego što smo slutili.

VOLIO BIH...

Volio bih da ti nikad ne zatrebaju ruke
vrijedne, spretne, ali i dovoljno čvrste
da te sigurno bez ožiljaka kroz život vode

Volio bih da ti nikad ne zatrebaju usne
tople, zrele, ali i dovoljno nježne
da odagnaju samoću iz prohladnih noći

Volio bih da ti nikad ne zatrebaju oči
zabrinute, svjesne, ali i dovoljno mudre
da te razumiju onda kad nitko drugi neće

Volio bih da ti nikad ne osijetiš da ti netko treba
da ublaži gorčinu bola, razočaranja i jada
i sve ono što godine pod pritiskom sa sobom nose
podsjećajući uvijek ispočetka koliko smo ranjivi i slabi
Volio bih samo da ti trebam svakim otkucajem srca,
ljubavi moja

MOJA SI TIŠINA

Tu, na usnama mojim
ti si tišina što se roji
i stišćem usne čvršće
da ime ti ne izuste.

Jer, ako sa usana pobjegneš,
u svijet se bijeli otrgneš,
bojim se da ću te izgubiti
da te više nikada neću naći.

Moja si tišina
moja patnja i bol
bez tebe ne bi bilo
ni života mog.

IME MI JE...

Geografska širina sam
koja te opasuje blaženošću.
Alas svemirskog obličja što
mreže puni osmesima.

Grom pretvaram u stih i ulepšavam ga himnom.
Sa mnom krepiš radost postojanja.

Oružje sam u rukama nemoćnih,
vatra u očima vojskujućih.
i nema bitka nemirnih srca.
Bez mene ti sreća nije ukorenjena u osmehu.
Oči ti mnome siromašne iznevere život.

Ja sam ikona duše i ključ za nebo
kojim otkupljuješ svoja bezakonja.
Vera u mene je štap slepom
i zena večno živih.

Oltar sam u hramu tvog srca.
Ime mi je, Ljubav.

UMRI MUŠKI

Šuti...
Samo šuti sada...
Pregrizi jezik, stisni zube
I mada si Žena,
Umri muški!
Umri muški, čuješ li?
Ponosna budi i hrabro
Padni ko pokošena..
Ne padaj najprije na koljena...
Nisi ti jadnica da umireš
Padajuć' na koljena...
Šuti..
Ne plači...
Neće još dugo boljeti,
Obećajem ti...
Samo stoj uspravno,
U inat masi koja čeka tvoj pad
I plač...
Umri muški!
Nek ti se tijelo od duše
Otkine u trenu,
Vrisni u sebi ako moraš
I šuti...
Iako si Žena, sad samo šuti
I jednostavno, umri muški!

ŽIVI AKO SMEŠ

Gle, posta drvo,
oskrnaviš me
- isekli na pola,
a hoću da dišem
da živim...

A kako???
Hoću li uspeti?!
Snagu gubim,
a volje za jedan tren.

Pustila bih grane
da olistam,
ptica na nju da sleti...

Prete mi...
Iz korena žele
išćupati...
Jaći su...
ŽIVI AKO SMEŠ,
jer svakako mi je mreti...

PUTNIK

Želja stvara iskru
Što vatru rasplamsava
Dok se u oganj ne pretvori...

Bole me grehovi
Davno nekada počinjeni
Na raskrsnici divlje mladosti...

Krajputaši popadali
Kojim putem dalje poći
A čovek ostati i obraz sačuvati...

RAZLIČITOST

Život nije bitka za mjesto
u prvom redu!
Život nije da ga sam živiš
Zatvoren u staklenom svijetu.
On je nešto veće,
toplije i slađe.
Pjesma je i muzika
da sreću dijeliš
sa svima.
Razumijevanje,
milost i dobrotu i
sa drugačijima.
U posudi mojoj
rastu hortenzije
i ljuta papričica,
na istoj zemlji
u prostoru malom
ljupkost i slogu
skupa dišu.

ЧЕКОР ДО РАДОСТА

Еве само усте еден чекор,
еден чекор ме дели до радоста.
Чекор полн со надеж
чекор полн со љубов
чекор до вистината
чекор до радоста
а по лице веќе солза паѓа
и радост се раѓа.

PROLAZI...

Sreća odevena mokrim laticama lala,
Jahač na krilatom lavu,
Sunce u izmaglici,
Mesec na pučini,
Čovek pognute glave,,
Tuga privijena bolu,
Nedostatak izgubljenih dana,
Reci koje tok reke usnulih
patnji prate,
Godine neizbrojanih dana,
Kočije bez zlatnih kočija,
Mladost iskričave budućnosti,
Prolazi...
Vreme naratora prošlosti,
Ostaju uspomene divnih trenutaka
Ljubav neizreciva,
Vera oivičena ramom suza,
Nada koja pruža spokoj da nas Anđeo iz Raja prati i čuva.

ZGRUŠANA BOL

Stojim u tami, cvilim.
Zgrčen od besa
dozivam svetlost,
što ugasi se nekada davno.
Onoga trena, kada sam
prkosom oterao sav gnev
što tekao je venama.
Rastao i hranio se
mojom obolelom dušom.
Stojim na ivici, drhtim.
Pognut ka ponoru
brišem tugu,
zgrušanu od bola.
Oblizujem i sklanjam
poslednje ostatke
neme prošlosti.
Borim se i krvarim
za nešto uzvišeno.
Za nešto čisto.

PRAZNINA

Zbijeni da izbegnemo pukotine
Koracima ni od kuda
U naletu drhtaja
Poprištene zidove
Da otklonimo
Nevidećim zenama
Zrenik
Da podarimo
A uistinu
Nalik zardalom verglu
Ni škripu
Ni distonirani zvuk
Ni eho blagoslova
Ne sačuvavimo

DAJ

Kupi mi...

Kupi mi kaleidoskop!

Da mogu kroz taj lažni durbin da gledam vitraže koji se kreću.

Ne ove ljude što proždiru sreću.

Kupi mi...

Kupi mi lilihip!

Kada ga u usta stavim od slasti da mi se uši vežu na čvor
i otupim na života ukus opor.

Kupi mi...

Kupi mi metar Andrića!

Da načinim šuškvu ponjavu od literature
i u jednom potezu zaštitim telo od promaje ljudi što žure.

Kupi...

Kupi mi vergl!

Ali da niže neke zvuke iz neznanih kultura
ili da svira tišinu.

Daj čisto polje i livadu,
kamilicu, maslačak i detelinu.

...

Ili me samo pusti
da sanjam.

Renata Cvetkov - Sombor, Srbija

REČ O UMETNOSTI

Strepnjom povezana izražajnost oblika,
pod velom tišine iskrivljena stvarnost
i realnost prodana u dva poteza,
drhtavom rukom nacrtana tišina.
A tišina zarobljena iza bledila obraza,
glasnija od svih pesama,
književnost pod njom postaje bezazlena,
ona čuti i priča više od elegija i eseja.
U plastičnim licima s renesansnim crtama
svemir gubi svoju dubinu,
mešani vanzemaljski i socijalni sjaj,
kao privilegija samo nekih od nas:
mašta stvori duh da razume,
a duh stvori boju da njome zabeležiš u večnosti svoj glas;
jer oživiš lutke i tamne prolaze,
svetlim mislima otupiš mrak,
a onda te ujutro umesto sunca
probudi samo neonke zrak.
I opet strepnjom povežeš izražajnost oblika,
pod velom tišine iskrivljenu stvarnost
i realnost prodatu u dva poteza,
drhtavom rukom nacrtáš tišinu-šapućeš reč o umetnosti...

IZA ROLETNE

Iza roletne je zatreštio prolog zimskog dana
i pridrhtao među grčeve naših stopala i listova.

Iza roletne senica vrti prolećnu šansonu čistačima
koji prazne prazninu iz podzemnih kontejnera.

Iza roletne automobilski usamljenici snuju crte
nedorečenosti u bljuzgavicu na putu.

Iza roletne rascepljene vrbe oplakivaju
svoje još pre nekoliko dana bujne korpe snova.

Iza roletne se nemilosrdno biju za prevlast
ruska zlatna groznica i ukrajinska ubojita vrućina.

Iza roletne je drska vrana preko neba
nacrtala zastrašujuć zvučni grafit: KRRAAA.

Iza roletne omamljeni od snažnog daha zumbula
nezadrživo tonemo u zaborav.

S P R E M A N J E

Pospremili smo noć --
kroz tamnu očitost vazdušja udenuli smo hlad uštapa
sa neoživljenog kratera
da za nama rasipa ukradene srebrnjake sve do ispočetka
pretvarajući nemu vidljivost u otiske raznobličja
kad vukodlaci iz njegovog zova izlaze

Presavili smo okrajke -
neke iz tabaka savesti i zgužvane svesti pridodatice
preko naslona šepave stolice
da za nama na izglancanim ivicama vreme nespokoj iseče
brišući razdah prašine ispod dugoživne sparine
kad se uživotvori gongom lakirani sat

Raspremili smo dan --
kroz belnjikavu zoru izlegli smo se u strastvenost želja
na jagodicama ispod noktiju
da na razvigornoj svili i paperjanoj kadifi predahnemo
klanjajući se pred nepomičnošću novoharemske ljubavi
kad kod sultana dođemo na red

Razdrešili smo granatost --
sa dugodrškovitog lišća snizali smo žabokrečne gundelje
na podnožje veličine
da ne kriju više svoju obojenost iz istoimenosti prirode
gledajući raznovetnost drugolikih na reviji istaknutosti
smejući im se u lažne brkove

Tino Deželić , Zagreb, Hrvatska

MILEVA MARIĆ

zaklinješ se u
vječnu ljubav
dok mi blagim pokretima
otimaš pjesme iz duše.
koliko je koristi
u crnom kišobranu
na suncu
i kako mogu znati
da mi u konačnici
nećeš uzeti
mного više od
čitavog srca?

BUDI TU

Sjaj u oku tvom
kaže mi
bog...
Titraj na usnama tvojim
kaže mi
budi tu
glavno je da postojiš.
Sjaj u oku mom
kaže ti
tu sam...
i ostat ću tu
glavno je da postojim.

Vanja Michelazzi - Rijeka, Hrvatska

GOSPODIN BESKUĆNIK

Nemoćnog hoda
oronulo tijelo
ulicama luta.
Godine umora
izbrazdalo je lice,
trag osmjeha
u prikrajku usana
bez otiska.
Šeširom
pogled srama sklanja,
onim istim
dok je
elegantnim
gospodskim pokretom
prolaznike otpozdravljao.
Danas
dušu odmara
u skloništima baskućnika,
prijateljeva u parkovima,
vrijeme na klupi odmara
dok mimohodom tišine
život
koritom rijeke teće...

ГОЛИ ЖИВОТ У УМЕТНОСТИ

Нагост уметности
назире у мени.

Одрази у огледалу
допадају се теби.

Голи уметнички живот
продире дубоко у
моје мисли и тело.
Разоткривена осећања
не стиде се сенке љубави.

Они чине да се опет
осетим жива, да опет
умем да видим
пут ка срећи.

Јер осетити уметност
то је права срећа,
жеља за бољу будућност.
То је голи живот у уметности.

DA SMO HTJELI DOTAKNUTI ZVIJEZDE

Konačno
Nakon svih nemirnih mora
Dotaknuli smo crno dno
Znam da ljubav nema veze s tim
I da oboje nismo htjeli to

I tako daleki
Postali smo stranci neznani
Sa obrisom lica u sjeni
Ja sam htjela poštovanje i ljubav
A ti premalo u jednoj ženi

Čestitam
Jer uspjeli smo uništiti
Sve ono u što smo vjerovali
I pokopali smo ljubav
Za koju prije nikad nismo znali

I sada bježimo
Kao kukavice koje svoje poraze
U kutiju s brojevima gnijezde
A mogli smo sve zajedno
Samo da smo htjeli dotaknuti zvijezde

IZAŠLA IZ FORME

Moja je poezija već odavno izašla iz forme;
sada gricka čips i gleda rijaliti programe,
kaže hoće da upozna ljude.

A ja prosim na ulici, precenjena,
hoću da upoznam život.

I on je starac koji se ne predstavlja,
samo baci sitniš,

katkad prođe namršten i okrenute glave,
kaže gledaj svoja posla i otera dođavola;
pa se posle čudi što smo sklopili
ugovor s đavolom, klippan.

BEZDAN U BEZDANU

U zaobljenoj mješini bezdana
gdje vlada mrkla tama,
stoluju lubanje gljiva muhara.
Umorna usta dahću za vratom
jatu prepelica na carskoj trpezi.
Pomodrjeli prsti, oglodanih osmjeha
smaraju urnebesnu tišinu.
Na zaboravljenoj stolici,
tek probuđena luđačka košulja,
nestaje laganim korakom
bez nogavica.
Dok istrošeno pero
golica procvale tabane,
bezdan se predaje
bezdanu...

NEKO NA NAS KLETVU BACI

Kroz sokake puste nekad prođem,
još u zoru, pa mi dođe
da na tvoja pokucam vrata
-ofarbana, boja starog zlata.
Pa ustuknem i vratim se kući,
preispitam stoput' uzdišući,
sve u tami spuštene roletne,
šta bi bilo da te oko sretne.
Možda bi se smrzli
k'o naš sokak januarom mi
i bilo bi inje po tvojoj haljini.
Bez pokreta bi se nemo gledali
i zauvek tako sami ostali.
Možda bi se bolno k'o nasmešili,
više bi grimasa to bila il' tik,
a u duši ostao bi prigušeni krik.
Možda bi se smrzli
k'o naš sokak januarom mi,
i bilo bi inje po mojoj košulji.
I ko kaže da krivi su sela sokaci,
laže, neko na nas kletvu baci.

SAMO TO

sve tuge
sva bol
patnja i sakrivena sjeta
sve je to dušo
mašta pjesnika
čije pero
surovu stvarnost oslikava

volim te...

samo to je
jedini stih
koji pripada tebi

ljubav je stvarna
i samo dijelima
možemo
dočarati puninu
savršenstvo
ljubavi i praštanja
sve ostalo je iluzija

SAN

Umorne oči zatvorim lako,
Udahnem vetar i poletim,
na njegovim krilima,
Iznad oblaka.

Tamo te sretnem kako se smeješ,
Poznatim osmehom ljubavi
Pružajući mi nebo na svojim dlanovima,
U beskonačnosti bol mi nestaje.
Stegnem kapke jače - da san potraje.

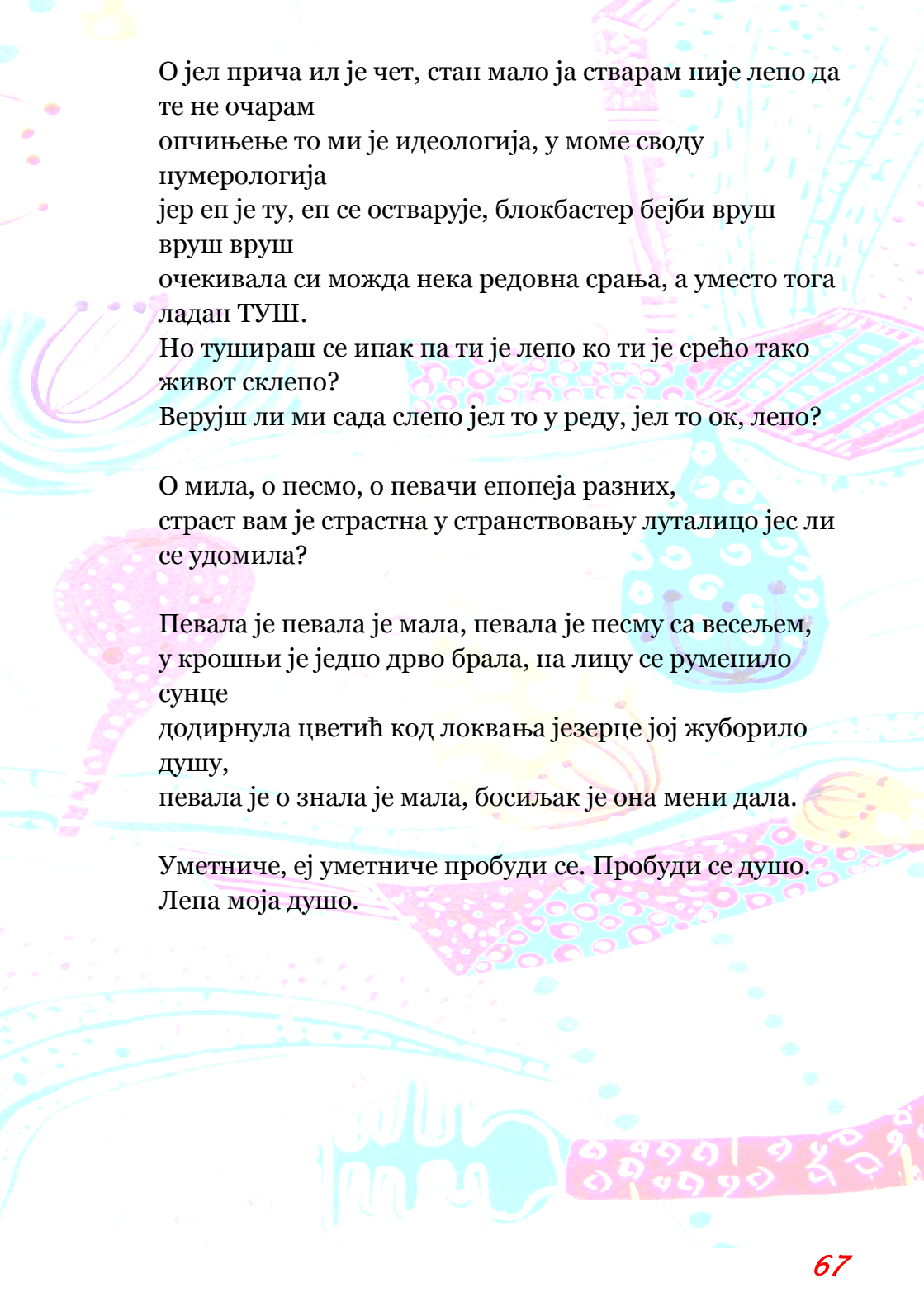
ПОУКЕ

Немој никада побећи
када неко те позове.
Немој се никада надати смрти
непријатељу своме.
Покушај увек да будеш
чиста срца и јак.
Покушај увек да волиш
чак и када завлада мрак.
Немој никада да претиш
и спремаш освету злу.
Немој никада да кунеш
горку судбину.
Покушај сваком да даш
свој осмех и своју драж.
Покушај насмејан бити
и увек другог штити.
Немој радити то
доћи ће теби зло.
Покушај бити зао
биће ти касније жао.
Жао кад буде касно
ох тада све је јасно.
Али знај тада не вреди
зато поуке следи.
Покушај све што је добро
и немој радити кобно.

УМЕТНОСТ, ТО ЈЕ ПЕСМА ЗА ТЕБЕ

Уметност долази из робљене душе
јер то је душевно, јер то је искрено
ко те пита што нећеш да слушаш,
а па који си и ти андрак
уметност то је песма за тебе,
а ко си ти ја појма немам
изашла из ваздуха можда је загушљива
каракушљива а некад страшљива
ко сам ја да причам о уметности?
Ко ми је дао право да вабим свет,
нит сам паметан нит сам леп,
чешће сам ћорав нег што сам слеп
И то је једно огледалце, у којем се огледамо ми,
а како да знам, како да знам ја
хоћеш ли ме препознати ти
А ко си ти, а ко сте ви? А који сте ви то?
Јер смо ви или смо ми о уметности зар си то ти?

О уметност то је цео живот, то је мисао то је крик,
а ваља и исправан је само прави узвик. Узвик!
Јер он се чује то није драње, пара прање.
Узвик то је стање без драња
то је дрво са олисталим склопом грања
то је у нама свет то је на њиви цвет то је лептиров лет
то је тако ет.

О јел прича ил је чет, стан мало ја стварам није лепо да
те не очарам
опчињење то ми је идеологија, у моме своду
нумерологија
јер еп је ту, еп се остварује, блокбастер бејби вруш
вруш вруш
очекивала си можда нека редовна срања, а уместо тога
ладан ТУШ.

Но тушираш се ипак па ти је лепо ко ти је срећо тако
живот склепо?

Верујш ли ми сада слепо јел то у реду, јел то ок, лепо?

О мила, о песмо, о певачи епопеја разних,
страст вам је страстна у странствовању луталицо јес ли
се удомила?

Певала је певала је мала, певала је песму са весељем,
у крошњи је једно дрво брала, на лицу се руменило
сунце
додирнула цветић код локвања језерце јој жуборило
душу,
певала је о знала је мала, босиљак је она мени дала.

Уметниче, еј уметниче пробуди се. Пробуди се душо.
Лепа моја душо.

PESNIKU

Ti pesniče! Ti, reči s' ljubavlju vežeš
zlatnim koncem ih u strofe vežeš.
Rime i stihove slažeš,
a imaš vala, šta i da kažeš.

Iz srca, pesme kao reke teku
pišeš o čemu sve snivaš.
Poneku sanjarsku, snenu, setnu i tužnu.
Boluješ pesmom, žive rane diraš.

Buran život iznedri neku veselu, boemsku,
pijanu i bludnu, strasnu i maznu.
Pesmom zavičajnom, nostalgичnom
korena se svojih sećaš.

Satiričnom pesmom svima se rugaš.
Patriotskom svoj narod ljubiš.
Rodoljubivom domovini služiš
al' za nju više nećeš glavu da gubiš.

Sve uz osmeh smeli, pesme pišeš i deliš.
Sve tvoje ljubavi i boli kroz njih žive.
I sve do jedne pesme ušuškavaš,
ulepšavaš, doteruješ brižno.

K'o gudalo zategnutu žicu
reči tvoje pesme i naše srce dirne.
Ono zatreperi, zacvili i suza krene.
Uz pesmu ponekad poleti dostigne pticu u letu.

PREKORNA PJESMA

Pjesniče, lupežu!
Kime se ti smatraš?
Ko si ti da pišeš
Neke tamo bezvezne rečenice,
Da ispreturaš riječi tako
Da se ne zna više šta sa čime ide?

Ko si ti da pričaš
O duši, o srcu, o bolu?
Sa suzama
Da pominješ vatru i led,
Pakao, raj i snove,
Zlatne konce, zvijezde i smrt.
Može lišće da žuti i bez tebe.

Pjesniče, lupežu jedan!
Zar te nije sram
Da pjevaš o sreći
Kad je ponajmanje imaš ti sam?

Mladen Kojić, Srebrenica - Bosna i Hercegovina

KADA BIH PISAO

Kada bih pisao, sve bi stalo u jedan mali notes
A taj bi notes, kao i obično, bio izgubljen u nedodjiji

Kada bih pisao, ne bi' obmanjivao druge, samo sebe
Svojoj podsvijesti istinu bi krio

U minute čudne kada duša ne da
Da otvorim usta i kažem svoj bol
Ruka pravi ono što se preda

Kad bih pisao, ne bi mi teret ostao u stomaku
K'o rak pred najgori stadijum odlaska

Kada bi' pisao, dao bi' dušu na papir,
A taj papir obično izgori u tuđoj peći

Kada bih pisao, bio bih još manji
Imao bih još manje, izgubio bi sve

Kada bih pisao, bio bi najgori pisac vremena
Ko bi me razumio

Kada bi' pisao sigurno bi završio brzo
Sve sto bi pisao propalo bi

ЗАКУНИ СЕ

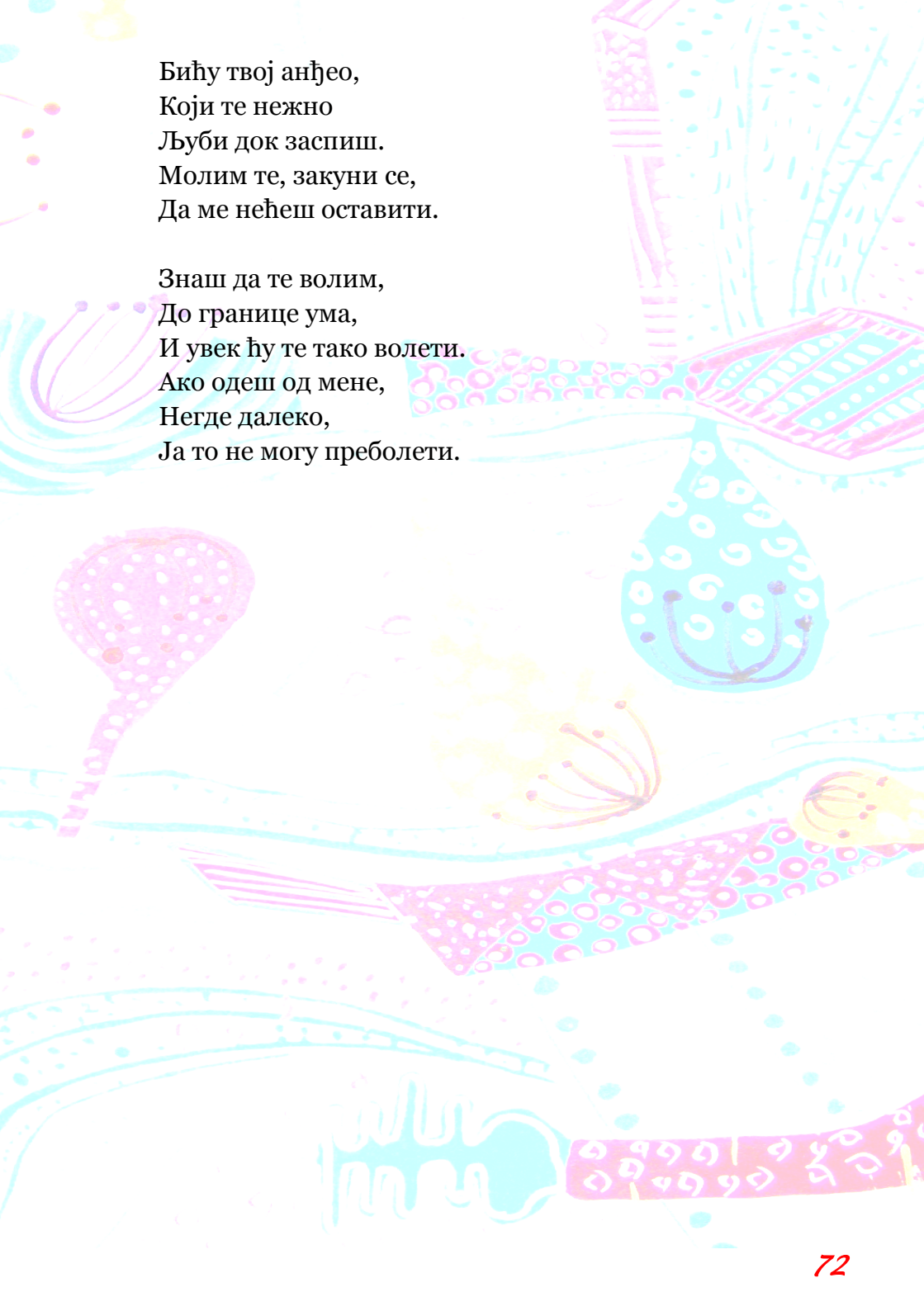
Закуни се,
Да ме нећеш оставити;

Да ћеш заувек са мном
Ходати пољем
Плавих цветова;
Да се никад нећемо одрећи
Љубави, слободе,
И наших снова.

Реци да ћемо увек бити
Какви сад јесмо,
Без обзира где смо;
Да ћемо се добру надати,
Добро желети,
И заувек бескрајно волети.

Молим те, закуни се,
Да ме нећеш оставити.
Сад, кад имаш мене,
Никада нећеш
Усамљен бити.

Ја своју нежност,
И љубав нећу,
Од тебе крити.
Бићу твоје небо,
Јутарња роса
И све што пожелиш.

Бићу твој анђео,
Који те нежно
Љуби док заспиш.
Молим те, закуни се,
Да ме нећеш оставити.

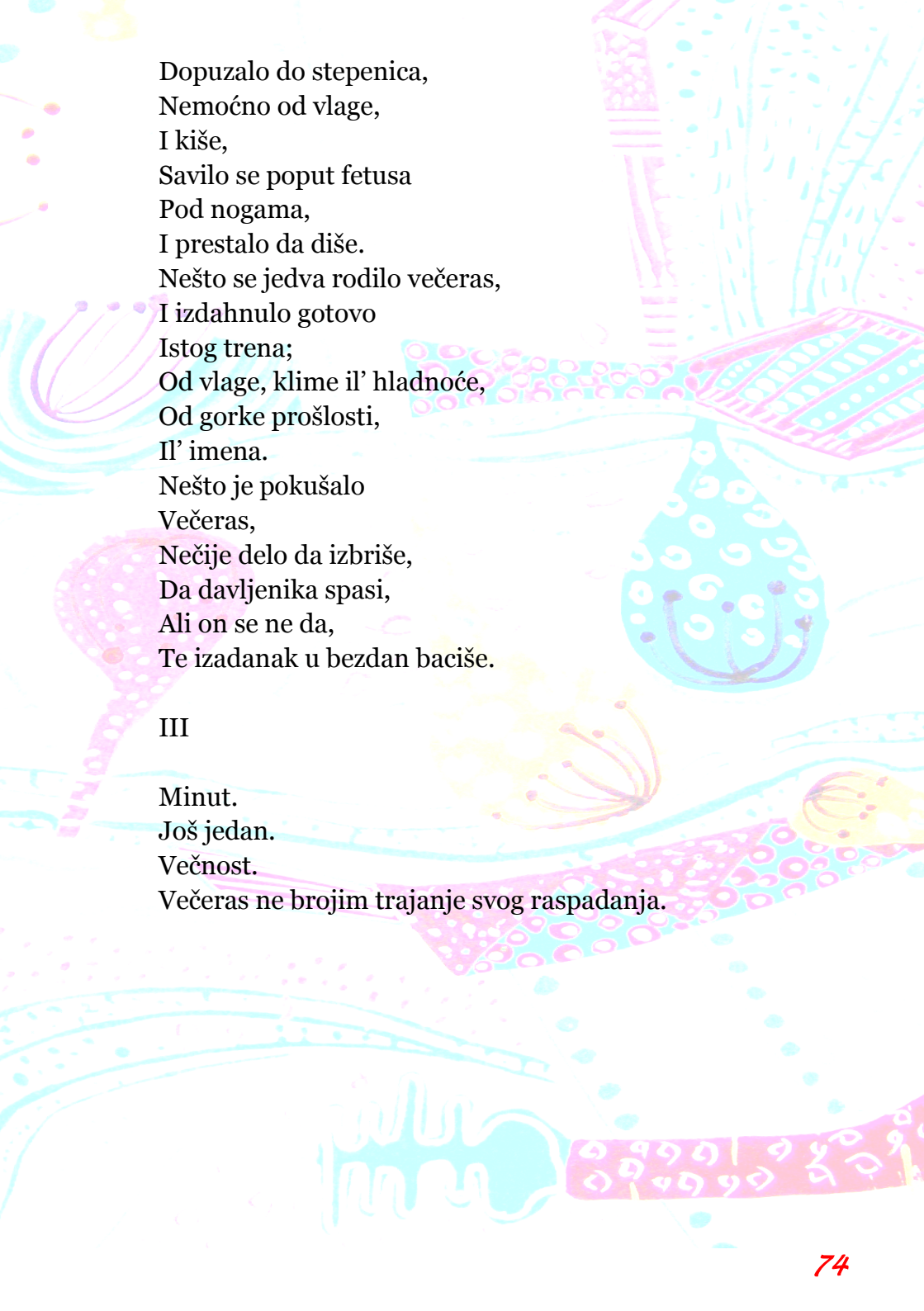
Знаш да те волим,
До границе ума,
И увек ћу те тако волети.
Ако одеш од мене,
Негде далеко,
Ја то не могу преболети.

I

Dao si mi vode,
Pa me u pustinju baci;
Pruži mi ruke,
Pa me niz liticuпусти.
Uputi mi reč,
Pa me tišinom zaledi;
Otvori mi vrata svoja,
Pa ih u lice moje zalupi.
Nestvarno biće.
Od čega si satkan;
Kad tako se vešto vraćaš u život,
Svaki put kad te zakopam?
Čime se hraniš,
Kad rasteš,
A svesno ti lišće kidam?
Razblažujem te,
No opet si otrovan.
I ostavljam te,
A nikad leđa da ti okrenem;
Nestvarno biće,
Kako tako uporno dišeš,
A ja te u kutije zatvaram,
Ne puštam te napolje.
Nigde.
Nikome.

II

Nešto je došlo
I umrlo večeras;

Dopuzalo do stepenica,
Nemoćno od vlage,
I kiše,
Savilo se poput fetusa
Pod nogama,
I prestalo da diše.
Nešto se jedva rodilo večeras,
I izdahnulo gotovo
Istog trena;
Od vlage, klime il' hladnoće,
Od gorke prošlosti,
Il' imena.
Nešto je pokušalo
Večeras,
Nečije delo da izbriše,
Da davljenika spasi,
Ali on se ne da,
Te izadanak u bezdan baciše.

III

Minut.
Još jedan.
Večnost.
Večeras ne brojim trajanje svog raspadanja.

RANJENA PTICA

na pustoj pješčanoj plaži
pognuvši krilo, zatomila je krik
ugledavši u nadolazećem valu svoj kraj

namreškani bijeli val
odnosi u daljinu oka sjaj
klonuo je život

dostojanstveno umire ranjena ptica,
a more i dalje širi svoja jedra
i plavi se

duboko je, visoko je
u mreži života
netko gubi, netko dobija

sve
poravnavaju
vali

iz modrine
izranja čudesna bijela čipka
ranjena ptica kao da spava

PARIS NON SENS
ŽIVOT JE NEŠTO DRUGO

Trebalo bi da je pesma
Koja se peva nesvesno
Niti neprekinutog povesma
Čudo začuđujuće čudesno
Bez obzira šta u sebi krije
Život je nešto drugo ustvari
I mada pesma baš uvek nije
Čine ga male (ne)obične stvari
Život je i lep ponekada
Ali lepota je početak užasa
Rilke zaključuje iznenada
Dok piše ne časeći ni časa
Život je i uznemirujuća slika
Koja saopštava nemoć glasa
U očajanju Munkovog krika
A često je i apokalipsa sušta
Kao Pikasoova Gernika
Svedokinja užasa nemušta

Ali život su i nevinog lika
Deca iz Preverove pesme
Koja se ljube stojeći
(Iako znaju da se to ne sme)
Po kapijama pariskih noći

PISMO

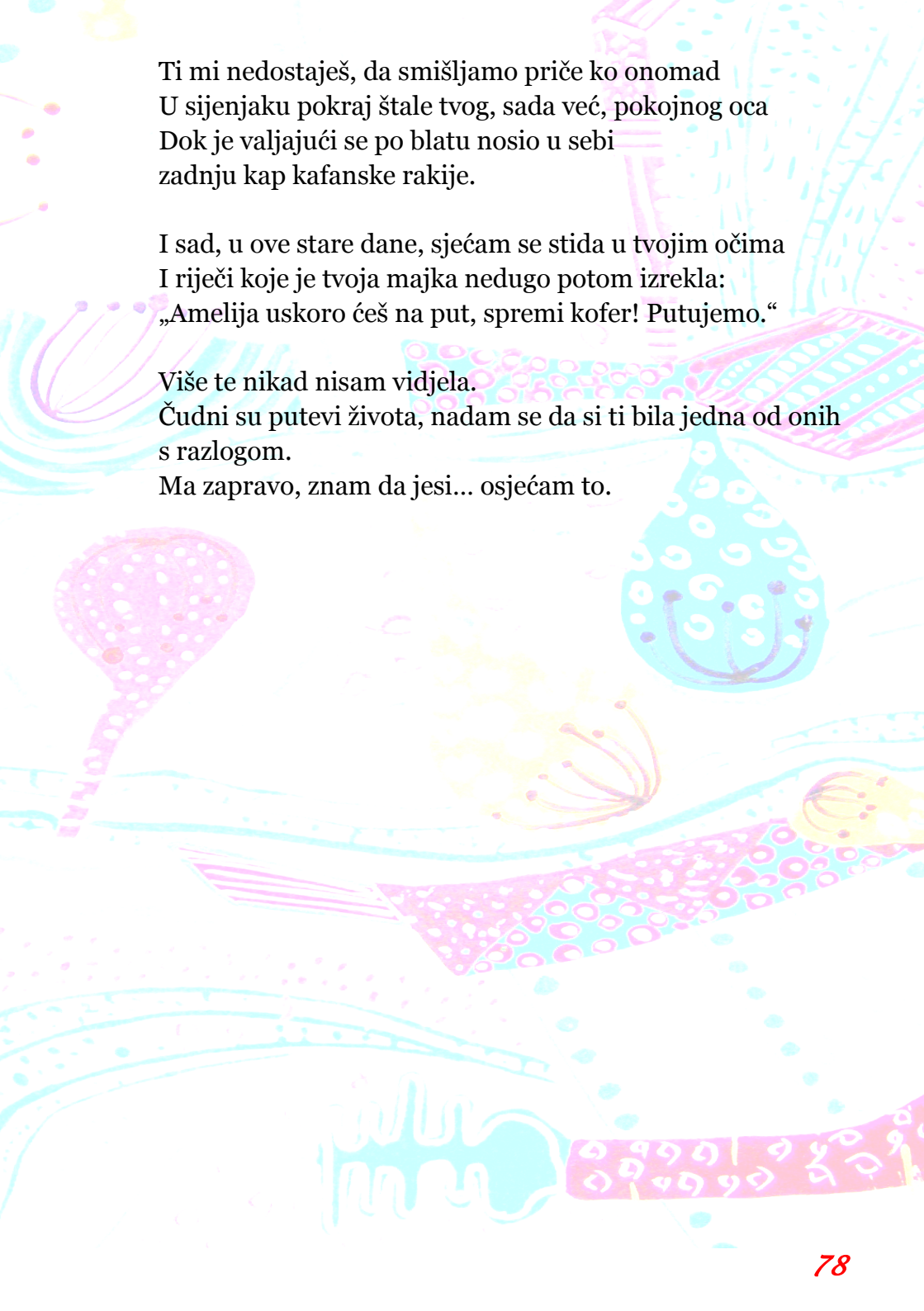
Draga Amelija,
Ni propasti koje se okomiše na nas
Odnoseći sve krhko pred sobom
Ne uništiše volju i jačinu onih koji s razlogom postoje.

Neću se sjećati nekih ljudi,
Osim u skrivenom kutku mog, ponekad nejasnog razuma
S kojim se svađam uveliko svakog dana u poslednje
vrijeme.

Više ne pišem, nemam kome, nemam za šta.
Ponekad mi nalete misli nekakvih govora
Koje možda nekom nekad i ispričam
Ili ugušim zaboravom, koji mi se često omakne.

Ako sam u trenucima i bila loša prema tebi i prema
drugima
Znaj da je to za vas iskustvo više, a meni sreća manje.
Za sve sam te spremala, samo za jedno nisam
I to ćemo obje debelo platiti.

A ovdje... Ovdje vlada neko stanje transa, otresanja
rukama
I slijeganja ramenima.
Zar je sve prepušteno samo sebi, zar više ništa nije važno.
Sve nam uzeše, ni duša ne osta.

Ti mi nedostaješ, da smišljamo priče ko onomad
U sijenjaku pokraj štale tvog, sada već, pokojnog oca
Dok je valjajući se po blatu nosio u sebi
zadnju kap kafanske rakije.

I sad, u ove stare dane, sjećam se stida u tvojim očima
I riječi koje je tvoja majka nedugo potom izrekla:
„Amelija uskoro ćeš na put, spremi kofer! Putujemo.“

Više te nikad nisam vidjela.
Čudni su putevi života, nadam se da si ti bila jedna od onih
s razlogom.

Ma zapravo, znam da jesi... osjećam to.

MISLIŠ

Misliš se kako ćeš dalje
Misliš se jesu li misli u tvojoj glavi zbrčkane
Misliš se je li ona lezbijka
Misliš se što on hoće
Misliš se hoće li više prestati s udvaranjem
Misliš da je sada vrijeme da prestane s tim
O svemu misliš dok te vrućina obuzima
Misliš se što ćeš misliti kada svi oko tebe se urazume.

KORAK DALJE

Neću pamtiti
debele naslage prašine
po zrealima
vremena
Neću tražiti
da oblaci obuku
haljinu
obrublenu munjama
Neću biti svjedok
padajućih zvijezda
iznad
začaranog grada
Učinit ću korak dalje
poteći ću
do TEBE

DAR PUSTINJAKA

Tebi koja znaš da trunem
Dok kao snažni lav ričem
Da kad u strahu izgubim glas
Pretim i najснаžnije vičem.

Ti znaš da dragulja nema
U kruni što je ponosno nosim.
Kraljicom me zoveš u podne,
a znaš da izjutra prosim.

Krišom za mene prolivaš suze,
A srećnicom me zoveš glasno
Odoše svi vozovi moji
Ti veliš da nije kasno.

Pesma za tebe - ne rođeni rode,
Ništa ti za uzvrat ja nemam dati
Ti ne daš da gubim veru u ljude
I melem nudiš
Pustinjaku što pati.

ДУША

Зарулаше једном точкови судбине
Пистом исписаних стихова и рима
Одувек је спремна да се тамо вине
У свет где ће бити окружена њима.

Препознајем душе, сапутнице моје,
Истрошене, рањене, ал` корака смела,
И све носе чемер, те иконе своје,
И све иду напред, подигнута чела.

Коме живот љуби и стопе на стази
Кога увек грли и коме не прети,
Од недаћа штити, будним оком пази,
Не даде му крила па не мож` да лети.

И он не разуме каква је то жеља,
Која тера душу да се небу вине,
И што јој је туга ближа од весеља,
Што уз песму исто и живи и гине.

Рула душа моја пистом поезије,
Раширена крила стихова и рима
Однеће је некуд, ту јој место није,
Да вечни мир нађе међу песницима.

PUSTA ŽELJA

Zašto nemamo par godina više,
možda bi znali šta bi sa rukama
željnim da vole, ali ne i da daju,
možda bi očima podelili i nebo,
i more, i zemlju - sve na pola.
Zašto nismo što bi trebalo da jesmo
kako bi spasli što nam se daje,
možda bi satu kazaljke smakli
i naučili vreme da traje.
Zašto nema koža dveju,
da se presvučem kada sam besna
i sa osmehom ne dam priči kraja,
da samo rukom zadržim to što
delom sebe zovem,
i što se sa mnom utapa i spaja.
Zašto nismo mudriji
za hiljadu pametnih glava,
da znamo kako se spava
a kako laka noć poželi,
i kako se dan nesebično deli,
mesto praznine
koja krnji planine.
U tebi
i u meni.

PISMO PJESMI (posle duže pauze)

Pišem ti
da bi mi bilo lakše
ko da u tvojoj biti
postoji nešto
tako moje
tako jasno
baš od suvoga zlata
recimo neka vrata
na koja uđem
i postajem ja
onakva ja
onako sjajna ja
onako prava ja
kakve me nigdje drugo nema.

ПАКТ СА ЗАБОРАВОМ

Тешко ми је.

Приморавам срце, разум и сваки делић мога бића
да од овог тренутка остајем без твог осмеха...

Они су те некако избрисали као да те није било
а ја...хм, мислим и даље на тебе моје мило.

Усред зиме, не може лето да буде
не могу ни да се забораве године луде,
не може ни киша да оживи сећања ма колико се
трудила
не могу ни ја да преболим, иако се нова љубав нудила.

Болело је.

Бежала сам што сам више могла
кренула путем без повратка, снаге сам смогла.

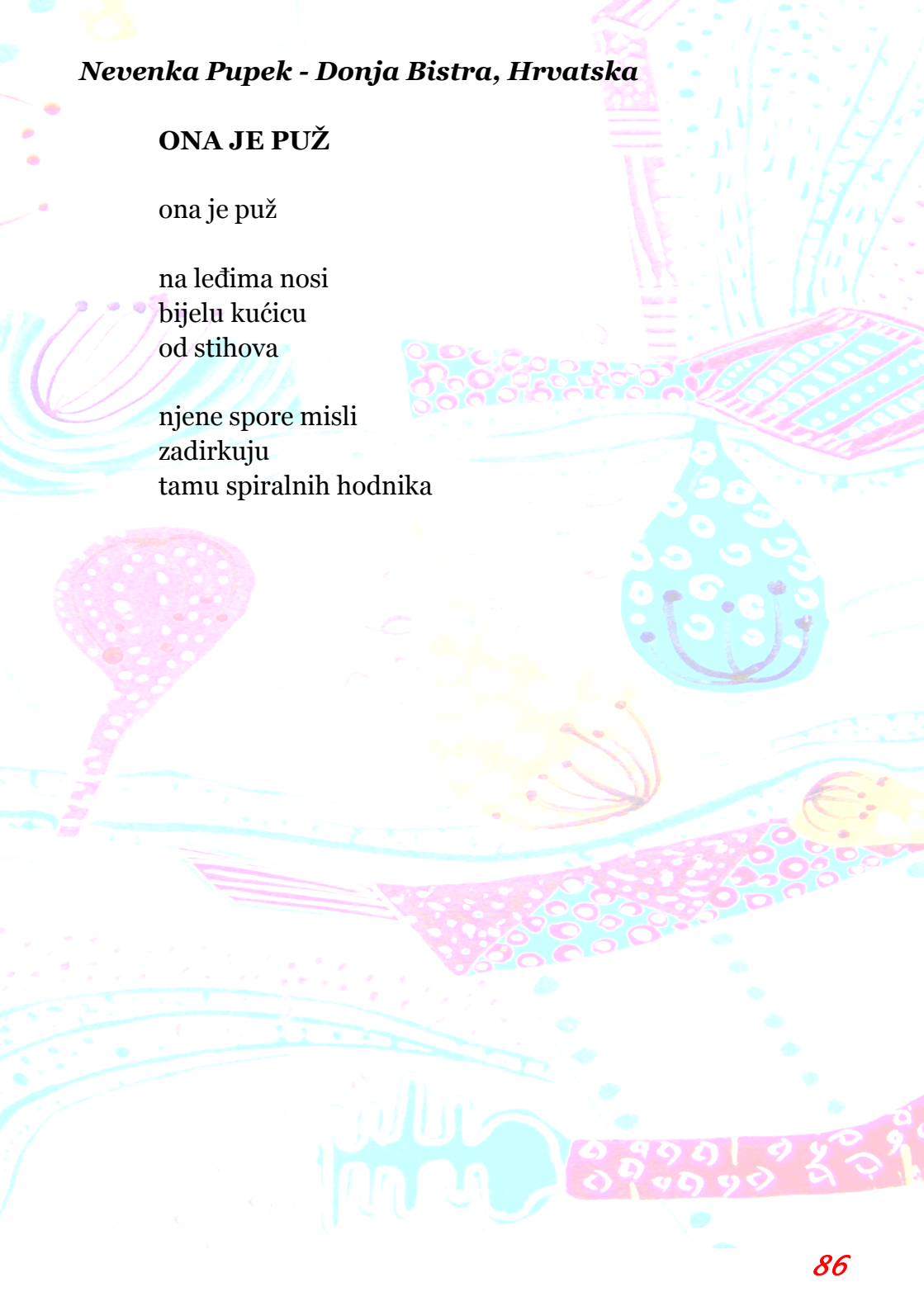
Препливала сам море давно потонулих нада
и гомилу неостварених снова однела из овог града.

ONA JE PUŽ

ona je puž

na leđima nosi
bijelu kućicu
od stihova

njene spore misli
zadirkuju
tamu spiralnih hodnika

UMRIMO SKUPA

Ja ne umirem od patnje ili bola
oni me kale
s njima rastem
samo vječitio dijete u meni
ostari nakratko

Umirem samo od sreće
kad mi se srce od ljubavi uzbudi
pa stane

Ili od ljepote
kad mi zastane dah

Najteže mi padne samo
kad nemam s kim
TU smrt da podijelim

Želiš li ti
da sa mnom
život tako završiš?

TJESKOBA U DNU DUŠE

U meni je skrivena bol
Ne pokušavaj do nje doprijeti
Niti nju razotkriti
Povuci se

O, ne shvatate vi tu bol
Ni ovaj moj mir
Ni sreću
Ni ništa

Naviru u meni neke tjeskobe
Proći će; znam
Dno duše ima i
Sretan kraj.

PTIČJE MLIJEKO

heroji igraju glavnu ulogu u
predstavi vremena
ono ih kruniše i aplaudiramo im
kao pajacima nekog slavnog cirkusa
potom preplavi novotarijama
odsijeca glave i baca na đubrište
a kad pogledom unazad
tvrđom od zatvorskih zidina
ponovo ožive
za sobom ostave svoj mulj
ispod kog se s mukom pomaljaš
držiš se za slamku čvrsto
i njihova krv postaje ptičje mlijeko
opšte-društveni napitak

NEKO KAO TI, NEKO KAO JA

U novo jutro bez osmeha, dan je savršen za mrak...
Neko će otići s' vetrom, neko će ostati sam;
Neko kao ti, neko kao ja...

Otvaram oči u novom gradu, ponovo sam pobjegla od sna;
I ljubav beži kada izgubi nadu...

Prstima od lepka maštam novi dan,
Savršen ti, savršena ja;
Znam da sam još uvek iznad mržnje, reci mi da li sam
iznad dna?

Čula sam da voliš, čula sam da znaš
Nekog kao ti, a gde sam ja?
Reci mi da li je to moja od naših ostataka uspavanka?
Reci mi gde večeras da spavam, koja će oluja u tebi da me
zatrpa?

Niko ne voli kišu, niko ne voli bol...

Niko kao ti, niko kao ja;

Rasturenih misli ponovo pokušavam;

Put je sve kraći, a ne postoji kraj;

Gde si sada ti? Gde sam sada ja?

Naše nebo je još uvek iznad našeg zla...

Raširenih krila udaram u zidove sna;

Mrzim što još uvek volim...Mrzim što još uvek postojiš...

Mrzim što postojim ja;

Sve bi bilo drugačije; Sve bi bilo sasvim isto...

Drugačiji ti, drugačija ja;

Ne bi nikada otišao... Ne bih te nikada volela.

ODSJAJI

Vidim ono što je skriveno od očiju,
čitam rečenice koje su kapsule etra,
čitam iz dana u dan, kao zarobljenik svog pamćenja,
ne vredi ako mi usred noći pokažeš sunce:
na taj način ne može preživeti saosećanje, ni filozofija,
ni pesnik –
pesma dira osećanja poput oštrice skalpela,
rastojanja ne shvatam kao udaljenost krajeva.

U nestajućoj tačkici ima nečeg konačnog.
Stojim na obali očaja,
čelična klešta stežu glavu.
Da li je to nedostajanje ili želja osuđenog?
Stene su pune oštrih vrhova,
pesak podseća na pepeo tamjana,
litice prigušuju snažnu tutnjavu talasa,
a nebo svetluca u prljavo srebrnoj nijansi.

Krošnje imaju odsjaj crvenkaste svetlosti,
Zauvek izgubljeni listovi padaju na površinu,
a Judin poljubac peče u smrznutoj duši.
Bedno ponižen gazim u pakao malim koracima,
Granica sa mrakom nije tačno zacrtana.
Kao bez sna živim u smrti da bih izbegao prolaznost,
Zvezde padalice pružaju pravo da nešto poželim,
a ja ne mogu da shvatim odsjaje, kojih se držim.

VAJARI

Kostur sam.
Ispod tela imam košulju.

Igram.
O, kako sam srećna.

Perika je spala.
I dalje sam ja.

Bruji u meni
taj šum radosti.

Moj trbuh te neće stvoriti.
Žena sam, samo u sebi.

Ali stvaram,
tu me ne možeš pogoditi.

Moje meso je srećno u mojoj koži.

НИТИ ТАЈНЕ ТКАЉЕ

Почео сам писат' песме
ал' су чудне моје цесте

А можда су неке смешне,
али су и утешне

Сећају на причу једну
једном сретну
сада сетну

Као ружа са два трна
диван мирис
бодља љута

Околности се чудне збиле
нити су се саме плеле
и душу јој саткале

И срцем и духом млада
'еј каква је то била нада

А живот иде, тече даље
путем нити тајне ткаље

Nebojša Đorđević - Knjaževac, Srbija

**STUDIJA BOŽUROVA I RASPEĆE
PO MARTINU ŠONGAUERU
ILI PESMA SA ZAGRADOM**

**MOŽE BITI ISPITIVANJE ILI RASPEĆE
NAŠE SU GODINE VIDELE JASNIJE BOJE**

ECCE HOMO - EVO ČOVEKA!

Nikad i ne povratimo suštinu (svog) bića,

Monogram vremena dobuje izvan sebe

A mirišu iz korena tela grafike,

Rane Spasonosne

I kad užare božuri

Postaješ isti (oni)

Ne možeš se razlikovati -

Uđeš u sliku svoje beskonačnosti

I prvi pogled pada

Na koren:

Iznad vidiš crveno,

Polusimetrično crveno - roze,

Čovek sve više liči na krv,

POLAKO SHVATA(Š) DA U SEBI

Ima(š) raspete glikozidne, anticijanske boje,

da (JE)SI 2000 GODINA) otrovan

Trnovom krunom na glavi

ODA SAVRŠENOM MUŠKARCU

Ne postojiš
Ili se dobro kriješ
Više volim da vjerujem u ovo drugo
Jer me to drži u životu
Posiješ ljubav u oči svih žena
A pripadaš srcu samo jedne
Ne piješ, a muškarac si
Voliš svoju ženu, ali poštuješ i tuđe
Tako što ih ne gledaš
Kuhaš, a ne prigovaraš
Znaš kad treba da šutiš
I da samo zagrliš
Ideš na posao
I vraćaš se na vrijeme
Čitaš poeziju
I voliš Bodelera
Nemaš ljubavnicu
Ne pušiš
A povrh svega, znam
Ne postojiš.

O PROLAZNOSTI

Promiče bez jasnog odraza,
karusel. U krug, u visinu.
Čini se da si negde drugde,
u životu izvan života,
dok lebdiš slutiš da se odvajaš,
od predašnjeg.
Vreme je da shvatiš da sve što počne,
mora da se završi, u trenutku,
kada se najmanje nadaš.

Tvoj urlik u toj buci,
niko ne čuje,
“comedia e finita“.

Poslednji Gledalac,
razočaran napušta
Teatar života.

КРИК И ЈАУК

Опет је у мени набујала река,
излила гнев смртни на обале стрме
где бродови моћни поломише крме
возећи свој терет - тражећи човека.

Из недара мојих гуја провирила,
излио се отров и потоп ми прети.
Зашто сламку спаса из душе отети
нерођеном 'тићу поломити крила!

Громови се небу отели и реже.
Крик и јаук своје помешали међе,
црно ово време црне преде пређе.

Босоногом сунцу мртве душе беже.
У иструлом небу сад столује туга
засејала мржњу и гласно се руга.

NE KRADI MJESECU IME

Ne teturaj nespretno uzdah i ne kači o moje uvo,
i poljupce i nijeme riječi nek usne ti u sebi povuku;
U meni je neko vrijeme za ljubav i nemire gluvo,
ne kači čelični teg o moju nejaku ruku.

Ti ne znaš kako se sjete prepliću koncima duše,
ni kako se tkalja igra bojama raznoraznim;
Pa ponekad bijele blješte, ponekad sive guše,
ali u međunijanse ja baš i ne znam da zazrim.

Ne kradi Mjesecu ime i ne nazivaj me njime!
Jeste da nekad srce prostrem preko nebesa,
ali hladnoće su teške gore, a ja baš i ne volim zime;
Nemoj me seliti nigdje, samo me ostavi gdje sam.

I ne diraj mirnu zemlju- ovu- pod nogama mojim,
prije tebe su je tresli bojevi i ratovi ovoga svijeta,
al' ti je ljuljaš toliko da ne znam tu ni da stojim;
Zar treba moja samoća tvojoj samoći da smeta?

ŠTA TI JE

Nema ptice koja puže
nit čovjeka koji leti.
Šta ti je

Nema ribe na kopnu
niti drveta u vodi.
Šta ti je

Nema mišljenja u mašti
niti snova na javi.
Šta ti je

Nema hrabrog u ljubavi
nit ljubavi bez srca.
Šta ti je

U SAN DA TI POTONEM

Osjećam da si tu
A daleka
Uđi slobodno u moje snove
Ni tamo ništa od tebe nije sakriveno

Pred tobom ne moram stajati
Ni biti ko drugi sve i da hoću
Ništa sakriti
Strah bol samoću

Znam da budiš se noću
Ispituješ da li su zvijezde na broju
Želiš da te dotaknem
U san da ti potonem

ШМИНКАЊЕ

Украшавали смо ноћну таму
шминком за тинејџере.
Златасте сенке за очи,
претварали смо у светлост очекиваних дана.
Руменилом избледелих образа
враћали смо сунчеве зраке
у наш мали простор.
црвеном бојом усана
уносили смо ведрину кроз прозор нашег сећања.

Тако смо добијали дане светле
Нашминкане.
Сате бојили смо плаветнилом
неонских реклама.

Куповали смо нотне свеске са много листова.
доцртавали ноте да би нам живот лчио на музику.
Уместо виолинског кључа
цртали смо оштрице бријача,
да пресечемо танану нит између живота и песме.

PJESNIK OD SLAME

Rodio se kao poeta i htjede biti razum Svijeta.
Obećao mu karijeru jarku, te Bistu u gradskom parku.
A pohlepa slijepa zabludjelu dušu lako cijepa.

Iščekujuć` milenijsku slavu, dadne im tijelo i glavu.
Oni donesoše slame, popeše se na njegovo rame,
napuniše nogavice, tijelo, ruke, rukavice i kapu
...pa ga objesiše da visi na štapu.

A polja su tiha i polja su pusta, njive loše izorane;
čemu poeta bez usta, kamo nestadoše bučne vrane?
Što li vidi s dva mrtva oka to strašilo iz Visoka;
biva li kob Planeta u očima od raspuklih puceta?

Zaludna je visina štapa, kad na slami stoji kapa,
kad iz praznog klasa nema sjemena nit' glasa,
kad' je plijesan tvar počela, osobnosti i načela;
a gnjilu dušu tijelo ne skrije, dok imalo vjetra vije.

I dočim ubraše šturu ljetinu te prevariše svjetinu,
ona Bista iz parka završila je na dnu seoskog jarka.
Jer kome treba budala razapeta, jošte neki poeta?

POČETAK PRAŠTANJA

Šta nedostaje letenju?
Osećaj da ne postoji sletanje.
Šta je suviše u snu?
Iščekivanje koje vodi u buđenje.
Šta se sprečava svetlosti?
Želja da malo uspori kretanje.
Šta se izdiže iz čoveka?
Grumen zemlje za ponovno stvaranje.

Upornog li procesa!
Ko je u stanju da uoči kontinuitet?
Možda nam trebaju drugačije oči,
da bi ubedili vreme da smo ga stigli.

I onda kraj prestaje da ima značenje,
i smrt počinje da bude smešna.
Rađa se novi oblik života,
javlja se šansa za pomirenje.

Strpljivom duhu ne promiču znaci.
On ih sve plete u beskrajno klupko.
Trebalo se samo dočepati niti,
i pletući stići do sledećeg cilja.

LJUDI

Oni žive, pod nebeskim svodom.
Ispod zvezda, nose svoje breme.
Okupani, tugom, srećom, nadom,
Slepo, nemo, trpe svoje vreme.

Kako, zašto? Gde su? Otkud? Kada?
Ne bave se, zaludnim delanjem.
Potomstvo je, jedina im nada,
Zauzeti, samim opstajanjem.

A ja, sam sam, nigde druga nemam.
Male ljude, jedino sad gledam.
Živote im, klešem ja u kamen.

Kad nestanu, vreme kad im prođe,
Kada leden, zaborav im dođe,
Na njih jadne, da me seća znamen.

ODLAZAK

Tražim te prijatelju,
zar nisi tu?
Čekajući tvoj pokret
držim sliku tvoju.
Uzde ti uz zube...
I krvari pisak saksofona
stare ploče koja vrišti,
a samo je ti čuješ...
Ja gutam njeno crnilo...
Nisam ni uhvatio korak,
a igra je već počela;
nisam uhvatio riječ
a priča - već rečena...
Nagomilavaš stvari
-kao put negdje.
Pogled ti jedri
daleko u krug.
A ja?
Ja postajem kopča,
tvog starog kaputa,
koji se na vjetru nejak raskopčava...

НЕГДЕ ДАЛЕКО

Једне је ноћи падала киша
као да је небо потопити земљу хтело
она је те ноћи бивала све тиша
и гледала негде у празно и бело.

Поглед јој се губио негде вани
у ту кишу што је слутила смрт
а до тог трена волесмо се у тами
замишљајући наш срећни зелени врт.

Погледала ме и остала нема,
а ја сам тада крај ње клеко
и гледао немо како одлази њена сена
с облацима пуним кише
негде далеко, далеко, далеко.

13.

NISI ČUO ZA FROJLANOVU DIJALEKTIKU!

urlao sam iz sve snage
sa namjerom da ga ponizim
jer nije poznavao istoriju umjetnosti,
a neprestano je ulazio u biblioteku
i dirao knjige velikih pisaca
tako su mi bar govorili građani
koji umiju savršeno da lažu.

OVO JE ZADNJI PUT DA PIJEM NA TVOJ RAČUN!

napao sam ga hrabrije
od prosječnog čitaoca novena,
a onda ugledao kosu
kako odlazi sa njegove glave
ostavljajući budalu bez riječi
i poslije jedne kratke pauze
koja ga je uvjerala da je gotov
njegov nos je iskočio sa lica
i hitro se zaputio prema istoku.

DA LI STE VIDJELI DOMINACIJU LEKSIKE?

upitao sam debelu čistačicu
koja je vadila metlu iz dupeta,
a ona je odmahнула rukom
i počela da zanosi u stranu,
shvatila je da sam intelektualac.

ЖЕНАТА Е ОСНОВЕН ИЗВОР И ИНСПИРАЦИЈА

Копнеете да го запознаете
совршенството на животот ?!

Ви изгледа невозможно ?

Не очајувајте, не е воопшто
како што наликува !

Погледнете во очите на жената...

и потонете во длабочините на идеалот,
длабоко и потполно...

Со нејзиниот неодолив поглед,
таа насочува, раздвижува... инспирира !

Изворот на среќа што смирува,
е во нејзините зборови позлатени,
со кои сите ги соединува.

Добрината на жената,
треба да се цени,
зошто нејзината љубов
навистина вреди.

Нежна рака, утешен глас,
возвишеност и убавина мила,
благодатна топлина,
извор на љубов што дава сила...

OKO BALKANA

Usta radnika su otvorena za demokratiju
a vreme je sunčano i toplije
sa najvišom dnevnom temperaturom
do tačke ključanja
oko Balkana vesti se kovitlaju
kontroverzne
dopisnici se javljaju pomahnitali
Grčka i Turska su u štrajkovima
svet je uznemiren
reforme niko ne razume
Atina je sunčana i Solun
vozači cisterni štrajkuju
taksisti štrajkuju
traži se kompromis
a policija juriša na štrajkače
u Beogradu padaju sante obećanja
a ulja nema u rafovima
penzionerima dele akontaciju
za pelene i sitne češljeve
Evropska unija je san
koji se ponavlja
i traje unedogled
svet se gradi
na novim temeljima
na novoj ideologiji
koju obični ljudi ne shvataju
dok im recesija
remeti snove
o blagostanju
novog modela ljudskosti

SANJAM TE, SESTRO

Sanjam te stvarljivu, sestro, da nestaješ me.
Sa juga se propinješ i žrtvuješ mržnju svojih korena.
Iz grla se gušiš mudrije od godina kada si stvorena.
Ljubim ti ruku, al dok umivaš se već, gle

gde iz peći mravi izlaze u strahu plavom
i bodre ti zlatnu kosu da ovladaš tepih na kome si stala.
Oteklu ti nogu bosu već krase plihovi reči koje si znala.
Bežiš iz zagrljaja te robiš glavu bravom

poezije koju pišeš i njoj - običnu smrt.
Slikama ti fali ram, u mom osmehu nećeš naći "Zašto?"
Seko draga, uči note s bulevara za se; hej, siva Mašto,
vadi haljine njene, kači ih o vrbu, o vrt.

Jezik režeš, a kalaj se sliva za naš spoj.
Skinu s pera prašinu, na usnama imaš još boli da seješ
Iz zemlje uberi oko, obriši ga da gledaš, da se smeješ.
Svakoj suzi stoji tunel koji ljubim ruci toj.

UZMI JOŠ MALO DUŠE OVE
BEZBRIŽNO ŠETAŠ MOJIM MISLIMA,
UTAMNIČENIMA
OGRAĐENIM NEVIDLJIVIM ZIDOVIMA
KAO DA SAM TE POZVALA,
RUŠIŠ POLAKO SVE MOSTOVE,
S LAKOĆOM PRELAZIŠ SVE PREPREKE
DA DOĐEŠ DO MENE, UŠULJAŠ SE U MOJE SNE
ISPRELETEŠ NAŠE PRSTE DRHTAVE,
UZIMAŠ OD MENE OVO MALO DUŠE
ŠTO SAČUVALA SAM JE SAMO ZA SEBE
UZMI MI SVE
IONAKO POKLONILA SAM JE
MNOGIMA ŠTO NE ZAVRIJEĐUJU JE,
UZMI JOŠ MALO DUŠE MOJE, BEZBRIŽNO
KAO I DRUGI SVI
ŠTO SU SE NA NJOJ GRIJALI,NAHRANILI
BEZ SAMILOSTI
I NE OKREĆI SE, NE ŽALI
NEMOJ BITI NIŠTA BOLJI
DRUGAČIJI OD NJIH,
POSLUŽI SE SLOBODNO MRVICAMA LJUBAVI
U DNO DUŠE POSEGNI,ZAGRABI
NE MOŽEŠ ME RANITI,NI SRCE MI SLOMITI
JA SAM ŽENA KAO STIJENA
NA SVE SPREMNA,PREKALJENA
MENE MOGU SLOMITI
SAMO LJUBAVNI STIHOVI.

Ana Nikolić, Zaječar, Srbija

TEŠKA PESMA

Ozloglašena pretpostavljenim
davljena rukama nepostojanosti
zauvek gluva
od jačine prividnih osmeha
i zastarelih melodija tužaljki
onda gutljaj vina, naizgled ukusnog
pojednostaviti jednostavnost
nevidljiva za užarene poglede
mada željna da me sprže
do poslednje ćelije
otuđena od zvezda,
a ipak svesna da oko mene
milion njih šljašti
golicajući misli pohabanim perom prošlosti
budim u sebi trenutne osmehe
najbolja ili najgora
svejedno
lepo je nemati plan ni maštu
lakoća me na svojim leđima
jedva odvodi do stvarnosti
težinu moju niko ne ume
ne prepoznaje.

ISKRENA PESMA

Stajaćemo, jednom, na uglu nekih ulica.
Treperava ulična svetla blještaće po kaldrmi
i magla će poigravati oko naših stopala.

Osetićeš da drhtim,
da mi hladni žmarci prožimaju prste
i ledenice se penju uz leđa.
Reći ću da je to samo vetar.
Da me probija ceog
i raznosi zrna nečeg što sam davno izgubio.

Videćeš oluju u očima.
Bura će se dići za jedan tvoj osmeh.
Reći ću da ti se priviđa,
da ti magla muti vid
i mesečev sjaj opsenjuje oči.

Ali nećeš čuti da te volim.
Te reči čuvam u desnom džepu, na grudima,
da slučajno ne nalete na ono kuckalo sa leve strane,
i da moj srebrni oklop ne napukne od tog susreta.

Tada masluti šta skrivam u kaputu.
Uhvati mi ruku i čuti.
A ulična svetla okriće da si sve vreme bila u pravu.

GORDAN

Hteo je da se venčamo i ja sam pristala.
Ali otkrila sam da je već oženjen. Otkrila sam to kad je
njegova žena, koja je luda,
sasvim luda, pokušala da me zapali u mom stanu... Još
više je uznemirilo kad je
videla haljinu na krevetu koju sam kupila za venčanje.
"Uh, kakvo sranje!"
"Šta se, zaboga, dešava sa tobom?!" - uzviknula je .
"Strašno me je zbolela glava.
Baš mi je žao.
Ućutala se. Začudjeno. Ode na terasu, jecajući.
Od kada traje veza? Volite se?
Da i traje sedam godina.
Divljak! Jesi li sigurna da želiš da se...
Potpuno sigurna! Ne drami. Kreni kući i sa njim
razgovaraj.
Lepo, sve vreme sam bila znak i senka!
To je tvoj problem!
Naravno.
Zovem Gordana.
Ej ljubavi! Hoćemo li na piće?
To je zanimljivo pitanje! nasmejao se.
Lepo što si došao. Šta ima novo? Dolazila je...
Znam i nemoj o tome.

PRISEGA

neka me spale piromani duša,
neka me giljotina presiječe u dah,
neka me ubice kroz nišan u srce naškilje,
neka oštrica dželatova kroz život zabridi,
neka me prodaju u bescjenje za roblje,
neka mi smožde pesti i užegnu zjeni,
neka me žeđu ispijaju škrte ruke mraka,
dok u saću duše ove ljubavi se roje
i zebnjom za druge dršće srce moje,
zadnja kaplja krvca vruća stihom će da zbori.

POTPIS

Platnom slikara
u pjesmu prerušena
zapis ostavljam
kao žig na kožu
vlažnu od ugriza mastila.
Ljubavnica češljugara.
Majka slavuja.
Sestra lastavica.
Gola do ljubavi
ne govorim
mrljama vjerovanja.
Potpisujem se tišinom
uspavanih sjećanja
u desnom uglu tvog oka.

OBEĆAJ DA ĆEŠ VRATITI SVJETLOST

Lile su kiše na trotoarima Londona beskrajno,
tužno duboko
misli maglom odlutale u prostore golog života
nedirnute
drhtali smo vezani lancima u nemirnoj rijeci umjetnosti
Morali smo biti tu
u istom trenu na istom mjestu, baš danas dok se kiša
smiješi u čizmama bez očiju
žubor me nosi
Tu sam u pukotini čekanja ispijam mokru gorčinu
okrenuta prema horizontu
sve je utihnulo daljinom tvojih očiju neba i mora
beskraj plavetnih izvora pojilo je dušu – našli smo se
skriveni u masi probudili smo zaboravljene note, muzika
dodirom spoji nam tijela kroz tiho šaptanje nemih usana
išao sam na trg cvijeća, da kupim cvijet za tebe LJUBAVI
MOJA Svijet je prestao da postoji,
kiša je i dalje lila na trotoarima Londona
tražila sam te u nekim budila se osmijehom klovna mirna
tiha i nepomična
Možda ću danas kroz otvore nedirnute sasvim slučajno
ugledat svjetlost slika okrenuta bolom odlazila je mračnim
hodnikom gubila se u tami bez tvojih očiju, vraćala se
nedirnuta stvoritelju
Obećaj da ćeš vratiti svjetlost čedne bjeline na platna naše
pustoši dubinom snova
da ćemo je prepoznati lako, ne otvarajući prozore duše.

PRODAJA MAGLE

Teško mi je kazati kada sam otkrila
da mi tamo neki frajer „prodaje maglu“,
ili „muda pod bubrege,

(kako bi u slengu rekao naš narod)
zamisli meni, sorrya, na prostim rječnikom...
Počela psovati, izazvana nebulozama,
stvarno sam poludjela...

Ha...ha...ha...ha... pukneš i kažeš:

- Onda mršššš, gnjido, dosta je bilo zajebancije,
nisam ja najveća „pušioničarka“,
davno sam popušila ono što sam imala popušiti
i to one kancerogene...

Vrati ti meni „moje krpice“, a ti „fućkaj borbene“
mamicu vam vašu pokvarenu, mene ste našli vozati...

Nisam ja „vesla sisala“, da me pravite glupom...

Možda netko misli da je tako, ali neće moći...

Ma, nije mi problem pomoći, ako treba,
ali iskorištavati nečiju dobroti

- E, malo morgen, tu si malo zastranio...

Dobar i budala dva prijatelja ili brata uboga,
jedan bez drugoga ne mogu.

Tako i meni iz dana u dan“ prodavaše maglu“
i to zabadava, zamislite zabadava...

A ja „pušila“...

Frajer mislio koja je guba, frajerčina nepodojena,
i sve lijepo vodio žedne preko vode...

E nećeš više...mamicu ti tvoju.

ODLAZAK

Gledam nepoznata lica i nepoznata mesta
'pak vrlo dobro ih znam ,
vetrovi menjaju mi pravac,
idem daleko sasvim sam.

I čujem glasove koji me razdiru,
glasovi poznati, al' ne traže me da se vratim,
traže da odem što dalje, sam , i da patim..

A ja pamtim,
pamtim te dane i noci,
te zore naše,
nasmejana lica, fotografije detinjstva...i počinjem da
plačem.

Gde je otišlo sve, ko se okrenuo , ko je vrata zalupio nad
svim,
sve je tako maglovito, kao prigušen glas i dim.

I tihi glasić se izvi i nešto kao da šapnu,
nagnuh se da ga čujem i suza nepoznata kapnu..

Kao rastanak tihi, nepoznat i neopisiv
Znao sam da trebam ići..
I da ne treba ništa više da me veže,
koračao sam odatle a srce je počelo da me steže.

Ignorisao sam bol i pažljivo mahnuo svemu za kraj, kao
prigušeni pozdrav,
nadajući se da godine doneće spokoj i zaborav.

IGRA REČI

Bespotrebna svetu
Osujećena
Iz senke
Trpeljiva
Izvrnuta ruglu
Na oprezu
Izmoždena
Sa podsmehom
Misao luta
Bez ljudskosti
Raščovečena od čoveka!

RIJEČ OSTAJE ISTA

Neka bude i konopac oko vrata
tako i tako ništa ne vrijedi
ni taj pokušaj
slomiti htjenja, želje i moć
na rubu
ne na kraju života

A tko mi kaže
i ne govori istinu o jučer
jer danas promijeni svoju halju,
a riječ ostaje ista

Hodalo je svijetom dobro i zlo
pod ruku se uhvatili i krenuli
krenuli uništiti sve što je ostalo,
a ni sam Bog nikada ne bi sumnjao
da riječ izumire

BOLJA POLOVINA

završila sam u smeću
sa vrećicama čaja,
osjećanjima i viklerima
neke nesrećne žene

narandžina kora prisvojila je
moje tužne očne jabučice
ljuske oraha pustile su korijenje
u moju stanjenu kosu
pilule isteklog roka
pripisale su mi terapiju

nije me prljava voda
nosila zajedno s flašama i opušcima
dok lije kiša da bi mi ti rekao
da ne znam šta ću od života

ja sam nervni završetak
svih tih kiša
asfalt je oduvijek bio
moja bolja polovina

ZA SVA VREMENA

Jednoga dana
sasvim iznenada
u moj život si ušetao,
na prstima, poput lopova,
tiho, lagano, nečujno,
srce si mi ukrao.
Pogledom si me začarao,
osmehom osvojio,
ljubav si mi pružio,
sreću si mi doneo.
Tvoje plave oči,
ko biseri u tamnoj noći,
nekim čudnim sjajem blistaju,
ko najlepše zvezde sijaju.
Ti si sve što imam ja,
oko tebe sve se vrti,
ti si jedan jedini
za vremena sva,
večno ću te voleti,
čak i posle smrti!

PLAVA PJESMA

Plavo oko
Plavi nos.
Plavi slavuj
Plavi kos.
Plavo sunce
Plavi dan.
Plava zvijezda
Plavi san.
Plavi zec u
Plavoj travi
Plavo je sve u
Plavoj glavi.
Plava zima
Plavi snjeg.
Plava polja
Plavi brjeg.
Plava voda u
Plavoj česmi.
Plavo je sve u
Plavoj pjesmi.

SLUČAJNI POGLED

Oluja se sprema, uspomene naviru,
gdje su djevojčice skromne, neke žene zgodne,
istežu se soliteri gore u nebo i pjevaju,
idem na poštu i šaljem ti pismo.

Tajna je to, zatvaram oči,
puno sam te volio, jesi li znala,
trčao sam brzo, nadao se da ću te sresti,
čekao sam da dođeš sa lastama.

Na ulici bučnoj crnka me je pogledala,
ždraknula me je značajno i pronicljivo,
zastadoh pred izlogom, ogledam se,
nisam zadovoljan onim što vidim.

Razbarušena kosa kao da sam pjesnik,
brada od tri dana, kravata visi krivo,
košulja ne baš čista, džemper otrcani,
hlače zgužvane, cipele prašnjave.

Oluja se sprema, nebo je tamno-sivo,
gdje sam kreno, gdje ću stići,
kiša počinje, pismo se smočilo,
volio bih popiti kavu s tobom kao nekad.

BALADA O KAPUTU

na mućcima leži nada
evropskog se dražim skuta
svi pošteni svi pošteni
nigdje nema mog kaputa

ja ne tražim više pravde
bože čupaj me odavde

kako gulit' oguljene
set zakona već se sprema
svi pošteni svi pošteni
mog' kaputa nigdje nema

ja ne tražim više pravde
bože čupaj me odavde

izvad'te mi mozak cijo
hiljadu mi smet'o puta
svi pošteni svi pošteni
nigdje nema mog kaputa

ja ne tražim više pravde
bože čupaj me odavde

KOGA NEMA BEZ NJEGA SE MOŽE

Šta god ti znaš to umem i ja
Za mene je ovo novina
Oduvek sam bila protiv rutina
Sama sebi otvaram vrata
Pozovem taxi ne vozim auto pa šta
Govorim muškarac mi ne treba
Poput vazduha vode i hleba
Bežim kao preplašena srna
Jutrom kad rosa deluje kao srma
Ignorišem tugaljive scene opraštanja
Nakon svađe nastupa napad migrene
Zabodena sonda pravi krugove
U epicentru najsnažnije
Ka periferiji sve slabije
Ti težiš kvantitetu ja kvalitetu
U našem suštinskom entitetu
Želim da pamtim bat tvojih koraka
Da zavirim ispod očnih kapaka
Sladunjavi miris iberisa se oseća
Na tebe obrijanog me podseća
Funkcionišem tako lažem samu sebe
A kradomice vrebam te iz zasede

SMRT

Posteljina je teška,
natopljena krvlju
koja možda nikad stvarno
postojala i nije.

A telo moje zamrlo
htelo bi da stoji,
da rukama zadrži Sunce
koje uveliko zalazi.

Na autoputu života
hodam sam,
ali ne želim odustati,
sve do poslednjeg zbogom...

Pa zar i telo moje umorno
može nekome predstavljati smetnju?
Zar duša moja, moj drhtavi glas
nekome su trn u oku
da želi ih k' sebi?
Odbijam da se predam.
Odbijam da je kraj!
Samo želim da dišem...
Samo želim da živim!

УСИДРЕНИ ОСЕЋАЈИ

Сунце је у свом приобаљу,
укотвљен бродић на зачетку сјаја српа.
Румени се облак на дну праскзорја,
на умреженој кори твојих јабучица...
Назирем импулсе јутра.
Мешкољи се звонка шкољка.

STARI GRAD

Nebo je plakalo bojažljivo
sumrak je kao mreža bačen na grad
niz stare ulice starac ubrza korak
kao nekada kad je njima lutao mlad

Ulice starog grada čuvaju davne zvuke
o kad bi nam samo svirati znale:
živote davne iz nota bi iznjedrile
i ugasle sudbine životom bi zasjale

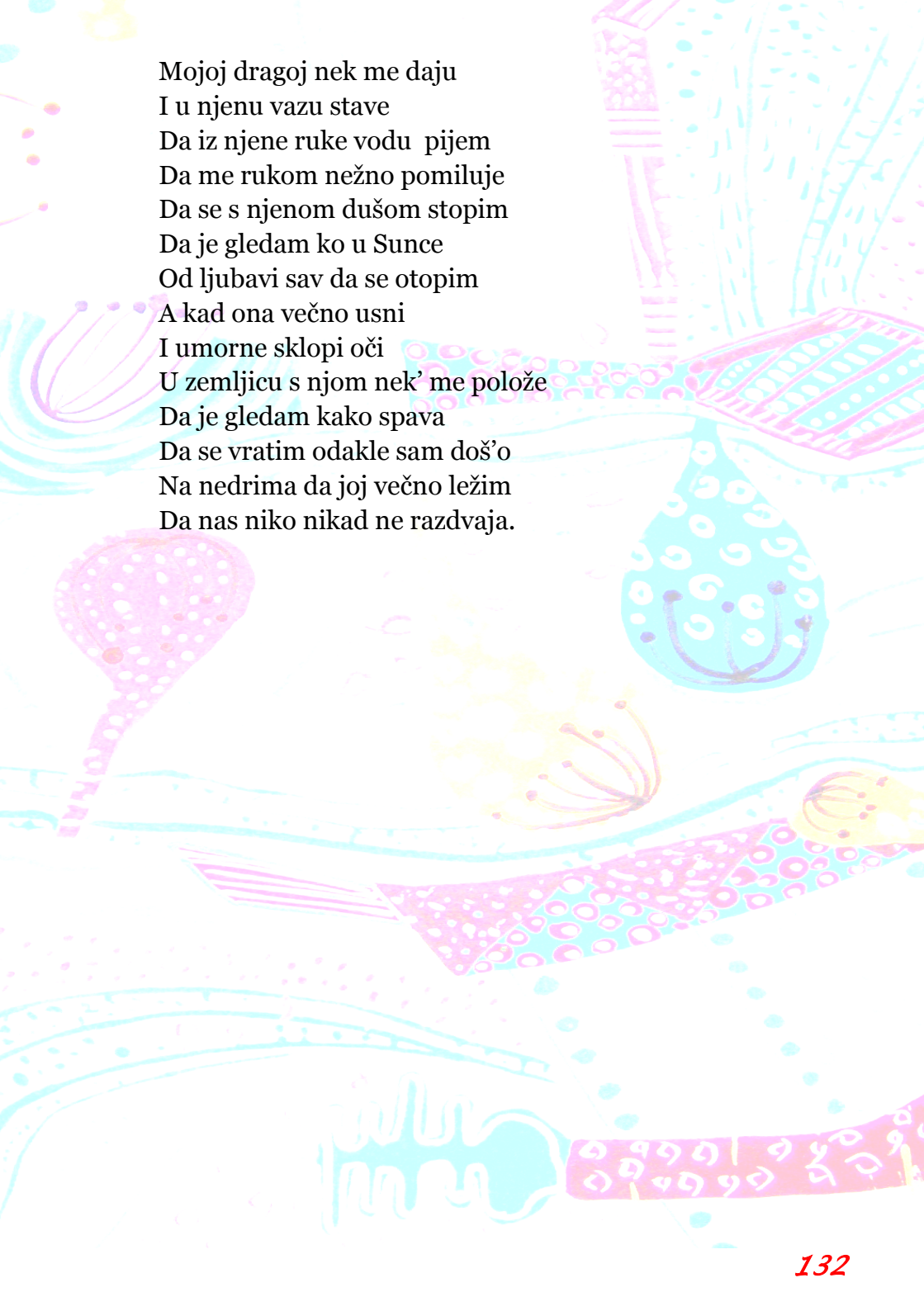
Zidove stare mnoge ruke su dotakle
linije života i stare fuge se spojile
kao ruke i tipke što spoje se na klaviru
gdje se mlade duše od starih nota nisu odvojile

Sa zvukom klavira iz staroga stana
i starac je korak nesvjesno uskladio
osjetivši na tren bezvremenost vremena
dirnut atmosferom i sam se pomladio

Tek stao je tren podno jednog prozora
odati počast između dvije partiture
pa polako krenuo putem svoga cilja:
kuda koraci žele polako umjesto da žure

AKO SE IKADA PONOVO RODIM

Ako se ikada ponovo rodim
Neka ne budem ni pesnik, ni lekar
Ni učitelj, ni umetnik, ni pekar
Neka budem jedan žuti suncokret
Kao Mesec da se sjajim
Pa da gledam u to žarko Sunce
Da se nikad u hlad ja ne sklanjam
Da se smejem i na kiši
S povetarcem da se igram
I da glavu nikad ne povijam
Svud' da idem putem Sunca
U proleće kada se sve budi
Da izađem iz te crne zemlje
Pa da stremim gore, prema nebu
Da dosegnem i planine
Da me ništa ne poljulja
I da čvrsto stegnem zemlju
Da me koren brani od zlih sila
A kad Sunce jače sine
I kad leto vrelo dođe
Da se topim od miline
Da sva tuga moja prođe
I u jesen tmurnu, hladnu
Kad popijem gorke kiše
Neka skliznu sve u zemlju
Da mi duša lakše diše
A pre no što zima dođe
I sneg prvi sve pokrije
Nek me uzmu iz te teške zemlje

Mojoj dragoj nek me daju
I u njenu vazu stave
Da iz njene ruke vodu pijem
Da me rukom nežno pomiluje
Da se s njenom dušom stopim
Da je gledam ko u Sunce
Od ljubavi sav da se otopim
A kad ona večno usni
I umorne sklopi oči
U zemljicu s njom nek' me polože
Da je gledam kako spava
Da se vratim odakle sam doš'o
Na nedrima da joj večno ležim
Da nas niko nikad ne razdvaja.

KIŠA

Eto je, samo što nije!

Kiša će isprati
još jedno sjećanje,
noći obasijane zvijezdama.

Kapi te
sve će odnijeti u oceane
daleke...

Eh, da je barem pokušala
spriječiti netko
da sve to ne nestane!
Jer previše vrijedilo je.

A još može trajati...

Kišo, nemoj noćas padati!

UGINULOJ PTICI MOJIH BEZUMLJA

Čujem
Plašiš se obzorja
Svilene niti razdvajanja
Koja podseća da dan putuje
Ka usnulom kraju
I budi zaborav
U kom se brišeš

Nebo je umrlo
Nema ga više

Čujem
Plašiš se obzorja
U tački ludila
Kome se raduješ
Nije li slepo
Za potršena nadanja

Mrsko ti je da ne dišeš
A hodaš
Jer disanje
Je blizu življenja

Osećaš da gubiš
Nit vremena
U kom te i dalje ima

Idi
Ne okreći glavu gore
U zemlju je posadi
Premalo je neba
Da bi svi u njega pali

JEDNO

Ponekad mi se čini da si nezainteresovan, ostao prožet snovima iz mladosti da bi ih dosanjao na davnašnjem mestu gde ne postoji vreme.

Tamo, kao i ovde zvrcaju galebovi, plamte sene iz prošlosti i nadolazi plima.

Zapluskivali su talasi onu ispupčenu stenu pokraj mora, na poznatoj obali u nepoznatom predelu zamišljenog. Daleko si otišao, a da mi se nisi javio.

Ćutiš kao i obično, zagledan u tuđe oči, zanesen predelom i osvojen romantikom iza kamina.

Topao i lenj uzdah ovekovečio je jedan trenutak, možda dva i ne više.

Bilo je malo reći dosta.

Mnogo toga je ostalo u toj sobi. Javlja se trenutak samo, teško da smo mogli da osmislimo fabulu.

I Dante je bio sa nama i koraci nečujnog i virovi poznatih.

Nestali su davni snovi, javila se kriza trenutaka u plaču.

Žena je nesavršeno biće, bogata iluzijama i varkama koje je ne ostavljaju na miru. Čak i na dlanu su ostale kapljice. Nije to bila tuga, već bojazan od nečeg Većeg nego što je trenutak.

Da.

Toliko brige ni oko čega. Samo nemir. Obostran, rekla bih.

Tišina.

Ćutanje...

Začutila sam od nesvakidašnjeg... kao da razobličavam celovitosti koje obitavaju u starinama, u onim dupljama, gde je prirodno nastajala duboka šupljina koja se odupire zubu vremena.

Aristotel je imao specifičan realizam za to doba antičkih filozofa.

On se kanio da ostavi umnost u četvrtom veku pre n.e. Pre Hristovog učenja. Ako išta znamo iz istorije.

Bio je samo čovek, a ne mišljenje nad mišljenjem.

Boli saznanje, boli viđenje, pokazano u slabosti.

Boli

Aliki Telesku Michaelidis, Kipar
PESNIKOVO PUTOVANJE

Voštanim pismom i drvenim jezikom
tražiš hodnike, koji te kao pocrneli repovi
vode u danas, koje će sutra postati juče
kamene ploče podsećaju na davna vremena
tamo gde se raskrsnice u čvorove vežu.
I pitaš se gde li su nestale široke reči
koje je neko drugi stvorio za tebe
sa providnim kristalima koji prelamaju svetlost.

Potraži tamo gde vruća voda
izvire iz zemljine utrobe
i liže zaoblene stene,
ili možda bolje
na severnoj strani stogodišnjeg hrasta
gde rastu lišajevi i mahovina.
Tamo gde je sve mirno
sve večito, voda i reka
i zvuci koje stvara brujanje šuma.
Samo nemoj tražiti u moru
tamo gde se natrpala noćna tišina.
Ostani na njegovoj peni,
tamo ćeš sve vrline naći,
tamo, gde se prašina nikad ne taloži.

ПРЕСТИЖ

Киша ми ромиња
На семе
Чежње
Буњиште
Облачи коприву
Бољи другари
Стварности наше
Већ је разлистише
Ма нека
Ко ће још
И копривом
Да жари
Набрекле мисли
Ужегло је
Сунце ОКТОБРА
После славе
Биће
Богате жетве
У несигурној
Сигурности
КОНТЕЈНЕРА

POZDRAVLJAMO KRVAVU GAZU

Oni jadni Izraelci
kolju decu kao da su pilići.
Nemoj mi reći da ne vidiš šta se događa.
Gde si se opet sakrio?

1
Svo kamenje u Palestini ima tragove krvi
svo kamenje u Palestini
s kojim će sledeće generacije sagraditi svoj dom
nosi tragove krvi na sebi.
To sigurno nije dobro.
Nije uopšte dobro.

2
Ako je ovo istina i nekad si ih nazvao
–svojim dragim–
sa svim ovim što se sada događa
osećaćeš se bolje ako preispitaš svoj stav, Gospode,
sigurno ćeš promeniti svoj stav.

3
Vesti koje stižu odatle
ove loše vesti o ubijenoj deci
koje odatle dolaze
čine da sam sve ljući
jer su to deca i unuci kao i naši unuci
kao što je naš Andreas, kao što je naš Tasos.
Zamislite one babe i dede
koji će ih uzalud tražiti,
koji će ih uzalud očekivati,
koji će uzalud izgovarati njihovo ime!

СТРИПТИЗЕР (нека буде Силвија)

“ово су моје руке, и моје звезде, крхке као кости зечије”
(показа их публици)

“ово су моје груди и на њима бусен зелене траве,
општрице”
(показа их публици)

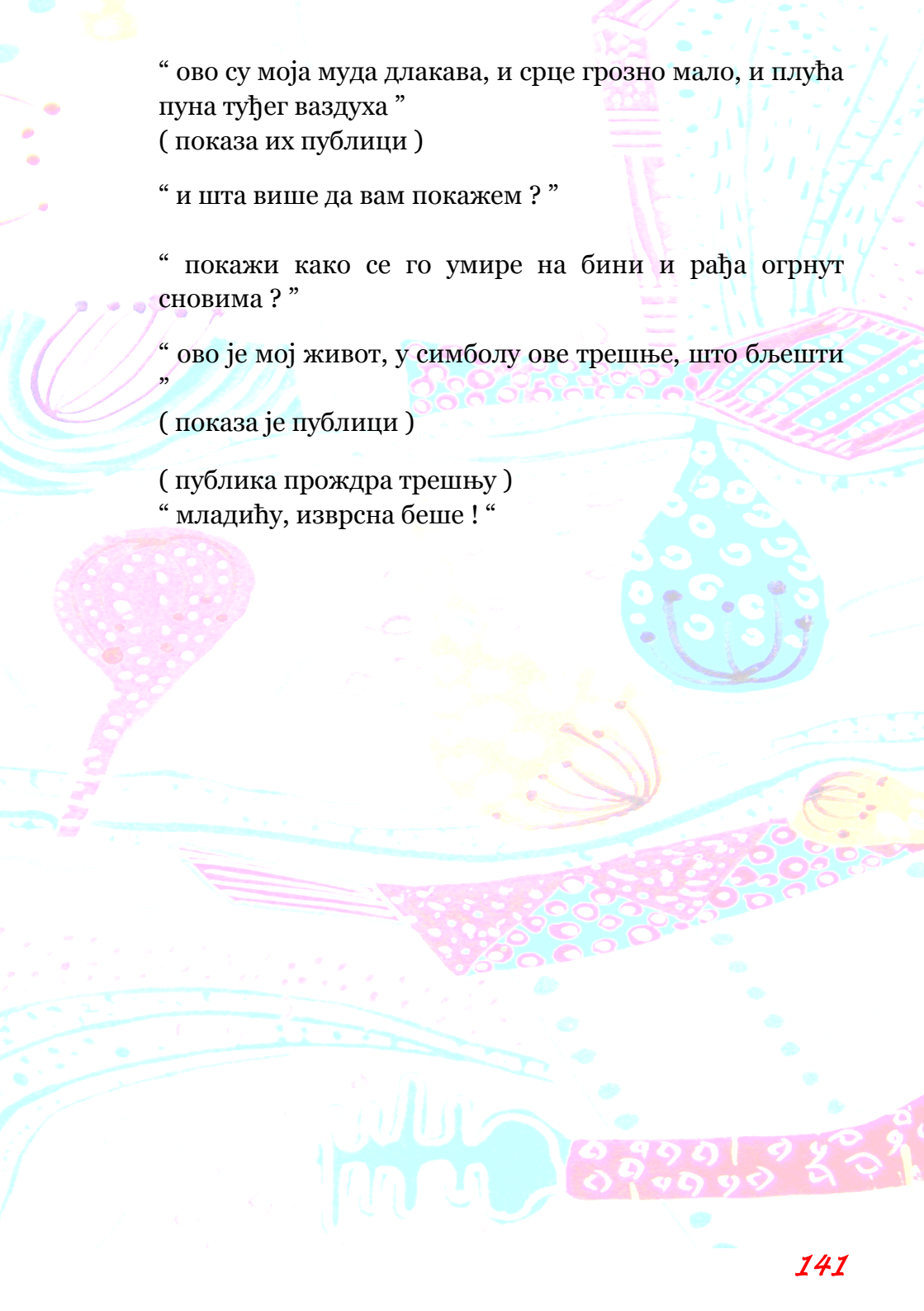
“ово су моје очи, и моје горске шуме,
и моји креденци крцати шљивама и шпиритусима”
(показа их публици)

“ово је мој прозор, и кластер небодера,
и уцгерице под њиховим стопама”
(показа их публици)

“ово је мој стомак и кудраве бутине, и месец ко пупак”
(показа их публици)

“ово су моји shadowless житељи града, из недовршеног
метроа”
(показа их публици)

“ово је мој румен уд, и моја пета и ребра – трубе,
лимене и јужне”
(показа их публици)

“ ово су моја муда длакава, и срце грозно мало, и плућа
пуна гуђег ваздуха ”
(показа их публици)

“ и шта више да вам покажем ? ”

“ покажи како се го умире на бини и рађа огрнут
сновима ? ”

“ ово је мој живот, у симболу ове трешње, што бљешти
”
(показа је публици)

(публика прождра трешњу)

“ младићу, изврсна беше ! “

OKOVI

Bednici, crvi... Vi koji mi dušu uzeste.
Prokleta vam nadanje bilo, Sunce vam nikad ne izronilo!
Molila je duša moja, Mlada lasta raširenih krila,
Da sudbinu njenu ne gazite, Da let njen ne sputate.
Od prljavog greha, Molbu moju ne čuste...
Zapištaćete u paklu, To će biti deo Danteove osvete!
U zemlju! Pijavice koje ispiste snagu, Iz ovog bezivotnog
tela.
Odgajila vas patnja moja, Suvom tamom oivčena.
Nežne pupoljke ove ruže, U žaru mladosti, na suncu
rascvetale,
Zatvoriste u sive okove... Korenje joj iz zemlje iščupaste!
Naplatiće vam život, Za smrtni greh koji počiniste...
Zbogom bedne rulje, Krvave vas suze isprale.

NEBO DUŠOM ZAMOLIM

Tiho odlazim,
jer ne želim da te probudim.
Nebo dušom zamolim,
vazduhom da progovori.

Vreme staje na minut, dva
ništa se ne pomera,
moju ljubav da niko ne dira,
da mi je od sna ne uzima.

Teku dani,
nižu se godine
milo moje - bićeš zauvek
i kad mene ne bude.

Blago moje,
nebesko lice tvoje,
lice je moje molitve.

Znaj da kad poželim,
mislina ću te ljubiti.
Nebo dušom zamoliti,
vazduhom da progovori.

OKO

Oko mi bezi iz
sadasnjice u nekadasnjicu.

Isto.

Ljudi smrskani, rasuti.

Odlomci budućnosti.

Bilo je / kazes.

Duh osвете tu je i sad.

To je kazna.

Sumanutost.

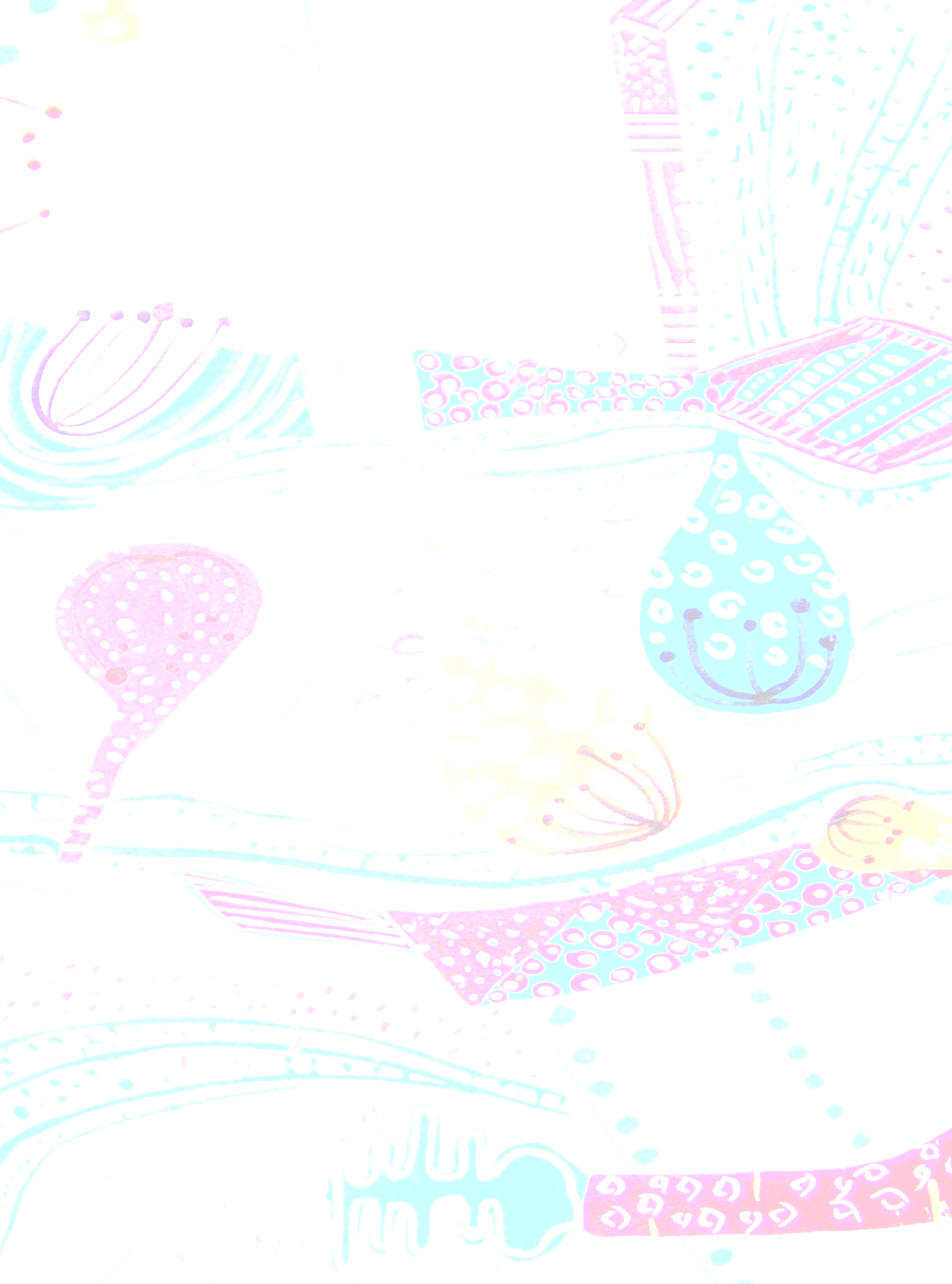
Gde je iskupljenje

od toka stvari?

Od kazne

koja je postojanje?

Voljo, probudi se!

Aforizmi

Nebojša Janković - Žabalj, Srbija

- Ako ne možeš protiv njih, zavadi ih.
- Oružije zvecka jer se noge tresu.
- U inat svima i meni sa njima.
- Za diktatore rat predstavlja ukrštena mišljenja, a za narod ukrštene sablje.
- I kada te velika nevolja zadesi znaj da će proći, jer ipak treba još mnogo toga lošeg da se desi.
- Oni koji kažu da im nebo nije granica često ni nemaju potrebu to da proveravaju.
- Čovek bez uspomena je čovek bez prošlosti, čovek bez snova je čovek bez budućnosti, a za čoveka bez prošlosti i budućnosti nema sadašnjosti.
- Život vam je kada lošem lošiji kaže da je gori, kada dobrom loš kaže da je loše dobro.
- Kajanje nastupa kada danas postane juče i sutra postane danas.
- Radoznalost je još davno ubila čoveka, a ljubomora će ga sahraniti.
- Kada padneš, kukavice će te zaobići, loši će te zgaziti, a dobri će ti se naći, ako ti njih ikada nađeš.
- Žene su poput matematike, ništa tu meni nije jasno.
- Moja odeća je meni verna, zašto misliš da ona odaje moj karakter.
- Za neke gravitacija očito ne predstavlja ništa, spustie se na zemlju.
- Ljubav je kao moda. Dode,prođe i vrati se.

Сања Радовановић – Књажевац, Србија

Ја сам врх. Освоји ме!

Ја пишем песме, а живот романе.

Лако је човек бити кад је лако, буди човек и кад није тако.

Мене убијаш ти, а тебе моја прејака реч.

Ти пишеш о мени, ја пишем о њему, све у свему – свима нам се смеју!

Боље да муваш рибе, него као што смо ми рибе мувале сомове.

Устала сам на десну ногу, али први корак ми је био левом...

Убили се од здраве хране.

Ко се венча из ината, разведе се због љубави.

Свакако да је боље да муваш рибе, него као ми девојке што увек мувамо сомине!

1. ШТО ЈЕ ВИШЕ ОВИХ ОШИШАНИХ ДО ГЛАВЕ, ВРЕМЕНА СУ СВЕ ЧУПАВИЈА.
2. ПРВО СМО МИ ЕВРОПИ ИСПОРУЧИЛИ ГЛАВЕ, А ОНДА ОНИ НАМА ПОГЛАВЉА.
3. ОСТАЈТЕ ОВДЈЕ. НИКАД НИЈЕ КАСНО "ЗАПУЦАТИ" У ЕВРОПУ.
4. ДРЖАВА ДРЖИ КОНЦЕ У СВОЈИМ РУКАМА. ШТО ЈЕ ЗА ДРЖАВУ КОНАЦ ЗА НАРОД ЈЕ УЛАР.
5. ДРЖАВА НАМ ЈЕ КАО "ФАРМА":
 - ВРИЈЕДНИ И РАДНИ ЂУТЕ И РАДЕ
 - БАРАБЕ И ХОХШТАПЛЕРИ СУ ГЛАВНИ
 - НЕСРЕТНА СТОКА ГЛАДНА И ГЛЕДА.
6. РАДНИ СТАЖ МИ ЈЕ НЕПОВЕЗАНА ПРИЧА.
7. СИГУРАН САМ 100% ДА СРБИЈА ВИШЕ НИЈЕ 100%.
8. 1914. и 2014. ГОДИНА СУ СЛИЧНЕ. ПРИНЦИП ЈЕ ВАЖАН,
СВЕ ОСТАЛО СУ НИЈАНСЕ.
9. ПОТКОВИЦА ЈЕ СИМБОЛ СРЕЋЕ ЗА СВЕ ОСИМ ЗА СРБЕ.
ИЛИ НАМ ЈЕ ПУКЛА ИЛИ НИСМО ДОБРО ПОТКОВАНИ.
10. СРБИ СУ ЈОШ ДЕВЕДЕСЕТИХ ИМАЛИ У-КРАЈИНСКИ СЦЕНАРИО.

11. ДЕМОКРАТИЈА ЈЕ КАО НЕИСПИТАН ЛИЈЕК.
ПРИЈЕ УПОТРЕБЕ

КОНСУЛТОВАТИ СЕ СА ЉЕКАРОМ ИЛИ
ФАРМАЦЕУТОМ И ДОБРО ПРОМУЋКАТИ.

12. КАД СЕ ИЗГРАДИ БЕОГРАД НА ВОДИ,
БЕОГРАЂАНИ ЋЕ БИТИ ПРАВИ

ХРИШЋАНИ ПРАВОСЛАВЦИ. ИМАЋЕ ПРИЛИКУ
ДА ПОСТЕ НА ВОДИ.

13. ЖЕНА МИ ЈЕ НАШЛА СТРАТЕШКОГ ПАРТНЕРА
И ВЕЋ СЕ ВИДЕ

РЕЗУЛТАТИ УЛАГАЊА. РОДИЛА МИ ЦРНЧЕ.

14. УМЈЕСТО "АФРИЧКЕ ШЉИВЕ" ПОЧЕО САМ ДА
КОРИСТИМ ШЕФОВУ ЖЕНУ

И СВАКИ МЈЕСЕЦ МИ СЕ ДИЖЕ - ПЛАТА. ЖЕНЕ
ЗНАЈУ ЗАШТО.

15. АФОРИЗАМ АФРОДИЗИЈАК:

- АМЕРИЧКЕ БАЗЕ
- РУСКИ ГАС
- ЕВРОПСКА УНИЈА
- ТУРСКЕ СЕРИЈЕ
- ИНДИЈСКА КОНОПЉА
- АРАПСКИ ШЕИК
- АФРИЧКА ШЉИВА
- И НАШЕ СРПСКО ДУПЕ.

ПА КАКО ДА СЕ НЕ ДИГНЕ... КОСА НА ГЛАВИ

Соња Таировска Ѓурчак – УЛМ, Немачка

ЖИВОТ

Животот е убавина света
така нека биди до века.

Ж

Живеј го животот будно,
живеј го будно, а не чудно.

Ж

Во животот треба да се оди
а не да се стои.

Ж

Животот е огледало,
на тоа огледало само ти се огледуваш,
затоа живеј храбро и смело
да ти биди огледалото чисто и цело.

Ж

Животот е чуден сон,
кој го сонуваш само будно.

25 AFORIZAMA ZA AFOTEKU

Smak svijeta bi nas rado zadesio, ali pitanje je šta bi od njega ostalo.

Dobro smo se spremili za prenos skupštinskog zasijedanja. Stavili smo vatru u uši.

Prije nego što pođe kući, odgovorni direktor provjeri da li je zatvorio sve pogone i da li je ugasio firmu.

Reći da je politika kurva, velika je uvrjeda. Za kurve.

Vlast je raspisala izbore. Biraće se novi narod.

Potpuno sam se prilagodio sredini. Srce mi je u peti, a glava u torbi.

Nije mi vjerna. Često odlazi svom mužu.

Želim da se zaustavi vrijeme. Ali u onom trenutku kad dođe mojih pet minuta!

U saobraćajnoj nesreći najbolje je prošao onaj koga su samo godine pregazile.

Koja je razlika između našeg i nilskog konja? Naši konji često ne spadaju u životinje.

Dobro je što nas grize savjest. Bar neko da nije gadljiv na nas.

Skupština je mjesto gdje se donose životne odluke. Kao na primjer, koliko će da traje pauza za ručak.

Svaki policajac mora da bude opremljen pendrekom, lisicama i pištoljem. Nikad se ne zna šta stranka želi.

U Parlamentu imamo prostu većinu. Manje prosti su u manjini.

Kako možemo razlikovati običnog od pravog majmuna? Obični majmuni nemaju skupštinsko zasijedanje.

Nijesu sve žene iste. Neke su još gore.

Za loš uspjeh u školi okrivljujem svoje roditelje. Odbili su da mi rade domaće zadatke.

Istrošili smo sve riječi ljubavi. Sad jedino možemo da budemo muž i žena.

Poznato je kakav red vlada u skupštini. Ali, znamo i za bolje organizovane neredе.

Izašli bismo mi iz krize , ali pitanje je da li bi se ona uopšte snašla bez nas.

Šta nas briga za poplave, požare, zemljotrese... Ove pojave ne dodiruju nebeski narod.

Jedino mjesto gdje niko ne može da vam zamjeri što slušate turbo folk je – ludnica.

Loši đaci su u prednosti. Uvijek su spremni da odgovore za jedinicu.

Žena se krsti u ime novca, karmina i svetoga ruha.

Žena ne voli da se ponavlja. Uvijek govori jedno, a radi drugo.

Miljan Sandić - Pljevlja, Srbija

Nekom je došla Ko je glasao, Čekao bi magarac, „U pamet se Crnogorci.“

Završili smo voda do poda, za opanke, zelenu travu Ne razmišljajte, sa bušenjem.

a neko ne ukvasi mora ih štedeti ali nije siguran o potrošačkoj korpi. Na kajišu više nema ni opanke.

do sledećih izbora. da će ga zapasti. Brigu na vesselje. Mjesta ni za jednu rup

Glođući suhu koru, Udri Mujo u tepsiju! Nije bitno, što je Nosio je i tašnu i mašnu.

ekonomsku krizu --Možeš prazna je. stomak prazan.

Danas ga ne zapada pobjeđujemo moralom.

– Jezik je u punoj snazi. ni motika.

Željko Marković, Čačak - SRBIJA

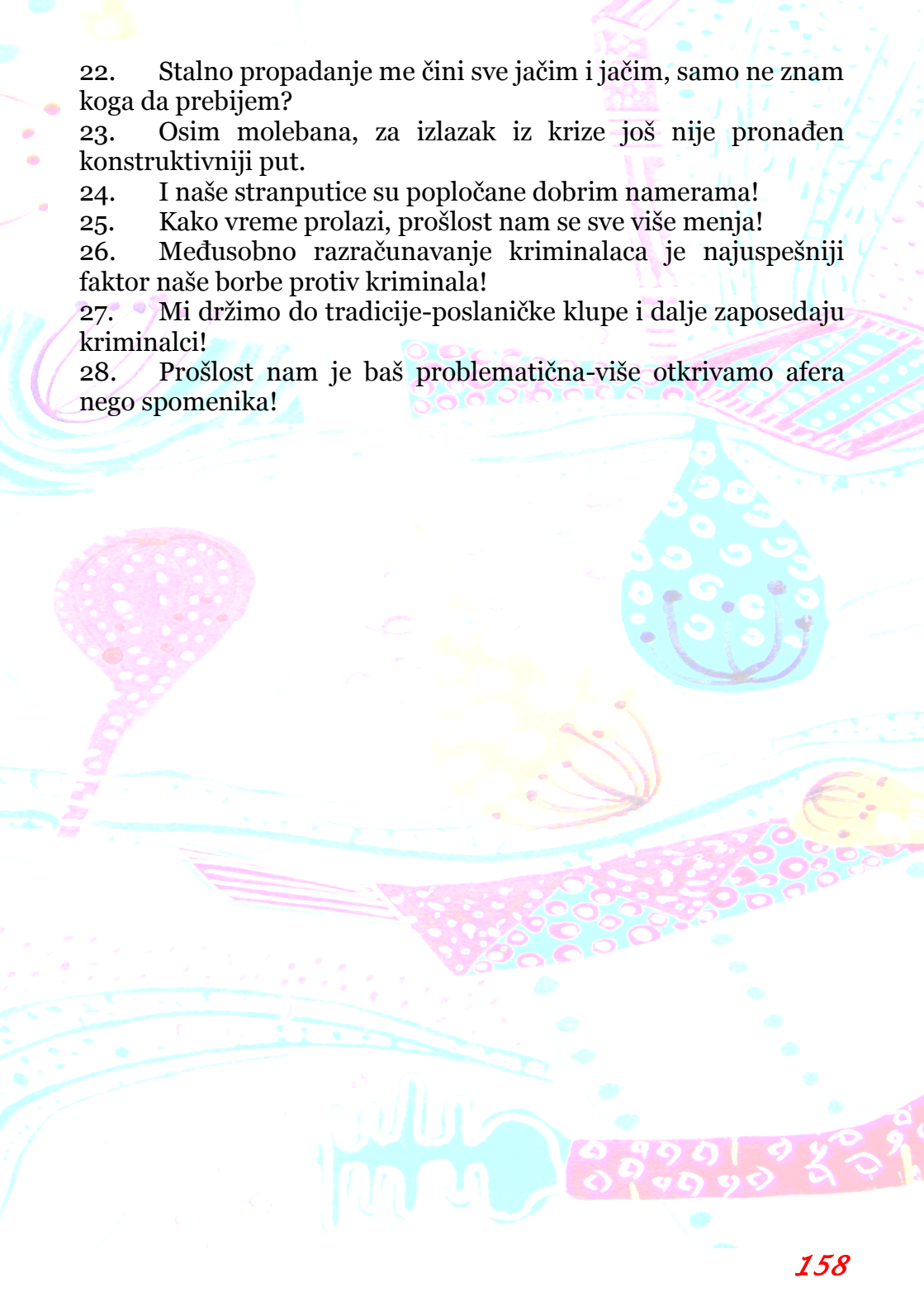
- U konkursima se traži znanje jezika, a na radnom mestu da se jezik drži za zubima.
- Nije teško okretati milione. To su okrugle sume novca.
- Zakon je stupio na snagu, ali ga nećemo primenjivati na silu.
- Kartonska naselja se ne grade na divlje. Sve je pokriveno papirima.
- Dok se ne odvoji žito od kukolja, promena neće biti ni od korova.
- Činovnici misle da pare padaju sa neba. Znaju da plate nisu zaradili.
- Društvo nam je bolesno. Kriminalce može da uhvati samo grip.
- Trgovci reklamiraju svoju robu. Istu robu reklamiraju i kupci.
- Građani su nosioci vlasti. Njima su političari na grbači.
- Slabo stojimo na tabeli. Mi smo protivnik koji svima leži.
- Troškovi života su veliki, pa nam za život ostaje malo.
- Arhive se otvaraju tek kad pomru oni koje je trebalo zatvoriti.
- Raskinuli smo sa prošlošću. Svaki dan o tome guslamo.
- Gledišta ne mogu da nam se približe. Nalazimo se na suprotnim stranama stadiona.
- Ostali smo bez poslednjeg dinara. Neko je sa njim stekao prvi milion.

Zijad Pandur - Živinice, Bosna i Hercegovina

1. Glasajte za nas, jer ne znate nas.
2. Obećali su nam med i mlijeko.
Dajte nam hljeba, dobićemo proljev!
3. Prije Izбора su pljuvali jedni na druge, a poslije Izбора se ližu.
4. Otvorićemo vam nova radna mjesta!
I trebate, stara ste nam pozatvarali!
5. Galamili su dok nisu došli na vlast, galamiće i kad siđu.
6. Niko više ne traži posao, svi traže štelu.
7. Stranci su nam ukinuli vize, a naši su nam ukinuli devize.
8. Ako kažem šta mi je na umu, biće belaja kad budem na drumu.
9. U početku se čudio, na kraju je postao čudak.
10. Ganjali su me, i uhvatili bi me da se nisam probudio.
11. Ako za posao nemaš štelu, imaš bauštelu.
12. Kritikovao ih je dok mu nisu dali stolicu.
Kasnije su mu dali i sto jer ih je hvalio.
13. Život mi je crn – obijelio sam.
14. Svi bi na Državne jasje, ali puno je stoke.
15. Rekla mu je da će se objesiti ako je ostavi – i objesila se,
ali drugome oko vrata.
16. Ne igram igre na sreću – znam, nesretan sam.
17. Ne pitaj me ništa, mogu ti reći svašta.
18. ...bao je i zakon i državu – spavao je sa policajkom.
19. Imali su problema oko uspostavljanja vlasti, kad su je uspostavili, nisu imali rješenja.
20. Majkama političara se najviše štuca, narod ih najviše spominje.

Vitomir Ćurčin - Zrenjanin, Srbija

1. Opet smo ostali kratkih rukava, a sad od nas traže da zasučemo rukave!
2. Otvorili smo Pandorinu kutiju-nismo našli ništa što još nismo doživeli!
3. Ako istoriju pišu pobednici, onda je ona loša učiteljica života!
4. Daska ostaje daska, makar bila i pozorišna!
5. Krenuli smo oštro da stvari konačno isteramo na čistinu-prvi su se na njoj našli pušači!
6. Otkada su stranke uvele svoje slave, ateisti su postali nestranačke ličnosti!
7. Ako je rad stvorio čoveka, ko je onda naš tvorac?
8. Put do EU planirali smo kao trku 110m sa preponama. Sad nam više liči na 3000m stiplčez!
9. Dok narod neprestano steže kaiš, pregovaračima na vlasti spadaju pantalone!
10. Nekad smo se voleli kao braća, pa smo se tukli kao braća, a sad su tužimo oko međa kao braća!
11. Nije najgora stvar ako vam mečka zaigra pred kućom-znači da bar imate kuću!
12. Tajkuni su zgrabili fudbal kad su svi od njega digli ruke!
13. Da pobeda na strani vredi više, švaleri već znaju odavno!
14. Igrale se delije na sred zemlje Srbije - pa posle policija i komunalci igraju produžetke!
15. Kad je u upravi počelo ko u klin, ko u ploču, iskoristio je klin da okači kopačke!
16. Sudiji je pokazao onu stvar- ne znam se samo da li je to bilo pre ili posle crvenog kartona?
17. Ozbiljno se pripremao da zaigra za „Barselonu“- za početak gledao je španske serije!
18. Kapiten je imao političkog sluha. Izabrao je pravu stranu.
19. Ni poslednje kolo nije donelo iznenađenje - narod još uvek igra kako vođa svira!
20. Podržavam razmenu dresova na kraju utakmice - posebno u ženskom fudbalu!
21. Klupa nam je jaka, ali su nam rezervni igrači slabi!

-
22. Stalno propadanje me čini sve jačim i jačim, samo ne znam koga da prebijem?
 23. Osim molebana, za izlazak iz krize još nije pronađen konstruktivniji put.
 24. I naše stranputice su popločane dobrim namerama!
 25. Kako vreme prolazi, prošlost nam se sve više menja!
 26. Međusobno razračunavanje kriminalaca je najuspešniji faktor naše borbe protiv kriminala!
 27. Mi držimo do tradicije-poslaničke klupe i dalje zaposedaju kriminalci!
 28. Prošlost nam je baš problematična-više otkrivamo afera nego spomenika!

Živko Prodanović - Zagreb, Hrvatska

Ako se prevari jednog čovjeka, ide se u zatvor. Ako se prevari milijune, ide se u vladu ili parlament.

Da bi se otkrile sve liječničke greške trebalo bi duboko kopati.

Granice beskonačnog su u ljudskoj glavi.

Imam samo jednu slabost – na mene se zakvači svaka slabost koju sretnem.

Kada se budale svađaju, najbolje je otići na pivo.

Kada vlast one koji drugačije misle naziva izdajicama onda biti izdajica postaje građanska dužnost.

Nema tako velikog broda za kojeg nema mjesta na dnu mora.

Oči su prozori duše, zato mnogi nose crne naočale.

Pravda je spora, pa često napravi budalu od sebe.

Samo je jedna istina, ali je tumača mnogo.

Sreća ponajviše ovisi o tome kakvu sreću hoćemo.

Svatko ima pravo na svoje mišljenje, pa i oni koji svojeg mišljenja nemaju.

Znam da starost ima neke prednosti nad mladosti, ali uvijek zaboravim koje.

Zvezdano nebo pripada svim ljudima, jer se pravi vlasnik još nije javio.

Prodali smo veru za večeru. Pomije se ne odbijaju.
Ljudi nisu stoka. Stoka se ubija humano.
Srbi, Hrvati, Bošnjaci i Crnogorci govore istim jezikom.
Poganim.
Gladni stalno lažu. Samo da bi zavarali stomak.
Neki ljudi su toliko bogati da ne vrede ni pet para.
Narod najviše muzu svete krave.
Duša mi je u nosu, a nos mi curi.
Ko laje protiv vlasti, pretvoriće ga u hot dog.
Mladi su puni energije. Zato su i zapalili.
Politika izvlači ono najgore iz ljudi. Dupeuvlakače.
Ljudi su kao novine. Žive od danas od sutra.
Mislim, dakle politički ne postojim.
Od pretpostavke nevinosti se polazi samo u hipotetičkom slučaju.
Glup sam i nesposoban. Koliko znam i umem.

Príče

ŠTA TO IMAŠ U DŽEPU?

Čika-Veko je naš komšija i prijatelj sa sela i dok smo živeli tamo, bio je gotovo i član naše porodice jer nas je sve voleo kao da smo njegovi, a svakako i mi smo voleli njega.

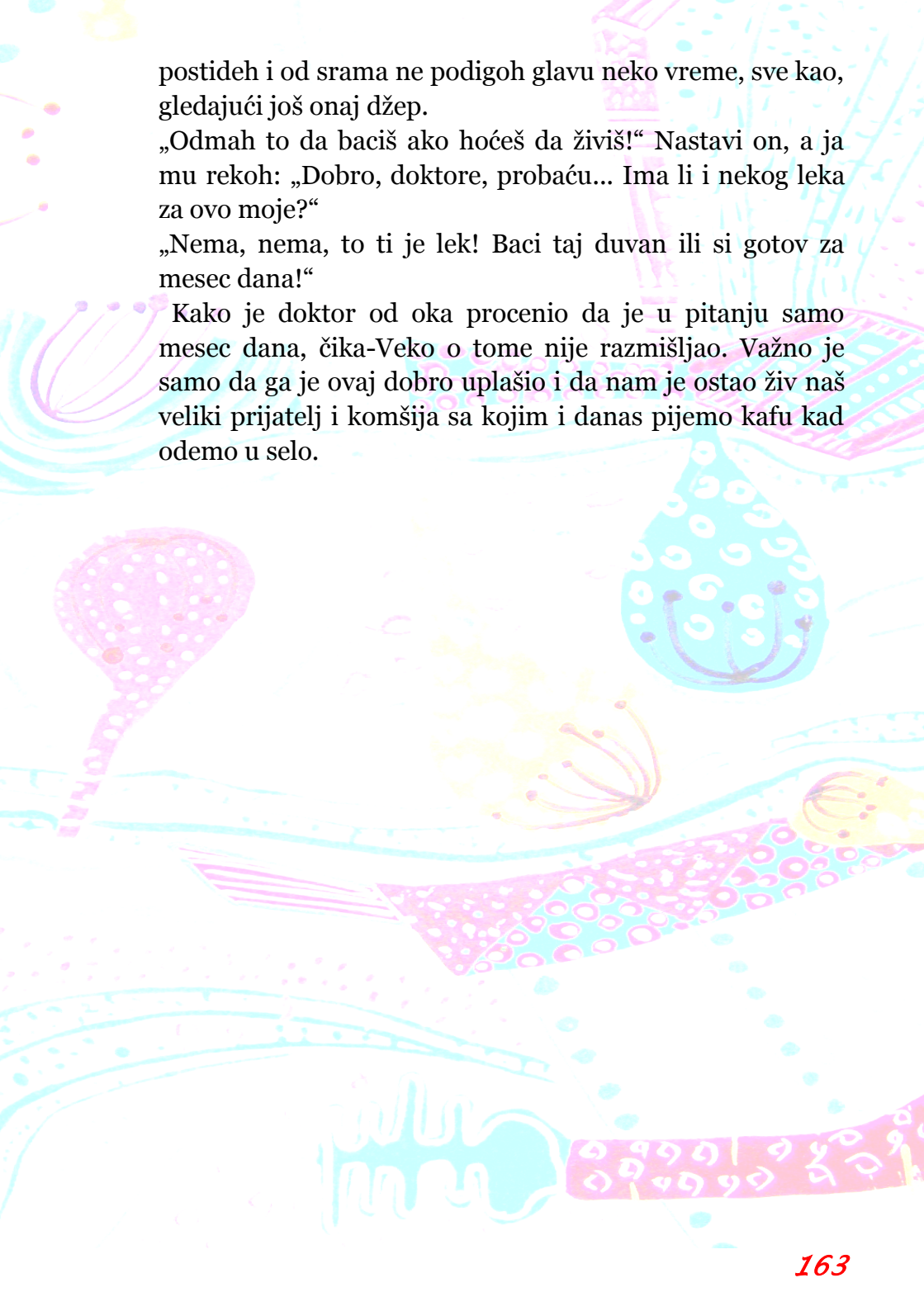
Delile su nas dve kuće, a on je kod nas provodio svako popodne. Dolazio bi kod mog dede na kafu i čašicu razgovora, nakon radnog dana i ručka, a jeli smo često i svi zajedno. Donosio nam je kobasice i salame iz grada, jer je tamo radio, a ponekad i slatkiše za mog brata i mene. Čika-Veko je jedan izuzetno dobar čovek, ali u to vreme je imao jednu opasnu manu, zapravo porok – mnogo je voleo duvan. Kad god bi došao kod nas, deda bi stavljao pikslu na sto; odmah posle „Dobar dan“, to je, kao po šablonu, bilo sledeće. Moj brat i ja smo uvek tražili da ugasi cigaretu, a čika Veko bi nas, bez ljutnje i uz smešak poslušao, ali kad god bismo izašli, on je palio novu.

Jednoga dana čika-Veko je, kao i uvek, došao kod nas i deda je, naravno, stavio pikslu na sto, mnogo pre vode za kafu.

– Ne treba ti to, stari...

– Kako ne, komšo? – pitao je deda znajući da mu je prijatelj strastveni pušač.

– Juče me, izjutra, nešto u grudima steglo, pa sve nekako uvrće, kako da ti objasnim to... Šišti i čupa, brate! Jako sam se zabrinuo pa odoh dole u selo do železničke ambulante. Znao sam ja da to ima veze sa ovim otrovom. – Pokaza komšija oštrim pokretom ruke na praznu pikslu. – Doktor me je pitao da li pijem alkohol i jedem masno, a ja sam mu kazao da masnu hranu ne volim i da popijem samo kad je kakvo veselje u selu, a on meni kaže: „Šta ti je to u džepu, dobri čoveče?!“ Ja pogledah džep košulje pa se

postideh i od srama ne podigoh glavu neko vreme, sve kao, gledajući još onaj džep.

„Odmah to da baciš ako hoćeš da živiš!“ Nastavi on, a ja mu rekoh: „Dobro, doktore, probaću... Ima li i nekog leka za ovo moje?“

„Nema, nema, to ti je lek! Baci taj duvan ili si gotov za mesec dana!“

Kako je doktor od oka procenio da je u pitanju samo mesec dana, čika-Veko o tome nije razmišljao. Važno je samo da ga je ovaj dobro uplašio i da nam je ostao živ naš veliki prijatelj i komšija sa kojim i danas pijemo kafu kad odemo u selo.

OSTAJTE OVDE!

Jedna varoš, jedna vera, sto priča... Hladno novembarsko jutro i ja čekamo na peronu da zablista sunce nekih sjajnih godina. Uzalud, znam čekamo. Tolike godine, toliki snovi. Gde su sada? Čini mi se, skupili su se u magli koja je čvrsto obavila moj grad, još u snu. „Pusti nas“, kažem, „pusti nas da živimo, pusti nas da radimo, da se radujemo ponovo.“ O, palanko moja pa kuda ću ja od tebe? Kuda sam to krenula, zar sunce tamo lepše sija, zar ptice pevaju lepše?! Dvadeset pet godina si me nosila u svom krilu, čuvala u zagrljaju, čuvala u krošnjama sve moje tajne prvih koraka, prvih padova, prvih šetnji, prvih poljubaca... A ja te ostavljam, kao izdajnik. Gušim se od svojih misli. A godinama već mislim, ti me gušiš, ne daš mi da živim, sve tvoje predrasude malog palanačkog života tako su me stezale, omču oko vrata stavljale. Zato, odlazim. „Kuda?“, pitaju me ulice, „ovde ti je dom“, opominje me drveće. Još uvek mogu da me rastuže rastanci. Šta mislim, šta želim? Osećanja su mi pomešana kao mastilo i voda, lete na sve strane, kao perje.

U autobusu sedim pored prozora. Pored mene sedi propali novinar. Pamtim ga po stalnom kritikovanju vlasti. „Izvini“, kažem, „nisam za priču.“ Ne bih takvu sliku da držim u sebi. Ko će slušati tuđu muku...

Godinama unazad koračala sam ovim ulicama, sretala uglavnom iste ljude, godinama sam pokušavala da na licima tih ljudi pronađem bar delić one nekadašnje bezbrižnosti. Odkad nisam videla da se neko iskreno nasmeje, od srca. U šta smo se to pretvorili? Ko smo mi? Ugnjetavani vekovima ostao nam je jedan jedini cilj: „Preživeti.“ Da, mašine za preživljavanje, eto, to smo.

Prolazimo mesta, ostaje mi dom negde iza. Valjda se u tim momentima čovek svega seti. „Hladno je tamo“, govorio je neki glas koji mi je već noćima ponavljao samo jednu reč, „daleko.“ „Pusto je, prazno je u duši ljudima.“ „Ma nije, tamo je život koga je briga u ovim teškim vremenima za dušu, pa šta je Srbija, šta je jedna varoš na Jugu gde se samo voz okreće, sve ostalo stoji u mestu?!“

Mrvica smo, nebitni. „Ali naši ljudi“, govorio bi drugi. „Ma da, kako da ne, Srbin ti je to, ej, nije živeo ako te nije prevario“, opet me opominje prvi. I tako u krug. Ko sam ja? Pa zar ovim begom ne varam samu sebe, od koga bežim? Od ljudi sa kojima sam rasla, od grada koji smo sami stvorili. „Stani“, kažem, „stani, ja ovde silazim!“ Na zbunjenom licu vozača jasno se vidi da misli da sam luda. Ako, koga je briga. Pa zar smo svi ovde ljudi, a tamo, daleko, svi normalni i zdravi. Vraćam se u ranim jutarnjim satima, pre nego se grad probudi...

Šetam praznim ulicama, slušam zvuk svojih koraka koji odzvanja pločnikom, dozvolim mu da se useli u moje uho. Popnem se na prste i dodirnem grane drveća. Mahnem pekaru koji upravo otvara svoju radnju. Bacim pogled na klupu u parku na kojoj sam toliko puta sedela. U oku mi odraz gradskih fasada okupanih prvim jutarnjim zracima. Udišem vazduh pun poznatih mirisa... Osećam da mi je srce puno i veliko, do neba.

Trudim se da svaku sliku, svaki pokret urežem u svoje sećanje, da ga mogu oživeti kada to poželim, ma gde u tom trenutku bila. Kažu, bedan je onaj kome je domovina mala.

ВРЕМЕ НА ЗАЛАСКУ

Види, умро Смаил! Кад пре, а здрав био нема месец дана?

Једва се пожалио, на кичму, на срце. Рече: зуји му свуд, пробада овде и ту, али шта сад – ништа.

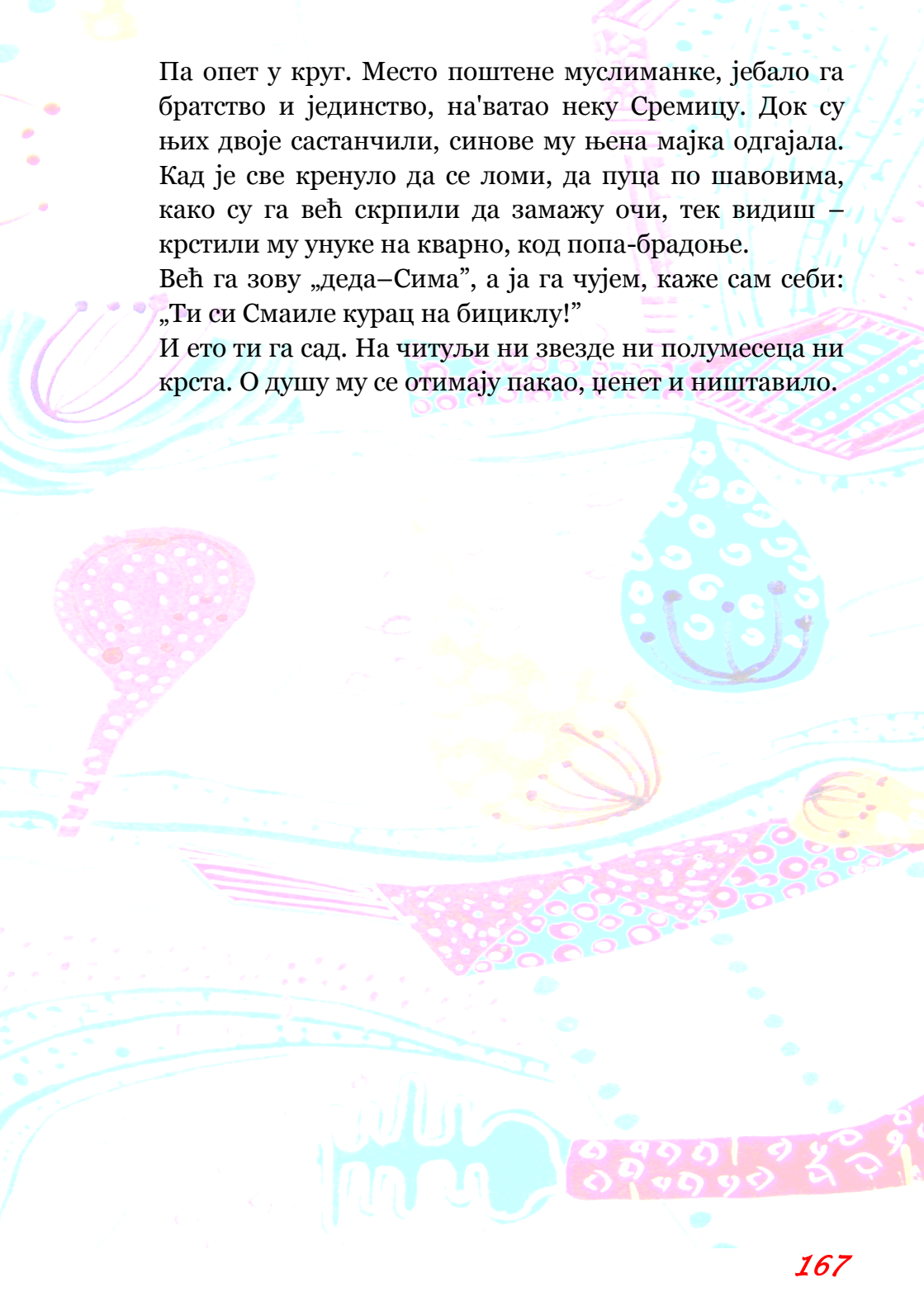
Полежао дан–два–недељу, не излази, не јавља се. Јутрос на улазу накачили читуљу, лепо: презиме, име, слика, уоквирено црним.

Препознајем фотографију, од пре коју годину, сликао се за личну, опет му украли. Ала је псовао, Смаил, тај човек.

Знам да је умро као комуниста. Нема ето месец дана да смо причали, кад је рекао: „Нећу бре попа на сахрани!”

Мазга тврдоглава, није ни сахрану до скоро хтео. „Кад ме нису Швабе докачиле у Срему, требало је да иструнем у јарку... Јебе ми се за спомен, за гроб.” Нема ту приче.

А нема ни приче. Његов отац у медреси, а он у кукурузишту учио да пише и чита. Његов деда још црвени фес носио, а он пришивао црвену петокраку на капу. Прадеда његов дао да се полумесец искује за џамију, а он срп са чекићем спојио да украси заставу. Деда његовог деде крштен на Светог Николу, а он чекао друга Николу да га потапше по рамену и каже: „Ти си Смаиле дика пролетаријата!”

Па опет у круг. Место поштене муслиманке, јебало га братство и јединство, на'ватао неку Сремицу. Док су њих двоје састанчили, синове му њена мајка одгајала. Кад је све кренуло да се ломи, да пуца по шавовима, како су га већ скрпили да замажу очи, тек видиш – крстили му унуке на кварно, код попа-брадоње. Већ га зову „деда–Сима”, а ја га чујем, каже сам себи: „Ти си Смаиле курац на бициклу!” И ето ти га сад. На читуљи ни звезде ни полумесеца ни крста. О душу му се отимају пакао, џенет и ништавило.

DNEVNIK BESKUĆNIKA

28. avgust 2013.

Dečak je doneo dve oveće kese do naredanih kontejnera i ubacio ih unutra. Ustao sam sa klupe i zaputio se tamo. Sa ulice nasuprot meni, ka istom cilju, šepajući levom nogom, pošao je još jedan parazit društva. Došli smo u isto vreme, klimnuli jedan drugom glavom. On se prihvatio jedne, a ja druge kese.

– E pizda im materina! – kaza, pokazujući mi dvolitarsku flašu piva, u kojoj beše za $\frac{1}{4}$ tečnosti. – Samo da su stavili zatvarač, moglo se još upotrebiti. I imalo bi više.

Pronašao sam i stekao tek načeti mesni narezak, još upotrebljiv, nekoliko režanja šnicle i kobasice umazanih pireom, sparušena 3 limuna, poluispražnjenu pastu za zube. Pružih mu dve kocke čokolade, koju, zbog loših zuba, ne jedem.

Hodajući stazom travnjaka, gledali smo u nebo i razgovarali o vremenu i mogućoj kiši. Kraj njegove klupe spustio sam ranac i otišao do prodavnice stotinak metara niže. Razgledao u gajbi na doksatu potamnele banane na rasprodaji i iz vanjskog frižidera izvadio 3 dvolitarske flaše piva i stavio ih na beton kraj gajbe. Udaljio se s njima kada je pred kasirku stupila gospođa tegleći prepunu korpu živežnih namernica.

Dok smo pili, saznadoh da je došao iz krasnog kurca:

– Posle sam zalutao – kaza. – E, a kakav sam čovek bio!

Upita me šta ja radim.

– Sad pišem pesme – rekoš. – O jednome snu ih pišem!

– E to ti nije loše – pogleda me. – Ko zna, jebô te čvorak, gde to sve može da te odvede.

KONJSKI GALOP LUDE KOŠAVE

Smeje se zavetrina iza oronule kuće na kraju sela i neumorno udara o drvenu tarabu koja vremenu prkosi.

Pružila se seoska avlija preko tri šora, a kerovi prepoznaju svaku zabitu polutamu na sokaku nošenu košavom. Preleteli su tiho suvonjavi oblaci noseći kišu u neke krajeve meni nepoznate, dok je suša cičala na obroncima preoranih jutrenja. Podmuklo škripi točak starog bunara u avliji koju su naraštaji ostavili u prašnjavim albumima, sa slikama svog rodoslovlja. Ljulja se pijano raspeće na početku stare ulice a tek po koja kokoš u pretrčavanju zastane da izmoli jedno pokajanje.

Nema života kada košava zaore praznim sokacima, i na kraju ulice odluduje svoju nezrelost, kako bi se bez ustezanja obrušila na sivu zemlju ove moje ravnice.

Na trenutak sam čuo plač tek razbuđenog deteta, jer mi uspomene spavaju na desnoj strani kreveta. Košava je zatvorila poslednja štalska vrata i poslala umorne u potkrovlje zaboravljenog vremena. Prepukao točak na taljigama zaboravljenim u satima napuštenog dvorišta i osećam miris tamjana iz vremena kada su dolazili svevišnji da kuću okade od umora i iznemoglosti.

Iza ćoška trošne nabijanice izviruje par sanjivih mačijih očiju, koje već ni po mraku ne vide. Njega je i smrt, posle devet mačijih života, zaboravila na ovom svetu. Polako se protegao i uobičajeno dovukao do napuklog kućnog praga. Lenjo je spustio svoje umorno telo, niz brk se otkačila jedna prazna, ničim izazvana suza, a napuštene uspomene su igrale u njegovoj glavi. Sećanja su izbrazdala novu stranicu na njegovom ispošćenom licu.

Odjednom se iz praznog neba otkočilo gromoglasno upozorenje, a u žaru svoje obesti košava je jače zgusnula svoje talase i bespoštedno se bacila na poslednje paore u njihovom povratku sa ispražnjenih njiva. Ritam su davali romori ozelenjenih jablanova i hrastova, dok su visoke tonove izvodili trešnjevo i jabukovo drvo. U tom trenutku cela moja ravnica govorila je glasom – glasom zelenog mora koje na obalu izbacuje barke spokoja.

Smežurao se dan u vihoru, a samo je munja osvetlila napuštene štalske dveri u kojima jedino žive pauci i njihovi unuci.

Nebeski paori kao opomena vise u vazduhu sa sećanjem na doba prošlo i uvelo, gde su sati stali a brige se kotrljaju sa odlazećom košavom.

Negde se otkinuo jezovni njisak vranca i čekao se njegov suludi galop niz ravno polje do presušenog potoka srebrnih kiša. Paor je stiskom težačke ruke pritegao dizgine i čuo sam samo potmule udarce srca posađenog u dubinu ravničarskih brazdi. Kola koja su niz polje škripala, odvodila su vranca put sela i mirisa sena.

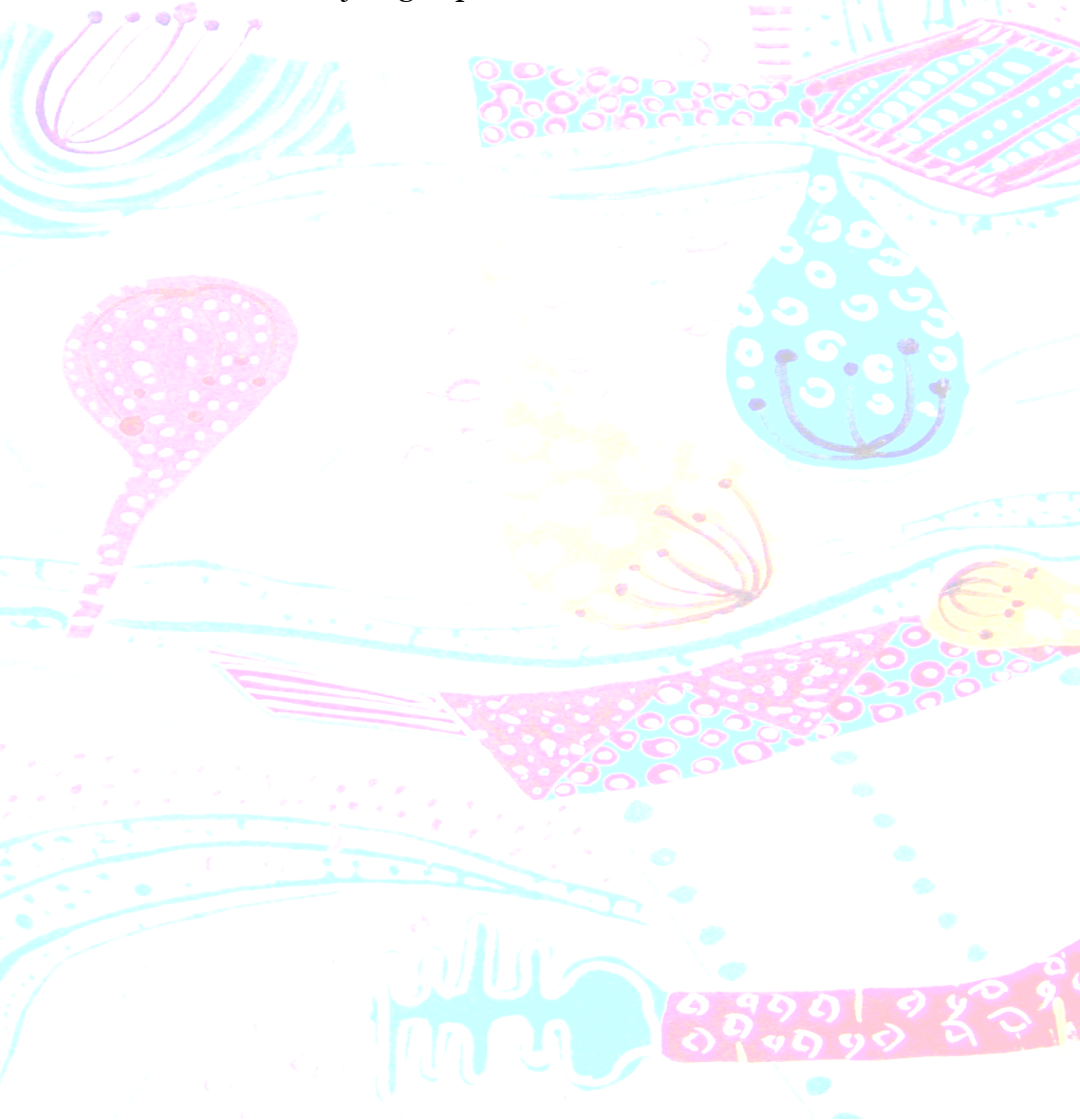
Gledao sam košavu kako ga izaziva i traži grivu kao suvenir za dane napuštene, prazne. Vranac se pritajenim rzanjem otimao tom pozivu, potom nemo odmahnuo glavom a pogledom ispratio premorenog paora u njegovu omalenu potleušu.

Posmatrao sam vranca, podigao je pogled u nebo i kao da je prepoznao svu silinu ravnice kao odraz u ogledalu.

„ ... Spustio je svoje davno izgubljene želje u kotaricu tišine, polako krenuo u zavetrinu starog čardaka, dok mu je iz nozdrva izbijala para. Zastao je na trenutak, dok je u oku sažaljenje sakrivalo svoje kapute. Prepustio se vremenu i satima..

Košava je izvirivala iza svakog ćoška seoske zabiti, igrajući se kao nemirno dete sa kojeg je davno skinuta roditeljska briga. Potom se šeretski zavrtela oko seoskog bunara i svom silinom jurnula da udari o crkveno zvono, kao da zove na još jednu pričest ... „

Pojavila se mangupska glava vranca iza čardaka, a niz polje se otkacio konjski galop lude košave.

SA DRUGE STRANE

Mostovi razdvajaju. U besmislici u kojoj živimo ni to nema nekog smisla, jer onda nam most i ne treba, rijeka nas svakako dijeli. Stari most u Mostaru je prvi primjer. Svetinja koja dijeli, podjednako bitna za obje strane. Spomenik tuge koji razdvaja, oduvijek - jer da nije razdvajanja, ne bi ni bilo te tuge.

Shvatam da neke stvari nije lako pustiti, pogotovo kada odrastaš tu, gdje je misao o jednom, jedna i kolektivna. Lakše čovjeku da se ne protivi. Kod nas u Bosni i Hercegovini, ubjeđenje i činjenica su izjednačeni. Baš tu nalazim svoj bunt, protiv svega što mi je servirano, svega što mi je rečeno i u što slijepo treba da vjerujem.

Čoveče, prošetaj i sa najvišeg mjesta na Starom mostu spusti pogled u smaragdnu dubinu Neretve i pogledaj silu. Silu prirode koja opominje. Svojom jačinom ismijava sve te MALE podjele koje su malodušnošću izmislili. Ismijava, jer samo ona može da dijeli. Most je tu, da ti bude lakše ljudskost dokučiti. Most nije ništa, nego mogućnost izmirenja - mogućnost koju zadržavaš, ali ignorišeš.

Čudni su ljudi i ne shvataju mnogo toga ili možda ne žele. Šta žena želi? Pitanje koje se postavlja vijekovima, neprevaziđena misterija i predmet raznih vrsta humora. Šta želi žena koju voliš? To je pitanje. Šta žele ljudi? Tu stane mnogo želja i težnji koje nikada nećeš dokučiti, ali šta žele ljudi koje voliš? To je pitanje i tu stoji mogućnost tvog djelovanja. Naravno da nećeš dobiti odgovor na pitanje na koje je nemoguće odgovoriti.

Čovječe, samo kreni od sebe.

ČUDO OD SLATKIŠA

Najdraža, možda je i neprikladno što ti se obraćam sa "najdraža" jer taj superlativ otvoreno sugerije da ipak postoje i "draža" i "draga" zbog kojih si me i ostavila ljetos. Nikada ti nisam uspio dokazati da si ti moje pomračenje uma, ali hoću uskoro...

Jedina koja je ostavila utisak na meni, kao trag žigosanja, koji me opominje da te ne smijem izgubiti. Milo moje, malo je reći da mi nedostaješ, a mnogo je reći da nisam kriv zbog toga. Sve moje laži su me i dovele do ove tačke u životu kad samo mogu da stavim tačku na nas i ništa više. Varaš se ako misliš da sam nedorastao tvom izazovu, potrudiću se, obećavam ti to.. Osjećam da bih mogao da prospem milion riječi izvinjenja na papir, ali da stanem pred tebe ne bih mogao ni jedan zvuk da izustim. Možda bih opet mogao da ti nacrtam čudo od slatkiša, ako bi mi dala priliku da ti tako kažem koliko mi značiš. Prečesto razmišljam o nama, o svemu što sam želio za tebe, da bih mogao bez tereta da nastavim dalje sa drugim ženama. Noćima ne spavam, ne sanjam, samo piljim u plafon i projektujem slike prošlosti, slike mene i tebe dok smo bili jedno. I kad si se smijala, ja sam bio blizu da gledam tvoj osmeh. I kad si plakala, ja sam bio blizu da ti obrišem suze. Zašto si otišla? Još uvijek imam na jastuku slatkiš za tebe. Čitav jedan život se srušio u sekundi onog jutra kad sam se probudio sam, ošamućen, bespomoćan. Zajednička fotografija sa našom djecom ispred kuće u predgrađu, sa tvojim vrtom i mojim voćnjakom i šutarom našeg retrivera nikad neće biti uslikana. Želim ti, od srca srcu, sve najbolje u nekom drugom životu, nadam se da ćeš naći nekoga ko će te znati razumjeti, voljeti i poštovati. Ja sam te samo

znao voljeti, onako opsesivno, bolesno i ludački. Ali, sama pomisao da ćeš se buditi pored drugog mračí mi um, steže utrobu kao točak za mučenje koju sam sam montirao u stomaku. I ta pomisao je gorivo koje me pokreće noćas dok vrtim točilu i oštrim vojni nožić kojim sam ti urezao svoje ime na leđima. Bolje reći nacrtao... Tačka tačkica, crta crtica gotova je glavica, vrat k'o štap, trup k'o ćup, uši k'o u miša, gotov čiča Gliša... Kladim se da me se sjetiš svaki put kad osjetiš reljef ožiljaka pod prstima. Ja se tebe sjetim svaki put kad napipam ožiljak na stomaku koji mi je ostao posle tebe. Opet varniči stroj zla u meni kao oštrica vojnog noža dok je liže kameni točak koji se okreće, okreće i okreće...

Najdraža, možda su i postojale "draža" i "draga", ali više ne postoje... I jedini razlog zbog kojega si mi "najdraža" jeste zato što si uspjela da pobjegneš onog jutra. Zadivila si me trudom, inventivnošću i lukavstvom koje su uložila u planiranje bjekstva i time si mi postavila izazov da te ne potcijenjujem sledeći put. To jutro kad sam se probudio sa nožem u stomaku, znao sam da ni Bog ni Đavo ne žele da umrem dok s tobom ne završim. Ovo je umjetnost života i smrti, ja radim svoj dio, a ti se trudiš da preživiš. Šaljem ti ovo pismo da znaš da mislim na tebe, da sam blizu i da te gledam kako se smiješ. I da te nikad, nikad zaboraviti neću, dok si živa.

P.S. Kao što sam i obećao, potruđiću se..

Zauvijek tvoj slatki grijeh,

Čiča Gliša

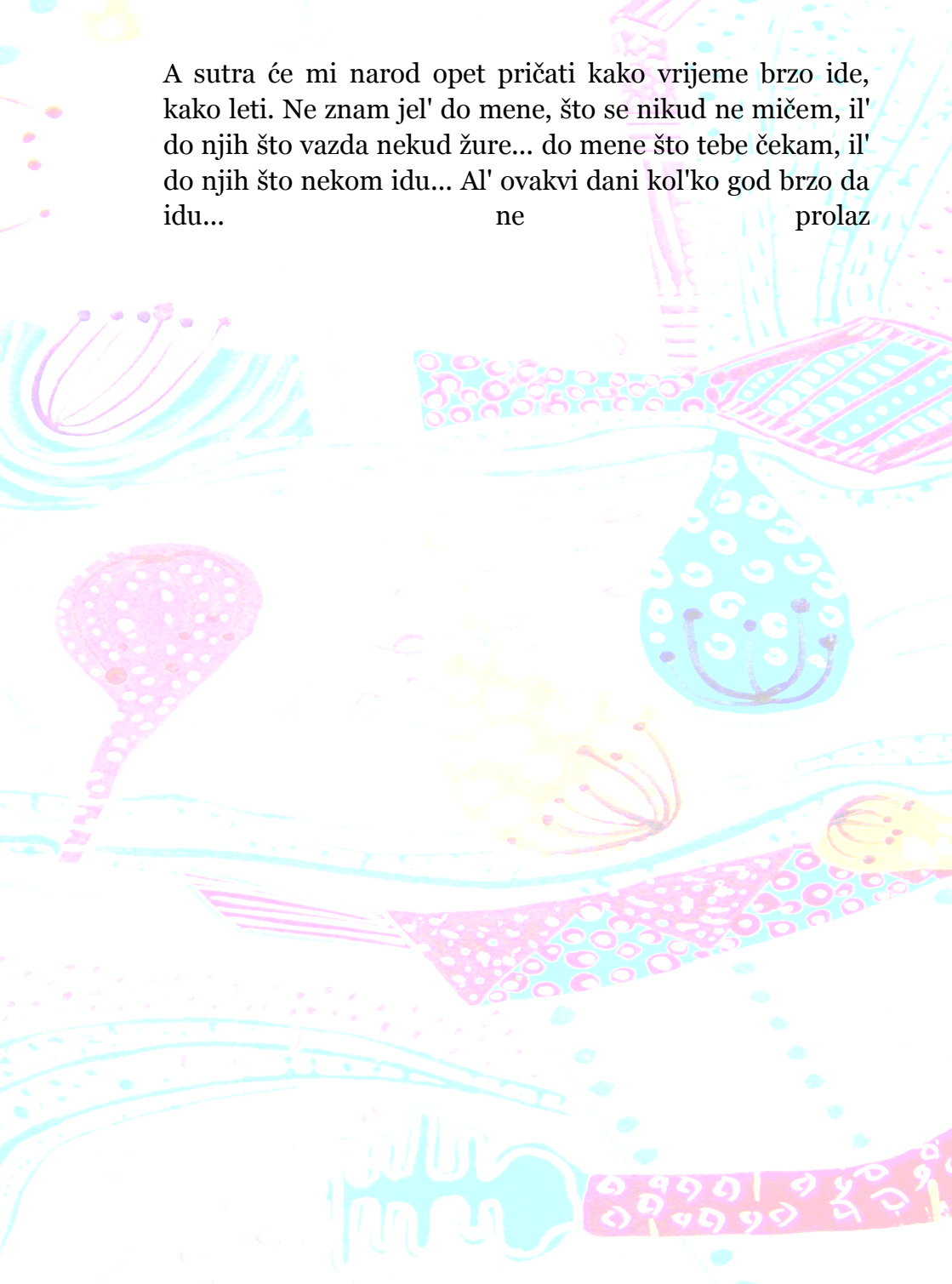
BOLJI I GORI DANI

Šta ja znam. Svanu mi, valjda, nekad bolji, nekad gori, dani. Pod bolje brojim one kad te nosim samo u mislima, one kad uspijem formulisati konstruktivne misli, aktivno učestvovati u razgovorima, baviti se produktivnim radom. U takvim danima, dok hodam, kopam, kupujem ili trošim, rješavam sudoku ili razmišljam o ratu u Siriji i broju umrlih u miru i demokratiji jedne Amerike; dok siječem nokte i pijem kafu, gledam tv i vodim ljubav s kaučom; prelažem robu ili pričam s ljudima na poslu; u takvim danima kad ne svodim život na tebe, ti mi baneš u misli, tek tu i tamo, da me podsjetiš na neki svoj pokret ili uzrečicu, na svoj smijeh i tužne poglede, i ja se haman nesvjesno nasmješim. A ti, huda, pospeš moj zrak nostalgijom, da mi tare i vako izhabana pluća. Jel da me opomeneš da sam opet zaboravio prestat' pušit il' šta drugo, ne znam. Al vazda si znala đe me najviše boli, što jest jest.

Halali sto više ne biram riječi i što prelijećem s književnog na narodni, al' danas, ako ti šta znači, nije jedan od tih boljih dana. Danas mi nisi bila na pameti. Danas sam te osjetio.

I cijeli jebeni dan mi se osjet tvoje baršunaste kože vuče po tijelu. Džaba što sam volko prljav. Džaba i što od dima više ni prste ne vidim. Idalje sjediš na metar od mene, brade naslonjene na šaku, s prstom na usni, tvoje crne oči gutaju me. Nešto haman govore... Uzalud, samo jecaje svoje duše čujem.

A sutra će mi narod opet pričati kako vrijeme brzo ide,
kako leti. Ne znam jel' do mene, što se nikud ne mičem, il'
do njih što vazda nekud žure... do mene što tebe čekam, il'
do njih što nekom idu... Al' ovakvi dani kol'ko god brzo da
idu... ne prolaz

P R A Z N I N E

Svađa je bila i prošla - mala, ljubavna svađa. Ona je prestala pričati, on se odmarao od njenog brbljanja i posle par dana sve je po starom. Polagano vratila je svoj jastuk i jorgan u spavaću sobu. Uobičajne priče su nastavljene, tamo gdje su stale. Tišina je prekinuta, ali ... ostala je praznina.

Više se ne sjećaju razloga svađe. Iznenada je izbila, bukнула, uz galamu i tresak vrata se završila. Nije bilo ni suza, ni teških riječi, ali još jedna praznina.

Njihovi zagrljaji nisu više topli, riječi pune ljubavi. Poljubci ostali iz navike.

Ovaj nastavak još nije u crno-bijeloj tehnici, ali boje više nisu jake i jasne, izgubile su sjaj i izbledile. Ni ljubav nije nestala, ona je tu, ali nekako oslabljena.

Šta to uništava tu nekad, veliku ljubav?

Te, sitne svađe.

I posle svake svađe nova praznina. Ljubav izbrazdana prazninama.

Kada postoje u ljubavi praznine, postoji mogućnost da se neko treći ušunja u njihove živote. Možda to bude mržnja. Kažu - ljubav i mržnja su lice i naličje života.

Svađa je bila i prošla. Ostali su ljubavnici i još jedna praznina.

DOM ŠTO NA HLEB MIRIŠE

/Mileni i Simi Golubović/

I ranije sam dolazila u njihov dom, prijatan i otvoren kao što je i duša ovih domaćina. Kao da su sa onog prostora odakle su, nošeni nemilim vetrovima rata izgnani, naselivši se na obali Severnog jezera ovde prispeli, u najnužnijem prtljagu sa sobom doneli zrake toplog mediteranskog sunca i zavičajnu toplinu iz doline Neretve. Njihova iskrena neposrednost i spontana prisnost od prvog susreta uvek čine da se tu osećam prijatno i dobrodošlom.

Ovoga puta sam došla po njegove slike koje prikupljam za zajedničku izložbu. Nisam imala nameru da se zadržavam jer sam imala još dosta obaveza. Smetnula sam s uma da se kod Sime i Milene ne može doći a da se ne sedne i ne porazgovara. Nisam mogla, a iskreno, nisam ni želela odbiti gostoprimstvo. Trenom upitnost: Koliko ovako dragocenih trenutaka mogućih samo u društvu dragih ljudi izgubimo, žureći se sve mahnitijem ritmu svakodnevice?

U toku našeg razgovora, na stolu su se brzo i u tišini našle razne đakonije prinete rukom domaćice. Tu je i predivan hleb koji Milena sama sprema. Pored takvog hleba, čiju mekoću i punoću ukusa i sada osetim u usnama, ništa mi drugo od hrane nije trebalo. To sam i rekla Mileni. A ona se samo nasmešila i kao da mi kaže: - Znam! To i ne može drukčije da se pripremi no srcem i damarima s vrhova prstiju!

Nakon izvesnog vremena provedenog u prijatnom razgovoru, ustala sam spremna za povratak svojoj kući.

Simo je pošao u atelje po slike koje ću da ponese, a Milena me je zaustavila tihom reči, kao da mi nešto u tajnosti poverava : - Sačekaj! Samo malo!

Nisam znala šta je naumila. Ubrzo se pojavila sa paketom koji mi je stavila u ruke govoreći: - Uzmi! Spremila sam ti da poneseš malo domaćeg hleba. Rekla si da ga voliš, pa ko velim...

Ne mogu opisati osećaj tog trenutka. Ima li od hleba lepšeg i vrednijeg dara? I to hleba kojeg je umesila ruka prijatelja, dobrog čoveka, ruka dobrog domaćina, onog koji je iskusio šta znači nemati? Hleba darovanog od srca sa željom da obraduje nekog i s druge strane praga.

Bila sam toliko dirnuta njenom pažnjom da sam joj samo ćutke prišla i poljubila je. Reči zahvalnosti koje su zapele u mom grlu jasno su se prepoznavale u mojim očima. Znam! Milena ih je vide videla.

Krenula sam kući sa dragocenim poklonom. Grudi su mi bile ispunjene toplinom. Od ovog trena ovaj dan je dobio poseban značaj. Za mene je bio veoma svečan. Pravi praznik. Danas sam bila počastvovana da i dušom i okom doživim i spoznam svu njegovu lepotu. Na mojim usnama osmeh a u srcu molitva: - Bože, blagoslovi i čuvaj ove ljude i njihov dom! Dom što na hleb miriše!

СВЕТА ТРОЈИЦА

Како је тињала Пећка Патријаршија 1766. године и губила на својој величини, тако је и верски живот у Срба слабио. Но, крајем 18. и почетком 19. века, Врање се економски издиже и слави светао повратак на свом тлу. Тада је Саборна Црква Света Тројица, у околностима неслободе, заузимала централно место испод Пржара. Захваљујући Хусеину паши, једном од ретких турских добротвора, Црква је живела. Ни тада, као ни данас, непријатељи се не смириваше.

Злокобни Турци и Арнаути не волеше таква добротворства и на Спасовдан 1843. запалише храм. Иако је Порта ухватила злочинце, није могла да намири целокупну штету. Врањанци устукнуше пред силом клетом и сопственим средствима подигоше свој храм у периоду од 1858-1860. Градитељ Цркве био је Коста Дамјанов, а за сликање величанствених икона, Црквана општина је ангажовала Димитрија Крстевича – Дича, најдаровитијег мајстора позновизантијског иконописа. Његов иконопис, којег и данас целивамо и којему се дивимо, прожет је незнатним италокритским особеностима (највеће грчко острво Крит – раскрсница између Истока и Запада).

Данас је храм Свете Тројице зацело место где се окупља много света, а нарочито када је за то одређен благодатни дан.

Беше предивно јутро и још лепше вече пред Духовски понедељак.

Са смирајем вечерњег Духа Светог испред храма зазвонише звона.

Сабраше се браћа и сестре који су хтели да у Саборном храму поделе веру у Јединство Свете Тројице.

Хвала Господу Богу, нашем Исусу Христу, што је Света Тројица градска слава.

И самим тим у двориште Цркве дођоше и остали званичници града.

Програм је био угодан и фин како доликује једном оваквом храму. Звуци исконских мелодија групе „Извор“ пунише двориште блаженим нотама.

Као да миловаху присутне, а дечица ширише руке ка ближњима и благословише православно рођење.

PEPEO

Laktovi su mi oslonjeni na kolena, šake zarivene u raščupanaj kosi. Ne znam koliko dugo sedim u tom položaju, ne osećajući utrnulost tela u kojem pojam o vremenu gubi smisao. Zurim u stvari pred sobom praćene zvucima tvojih odlazećih koraka. 'Odlazim, ne mogu više. Zbogom, mila.' - rekao si, spustio već tada svoje suve usne na moje ogolelo rame, napuštajući nespremno čulo sluha za oštricu tvojih prosutih reči, čulo dodira nikada tebe dosta, ostavivši za sobom nedogorelu cigaretu uz već jedan ugašeni opušak. Dok su se za tobom zatvarala vrata sobe svedoka naše ljubavi i požude stajala sam nemo sa titravim osmehom na usnama misleći da je to još jedna u nizu tvojih šala, još jedan blef. Minuti se kotrljaše lenjo u tragu dima sad već dogorele cigarete, a tvoje nasmejane oči ne odškrinuše vrata.

Otišao si...

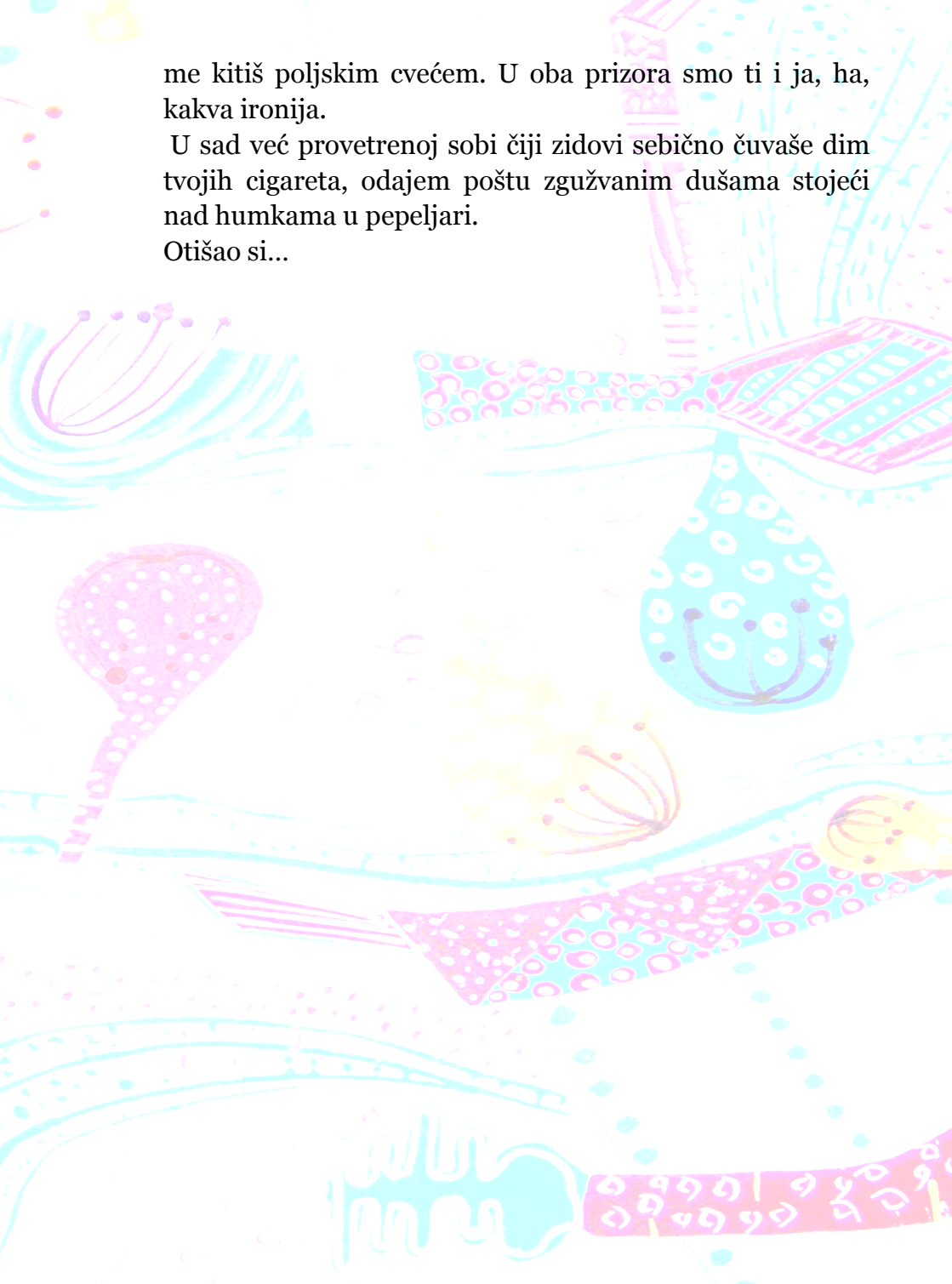
Pikavac pade u pepeo svog nekadašnjeg tela. A već koliko juče šetasmo kroz paperje raspuklog maslačka, bezuspšeno pokušavajući da prebrojimo ptice u jatu iznad naših glava. Sećam se naših nasmejanih lica.

Na svaki treptaj podbulih kapaka ko šmirglom me zagrebu isprane oči, umornih misli, šta te je nagnalo da rasturiš nas? Možda moje slepilo o našoj večnosti predato u tvoje ruke da ti verujem, da verujem da mi veruješ. Prevarih se, povredih sebe, kriva sam samo ja. Jače zaurla vetar te razmače već odškrinute prozore raspršivši pepeo dogorelih cigareta, tužno ostavljajući dva hladna opuška, podsećajući na tvoj porok kojeg zavoleh. Nikad ih neću baciti. Zalepiću ih za dno pepeljare jer to je poslednje što si mi ostavio. Ostaviću ih da stoje pored naše uramljene slike na kojoj

me kitiš poljskim cvećem. U oba prizora smo ti i ja, ha, kakva ironija.

U sad već provetrenoj sobi čiji zidovi sebično čuvaše dim tvojih cigareta, odajem poštu zgužvanim dušama stojeći nad humkama u pepeljari.

Otišao si...

DVIJE KRAFNE

Pogledala sam kroz prozor, tek pokoja zraka sunca najavljivala je toplo jutro. Subota je, moram ustati ranije nego inače, ispeći krafne i otići na plac. Dok sam mijesila tijesto, misli su me vodile prema njemu, mom susjedu Stanku. Lijepom dječaku, nešto starijem od mene, koji je obožavao krafne moje mame. Kada ih je majka radila, pojavljivao se sa širokim osmjehom na našim vratima, uvijek s istom rečenicom: - Hm, kako lijepo miriše. Sestra i ja uvijek smo se nadmetale, ponekad i posvađale oko toga tko će staviti tanjur sa krafnama ispred njega. Dvije krafne, ne jednu, ne tri, uvijek samo dvije. Za desetak minuta krafne bi nestale s njegovog tanjura, obrisao bi usne s bijelom maramicom, uzeo ruku moje majke, poljubio je i rekao: - Teta Julija, vi pravite najljepše krafne na svijetu.

Divila sam se tom dječaku, zapravo skromnom, iako je živio u imućnoj obitelji. Znala sam da je ponos svojoj majci Zori i ocu Franji. Visok, crne raščupane kose, sa širokim osmjehom na licu. Uvijek je na nogama nosio crne lakirane cipele sa dvije smeđe kopče sa strane. Postolar Franjo, koji je živio na kraju naše ulice, svake je godine radio isti model cipele za Stanka. Nikome nije bilo jasno zašto uvijek iste.

Jedno jutro, nekako iznenada, došao se pozdraviti s nama, selio je u rugi grad. Više ga nisam viđala.

Bilo je prohladno jutro, žurila sam na plac po namirnice. Stežući jaknu oko sebe razmišljala kako sam trebala obući nešto toplije.

Na placu je bilo već puno ljudi, uostalom kao i svakog dana, to je najveći plac u našem gradu. Na kraju klimavih stepenica koje vode do tržnice svirali su ulični svirači, a do njih sjedile dvije starije osobe, s kutijicom sitniša i ispruženom rukom ispred sebe.

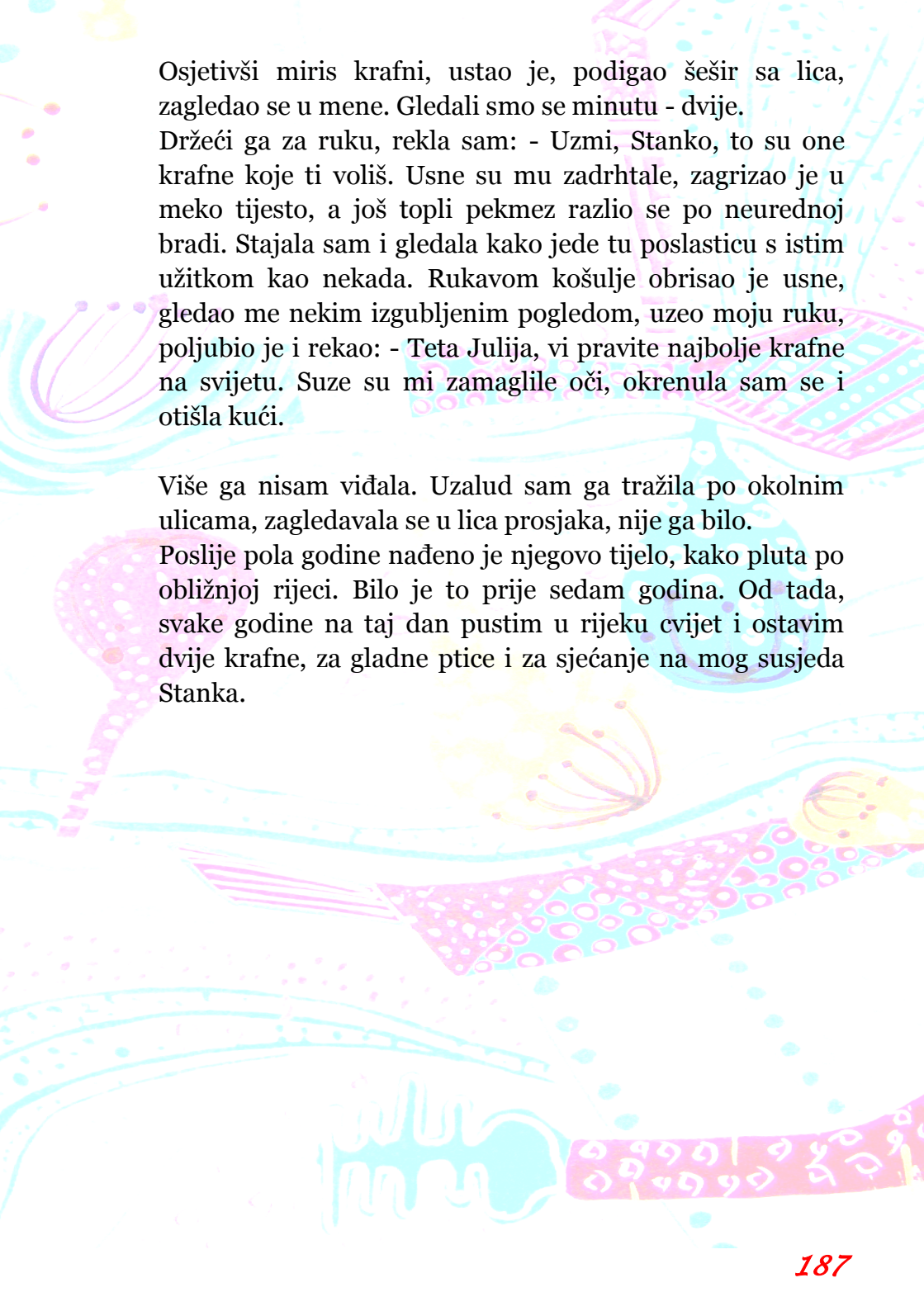
Uvijek sam imala spreman sitniš i nikada nisam prošla a da nisam u kutijicu ubacila koju kunu. Tog jutra zastala sam tražeći novčanik, kad mi odjednom pogled privuku cipele prosjaka s ispruženom rukom.

Crne, lakirane, sa smeđom kopčom sa strane. Ruka mi je zadrhtala, jedva sam izvadila novčanicu. Nisam imala snage podignuti pogled i vidjeti lice čovjeka u poznatim cipelama. Znala sam da samo jedna osoba nosi takve cipele.

Od tada, viđala sam ga svakoga dana, s rukom koja traži milostinju.

Uvukao se u moje misli. Raspitivala sam se o njemu, ali nisam ništa uspjela doznati. Odlučila sam nešto učiniti, možda i promijeniti.

Te subote radila sam krafne samo za njega. Onako kako ih je pripremala moja majka. Malo veće, s pekmezom od šljiva i puno šećera s mirisom vanilije. Umotala sam dvije krafne, ne jednu, ne tri, nego dvije, kao prije tridesetak godina. Žurila sam prema tržnici prisjećajući se našeg djetinjstva, njegovog širokog osmjeha. Ugledala sam ga kako sjedi na uobičajenom mjestu, s kutijom ispred sebe. Ispod crnog poderanog kaputa virila je plava prljava košulja, a veliki šešir skrivao mu je pola lica. Samo raspukle lakirane cipele s dvije smeđe kopče podsjećale su na prošlost jednog mladog gospodina. Stala sam ispred njega, izvadila krafne iz košare i stavila ih u ispružene ruke.

Osjetivši miris krafni, ustao je, podigao šešir sa lica, zagledao se u mene. Gledali smo se minutu - dvije.

Držeći ga za ruku, rekla sam: - Uzmi, Stanko, to su one krafne koje ti voliš. Usne su mu zadrhtale, zagrizao je u meko tijesto, a još topli pekmez razlio se po neurednoj bradi. Stajala sam i gledala kako jede tu poslasticu s istim užitkom kao nekada. Rukavom košulje obrisao je usne, gledao me nekim izgubljenim pogledom, uzeo moju ruku, poljubio je i rekao: - Teta Julija, vi pravite najbolje krafne na svijetu. Suze su mi zamaglile oči, okrenula sam se i otišla kući.

Više ga nisam vidala. Uzalud sam ga tražila po okolnim ulicama, zagledavala se u lica prosjaka, nije ga bilo.

Poslije pola godine nađeno je njegovo tijelo, kako pluta po obližnjoj rijeci. Bilo je to prije sedam godina. Od tada, svake godine na taj dan pustim u rijeku cvijet i ostavim dvije krafne, za gladne ptice i za sjećanje na mog susjeda Stanka.

ТОА Е ЖИВОТОТ

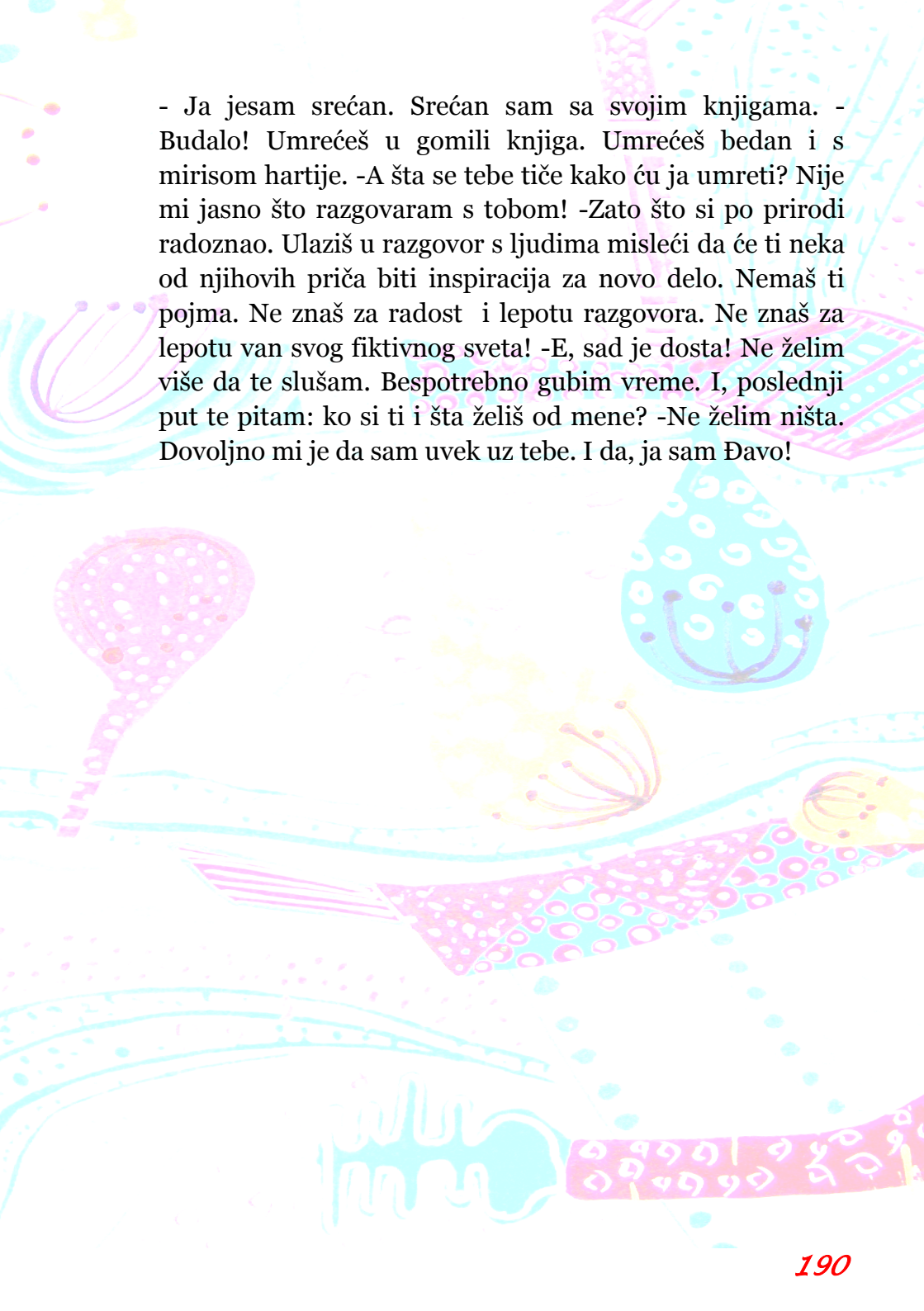
Животот е како една убава приказна и за него може многу да се пишува, овде започнува таму завршува, овде се раѓа некаде далеку умира, кружи низ свет и цвет таков е животот. Животот е полн со НАДЕЖ, ВЕРА, ЛЈУБОВ како светото тројство е создаден. Животот е сакан, али и животот сака мир, спокој љубов, затоа и оди паралерно со среќата. Во животот има и закон, а закон на животот е верата, верата носи успех, а успехот се раѓа со верата. Без надеж нема вера, без вера нема љубов, без љубов нема живот. ТОА Е ЖИВОТОТ

RAZGOVOR

Tako se ponekad, baš niotkuda, zapodene razgovor s nepoznatim ljudima, sa strancem, slučajnim prolaznikom... Takav jedan neočekivani susret, sumornog martovskog jutra, desio se i našem Piscu.

Stranac koji mu se obratio rečima da bi sa njim želeo da porazgovara, rekao je: Ja tebe poznajem. I to dobro! Nema potrebe da ti se predstavljam, jer ti moje ime ništa neće značiti. Ako ti je lakše, možeš mi dati ime nekog lika iz svog romana, možeš me nazvati svojom podsvešču, aluzijom, ironijom... Ma, kako god ti volja!

Pisac, ne mnogo iznenađen, nastavi razgovor: U pravu si! Tvoje ime ne znači mi ništa. Za ime uglavnom pitam čitaoce kako bih im napisao posvetu... Dragi taj i taj... Utom ga prekide glas: A zašto pišeš? Zbog slave, zbog autograma, je l? -Ne, pišem zato što volim! Ja zapravo zapisujem svoje misli, i to radim često. U stvari, to je nagon. Moram da pišem, đavo mi ne da mira. -Hm. Zanimljivo! A zašto te taj nagon motiviše da pišeš, a ne da, recimo, ideju naslikaš, otpevaš? Zašto baš pišeš? - Pomislićeš da sam lud, ali mene samo papir razume. Ne ljuti se ako škrabam po njemu, ako ga otrgnem iz sveske i bacim u kantu. -To je glupo! I slikarsko platno možeš baciti. Besmisleno! Ne znam zašto te uopšte slušam. Shvataš li ti koliko si udaljen od stvarnosti, bedni pesničiću?! -Sposobnost imaginacije bitan je preduslov za dobrog pisca!, odgovori on hladno. -Ćuti! Stalno me prekidaš. Nervira me ta tvoja flegmatičnost. S papirom možda umeš da komuniciraš, ali zato s ljudima... Svi ste vi isti, izopačeni pisci! Trgni se, budi srećan, dosta je melanholije!

- Ja jesam srećan. Srećan sam sa svojim knjigama. - Budalo! Umrećeš u gomili knjiga. Umrećeš bedan i s mirisom hartije. -A šta se tebe tiče kako ću ja umreti? Nije mi jasno što razgovaram s tobom! -Zato što si po prirodi radoznao. Ulaziš u razgovor s ljudima misleći da će ti neka od njihovih priča biti inspiracija za novo delo. Nemaš ti pojma. Ne znaš za radost i lepotu razgovora. Ne znaš za lepotu van svog fiktivnog sveta! -E, sad je dosta! Ne želim više da te slušam. Bespotrebno gubim vreme. I, poslednji put te pitam: ko si ti i šta želiš od mene? -Ne želim ništa. Dovoljno mi je da sam uvek uz tebe. I da, ja sam Đavo!

PRESUDA*

Kad? (Vreme zločina)

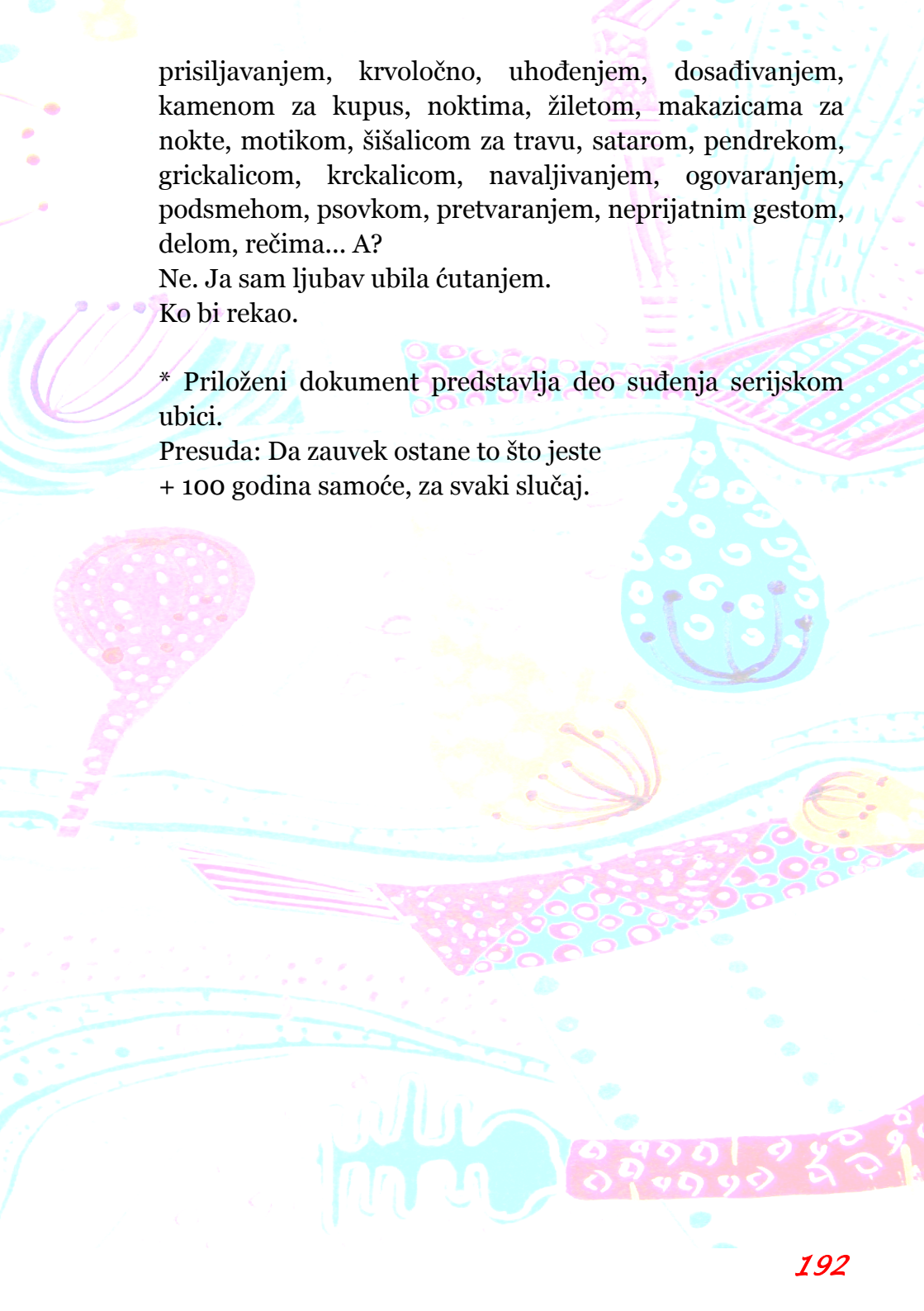
Pre 14 godina, pre 13 godina i 11 meseci, odavno, oko 2 popodne, pred užinu, za vreme velikog odmora, kad nije trebalo, u julu, minut pred ponoć, kad mi je stao sat, u 3 ujutro, nedavno, maločas, na vrene, upravo... Kad? Kad god sam poželela. Evo sad, na primer. Eto kad.

Gde? (Mesto zločina)

Negde, na ulici, na kiši, u hodniku, u peščaniku, na igralištu, na uglu, kod penjalice, na železničkoj stanici, u prolazu između zgrada, u liftu, u autobusu, na času matematike, u samoposluzi, na plaži, pod suncobranom, na putovanju, na tuđoj svadbi, na vrhu zgrade, u Rimu, na sajmu knjiga, u restoranu, na stepeništu, u redu za stomatološki pregled, na izložbi slika, tamo, onde, evo ovde, tu, tu. Gde? Bilo gde, razumete?!

Kako? (Način / sredstvo izvršenja zločina)

Nožem, hladnim oružjem, pištoljem, topovskim đuletom, tenkom, tupim predmetom, vršilicom, puškom, harpunom, strelom, lukom, crnim lukom, vešanjem, golim rukama, giljotinom, kašikom, izbegavanjem, kišobranom, cokulom, plastičnom lopaticom, opširnom knjigom, viljuškom, otrovom, sa osmehom, iglom, maljem, dobro naoštrenom (ili tupom, svejedno) HB olovkom, aperkatom, papučom, tepanjem, šamarom, ugrizom tirkiznom fiksnom protezom sa šljokicama, bokserom, neiskrenošću, davljenjem, trabunjanjem, ironijom, zardalim kalauzom, laganjem, dvoličnošću, flašom od nedefinisanog materijala, neiskrenošću, blagim guranjem sa nečega, u ili pod nešto, ravnodušnošću, preterivanjem, hranom, nejelom, neukusom, povlačenjem, napadanjem,

prisiljavanjem, krvoločno, uhođenjem, dosađivanjem, kamenom za kupus, noktima, žiletom, makazicama za nokte, motikom, šišalicom za travu, satarom, pendrekom, grickalicom, krekalicom, navaljivanjem, ogovaranjem, podsmehom, psovkom, pretvaranjem, neprijatnim gestom, delom, rečima... A?

Ne. Ja sam ljubav ubila ćutanjem.

Ko bi rekao.

* Priloženi dokument predstavlja deo suđenja serijskom ubici.

Presuda: Da zauvek ostane to što jeste
+ 100 godina samoće, za svaki slučaj.

ONA

Sigurna sam da je poznajete. Na neki način, nalazi se u životu svakoga od vas. Možda ste baš vi Ona..

Zamišljenog, maglovitog pogleda sa izvesnom količinom sete u sjajnim, bisernim očima, dok čitavu tu tuljagivu ekspresiju lica razbija široki osmeh sa savršenim, pravilnim nizom zuba. Divlja, puštena kosa koja se njiše pod naletom vetra, kao da je u većitom zanosu. Lagani hod skoro identičan lebdenju i to tik iznad tla.

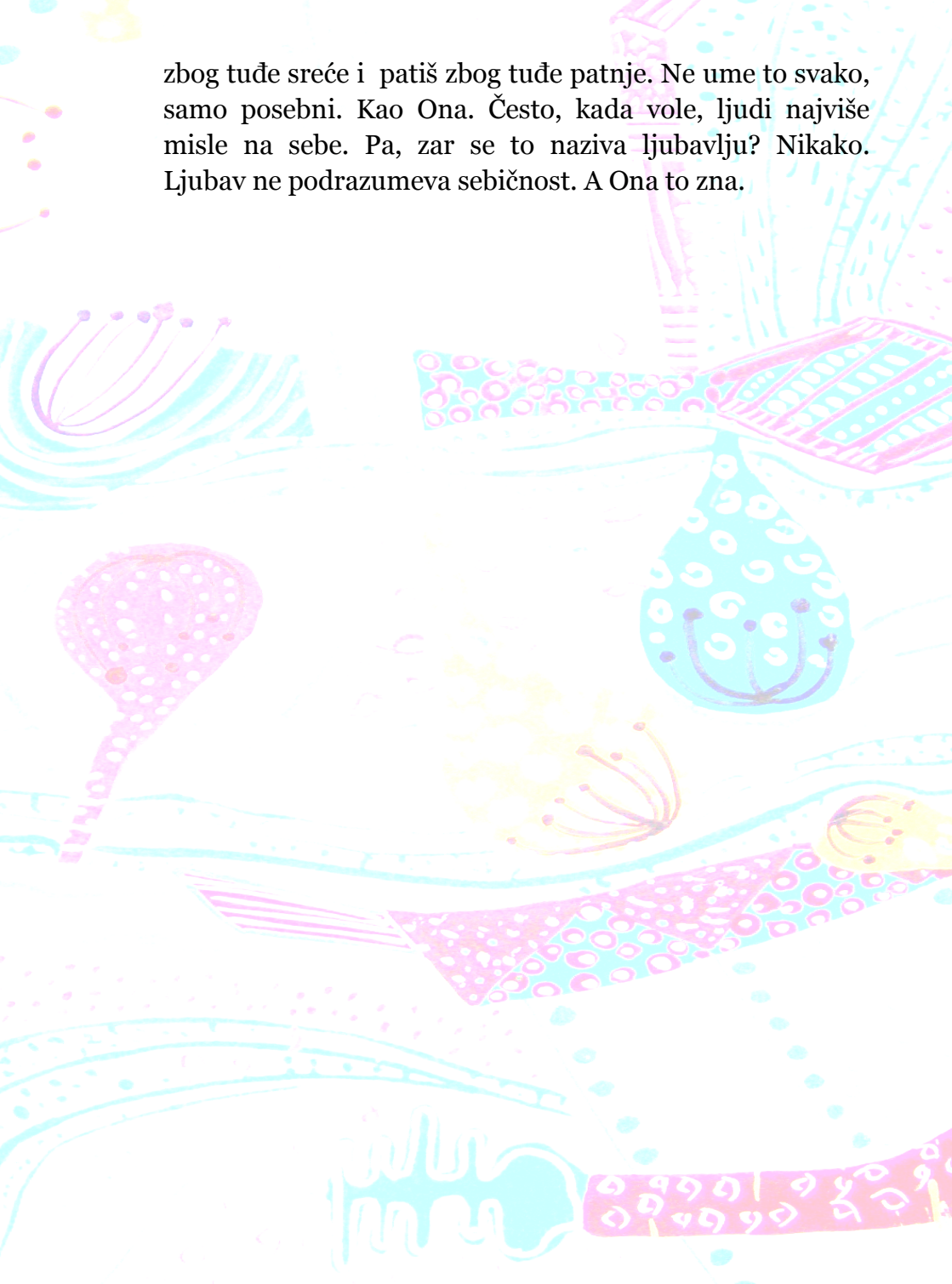
Ona nije savršena. Ima mana, uostalom kao i svaka osoba koja se vodi razumom. Ili srcem. Kao i svaka osoba koja hoda, diše, koja živi uopšte. Ali je Ona, za razliku od većine, svesna svoje nesavršenosti. Tako da, zapravo, sve njene mane predstavljaju jednu vrlinu.

Ona ume da se smeje. Ume da plače. Ume da ohrabri, ume i da obeshrabri. Ona je jaka i slaba u isto vreme. Ali ne traži utehu ni kada je potpuno slomljena. Najviše i jedino veruje sebi. Ali je osoba od poverenja. Ume da sasluša. I da trepne, kao da razume. Ona suzbija suze zbijajući šale. Ona zna mnogo, ali govori samo onoliko koliko treba. Ona misli da je tako ispravno.

I ponovo onaj zamišljeni pogled, usmereva ka nebu. Natera vas da se zapitate šta je to što traži gore? Da li zavidi pticama na slobodi ili se divi lakoći oblaka? Da li je izgubila nekog svog ili joj je u mislima molitva? Ili samo, kao i većina, razmišlja o vremenu? Ne, Ona je posebna. Veruje da gore postoji nešto više. Veruje da se samo posebni mogu vinuti u prostranstva. I da su posebni, baš iz razloga što umeju pronaći način da to učine.

Njen pokretač je ljubav. Ona uzvišena, vanzemaljska. Kad voliš, ali ćutiš. Kad želiš, ali ne dodiruješ. Kada si srećan

zbog tuđe sreće i patiš zbog tuđe patnje. Ne ume to svako, samo posebni. Kao Ona. Često, kada vole, ljudi najviše misle na sebe. Pa, zar se to naziva ljubavlju? Nikako. Ljubav ne podrazumeva sebičnost. A Ona to zna.

OKUPACIJA

Tek što je zakoračio u bračne vode, evo ti Mikice na pragu roditeljske kuće, zapucao pravo kod svog oca Marka po savet i da mu se onako muški požali na ponašanje svoje drage. Kad ga je otac Marko ugledao na vratima tako snuždenog, samo što se nije izvrnuo. Mamica beše nekim važnim poslom u komšiluku.

- Da se nije desilo kakvo zlo? - upita ga otac zabrinuto.

- Nije - odgovori Mikica.

- Pa što si onda obesio nos?

- Eh, što? Ima razloga...

Onda sedošće za sto; kafa, rakija, meze. Kao u dobra stara vremena.

Jadao se Mikica sveušesnaest bogme čitav sat ako ne i duže; samo što ne zaplače. Te nije on brak tako zamiljao; te nema više gluvarenja pa kafićima, te nema blejanja po kladionicama i tako to, nego s posla pravac kući. A u kući sve po njenom, mamicu joj njenu, ič me ne šljivi. Kao da sam pod okupacijom!

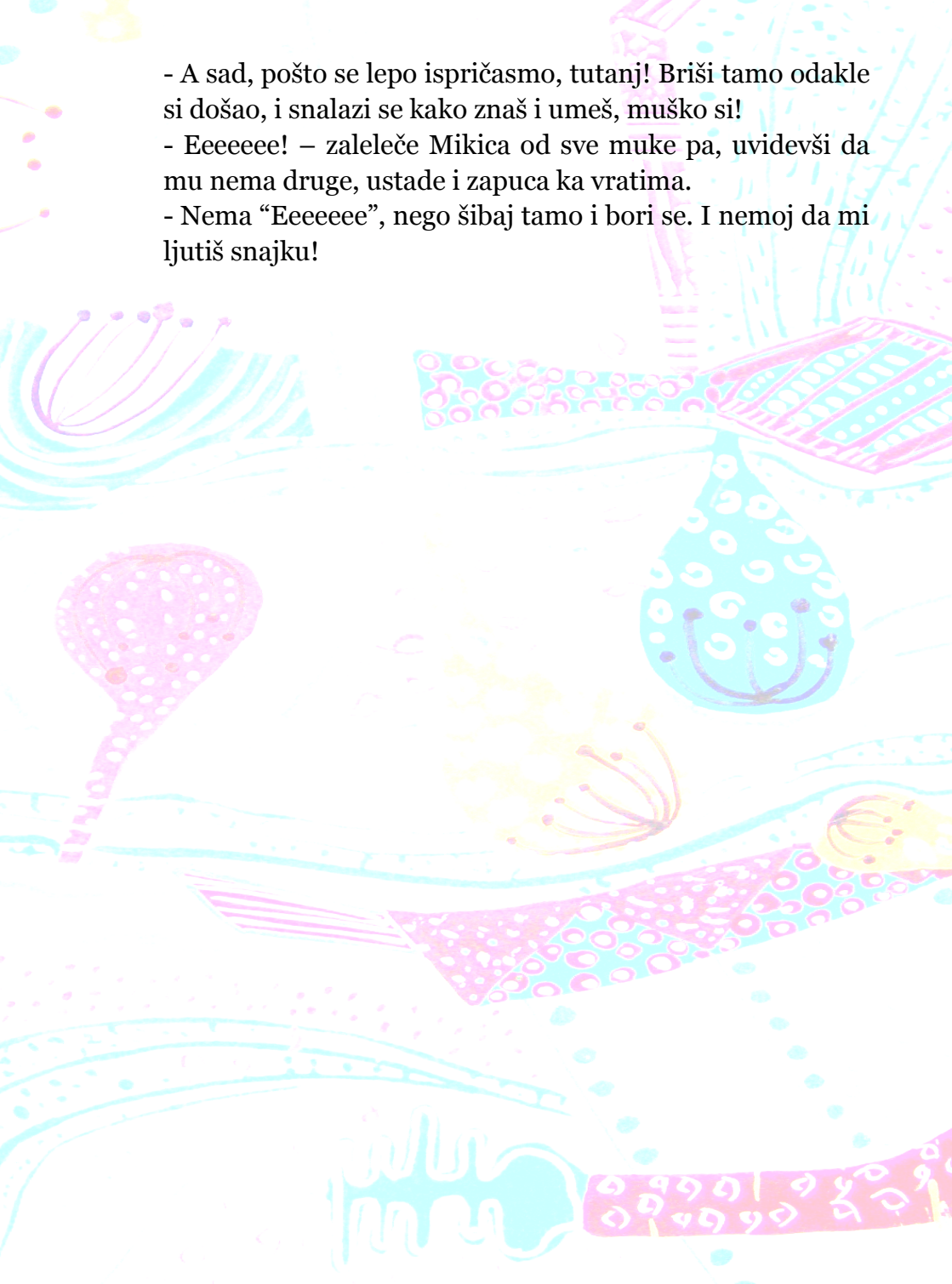
Sluša ga otac pažljivo, reklo bi se, nimalo iznenađen. Kao da mu sve to beše već odnekud poznato. - Sve su žene lude, sinko – reče mu, potom, šireći nemoćno ruke ka nebu kao da doziva kišu. - Lude, kad ti kažem, taman onoliko koliko se bez njih ne može! I tu nam nema pomoći.

- Pa što mi to ranije nisi rekao? – na to će Mikica začuđeno.

- A što me nisi pitao? – odgovori otac kao iz puške. - Da jesi, sad bi sigurno bio negde s društvom, na utakmici, ili, još bolje, na pecanju...

A sin Mikica ga, još uvek onako snužden, i dalje gledaše belo, kao da ga prvi put vidi. Onda otac najednom ustade.

- A sad, pošto se lepo ispričasmu, tutanj! Briši tamo odakle si došao, i snalazi se kako znaš i umeš, muško si!
- Eeeeeee! – zaleleče Mikica od sve muke pa, uvidevši da mu nema druge, ustade i zapuca ka vratima.
- Nema “Eeeeeee”, nego šibaj tamo i bori se. I nemoj da mi ljutiš snajku!

MEHURČKI

Imela je zaprte oči. Prijetno brbotanje mehurčkov je masiralo telo. Ugodje, sprostitiv, počitek. Super učinkuje na telo to vrtinčenje vode v masažnem bazenu. Lahno tresenje njenega telesa je zmotil sunek v desno nogo. Zagleda dekletce, ki se z masko na glavi potaplja na tem omejenem prostorčku in pogleduje proti moškemu, ki stoji ob stopnicah v bazen. Pravzaprav sta bili dve deklici. Vsaka s svojo masko in neutrudnim potapljanjem. Lahko bi bil njun oče, podobnost je precejšnja. Dekletci vztrajno nadaljujeta s potapljanjem in raziskovanjem ne vem česa. Mogoče raziskujeta kateri od prisotnih v bazenu ima daljše podplate? Kakorkoli, ni pomembno. Otroške igre so vedno brez meja, če jih ne zmotijo odrasli.

S pogledom ponovno poišče moškega ob bazenu. Gleda jo naravnost v oči. Rahel nasmeh, odkrit in prikupen, ji da jasno vedet, da ga zanima. Kot oglje črni lasje obkrožajo ta čudoviti obraz in urejeno, mestoma že sivo brado. Kam naj pogleda, kaj si naj misli. Ozira se levo in desno, če vsa ta pozornost le ni namenjena njej. Pa očitno je. Nihče ne gleda v njegovo smer, nihče mu ne vrača nasmeha.

Vrne mu nasmeh. Saj je to nič ne stane. Pravzaprav ji je všeč. Bolj kot si to prvi hip prizna. On pa sloni na stopniščni ograji. Noge ima prekrižane. Pokima svojima deklicama in potem svoj pogled spet usmeri vanjo. Kako dolgo se bo igral to igro? Glede na njegov položaj, si lahko podrobno ogleduje njegovo telo. Všeč ji je. Vse ji je všeč, vključno z njunim spogledovanjem.

Ob njeni levi se moški odloči, da bo zapustil jacuzzi. In ta nasmejani moški ob stopnicah ga spusti mimo, na kar se sam spusti v bazen in prisede. Tudi sedaj jo pogleduje od

strani. Vmes se pogovarja s svojima deklicama, ki se med tem le naveličata potapljanja na tem omejenem prostoru in se odpravita do večjega bazena v bližini. S pogledom spremlja njun odhod.

Ob nogi začuti njegovo. Lahno podrsava ob njeno in jo boža s svojimi mehкими dlakami. Ne umakne se, saj je že sprejela njuno igro. Ker se ne umika, ga opogumi, da prisede bližje k njej. Zdrkne niže, glavo usloči nazaj ob rob bazena in tako še preostalo telo potopi v vodo. Sedaj ima tudi roke pod vodo. Njegovo roko najprej začuti na hrbtu. Nežno božanje ji ustvarja ugodje in za trenutek pozabi, da ji popoln tujec masira hrbtne vdolbinice ob robu kopalk. Kasneje nadaljuje z raziskovanjem in pomakne roko na njeno stegno ter se ustavi ob robu hlačk. S prstom jih razmakne in nadaljuje pot do mednožja. Njeno telo se usloči v pričakovanju. Rahlo razpre nogi, da mu omogoči lažji premik. Dodatno se vznemiri od ugodja. Njegovi gibi in nežno masiranje je tako čutno, da si zaželi, da ne bi odnehal. Od strani ga pogleduje. Oči ima zaprte in daje občutek, da neizmerno uživa. V tistem trenutku se voda počasi preneha vrtinčiti. Počasi umakne roko, kajti vidljivost na dno bazena bo kmalu postala jasna in bo dopustila vsem prisotnim pogled v njuno igro. Tako torej! Je to bil spet en nepozabno lep trenutek, ob nepozabno privlačnem moškem. Razmišlja kaj sedaj. Jo bo ogovoril? Bosta karkoli spregovorila? Bosta počakala na naslednjo mehurčkasto terapijo? Ali naj preprosto vstane in odide? Še preden si je prišla na jasno, kaj naj, je situacija poskrbela sama zase. Proti masažnemu bazenu je prihajala ženska, ki je njenega trenutnega maserja ogovarjala že na daljavo. Takoj je bilo jasno, da prihaja njegova žena. Izborila si je svoj prostor med njima.

Ker ji nikakor ni bilo do njenega čebljanja ali še bolje njunega pogovora, se je odločila zapustiti prostor

predhodnega, pregrešno dobrega užitka in se osredotočiti na nove trenutke tega dne.

Veliko kasneje tega popoldneva, se je ponovno odpravila proti tistemu masažnemu bazenu. Želela si je še malo tovrstne sprostitev in masaže. Ne dolgo potem, ko se je udobno namestila, ga je zagledala kako se približuje bazenu. Tik za petami mu je sledila še žena, ki ji očitno še vedno ni zmanjkalo ne teme, ne volje do govorjenja. Poskrbel je, da se je posedel ob njen desni bok, njegova žena pa je sedla na njegovo desno stran. Dobro! Le kaj misli, da se bo sedaj dogajalo? Takšne vroče igre bi zaznala vsaka žena, ki bi sedela ob svojem možu in bi ji bilo toliko mar zanj, kot je očitno bilo njegovi ženi. Zakaj le je iskal užitke drugje? Pa saj ni to njen problem, njena stvar. Nič od nič. Tukaj bo lepo odsedela še eno masažno terapijo in se potem počasi odpravila proti domu. Kaj ji mar ta moški, ki mu je očitno dolgčas in išče zabavo in popestritev kar po bazenih. Zelo se je trudil, da bi ujel njen pogled. Ko mu je uspelo, je pomignil proti svoji roki. Opazila je, da ima nad komolcem zapisano številko. Je to številka njegovega mobilnega telefona? Vprašujoče ga je pogledala in on ji je prikimal. Žena očitno ni opazila njunega nemega filma, drugih gostov pa ta hip ni bilo v bazenu. Torej si mora samo zapomniti njegovo telefonsko številko in ga poklicati. Hmmmm.... Ne more se odlepiti od nje. Očitno jo je moral opazovati že prej. Kako bi lahko drugače vedel, ko je prisedel prvič, kakšno je njeno telo. Privlačno ali neprivilčno zanj? Bilo je potopljeno v bazenu in se skrivalo pod milijoni mehurčkov. Ali pa sedaj? Ali jo je videl, da se je spet odpravila v ta isti masažni bazen. V teh velikih termah in tej masi ljudi, jo je moral prav posebej opazovati, če mu je bilo vse tako popolnoma samo po sebi umevno. Želel si je njene bližine, kot njenega telesa. Vso to energijo je čutila in nekako ji spet ni bilo, da bi se

premaknila, umaknila, oddaljila. Tudi sama je čutila to neustavljivo privlačnost, spolno energijo, ki je tekla skozi njeno telo in ji ogrevala mednožje.

Zapomnila si je številko. Preden se je odločila, da zapusti bazen, si je zamislila svojo manjšo nerodnost, ki je imela za posledico zdrs in dotik njegovega stegna, kjer je začutila trdo izboklino, za katero je predvidevala, da je odgovorna sama. Zadovoljna je zapustila bazen in na hrbtu čutila njegov vroči pogled.

Seveda ga bo poklicala. Ampak ne danes. Najverjetneje jutri, v ponedeljek, ko so vsi skrbni možje po službah in ne bodo sledila ženina vprašanja, kdo ga je klical.

Tako torej! Zapletla bi se rada s poročenim moškim. Že v naprej je vedela, da rine v težave. Pa užitke in nepozabno nebeške trenutke. Bo že poskrbela zase, da ji bo lepo. Saj dolgost življenja je preveč kratka, da bi se pa ravno ona morala ustavljati ob vseh moralnih zadržkih tega sveta.

Tudi njen bivši mož je ni vprašal, če se strinja, da ima ljubico. Jo je kar imel in potem še naslednjo in še naslednjo. Je že spoznala, da je vendarle manj boleče in veliko vznemirljiveje biti ljubica.

In če se sedaj zanjo poteguje takšen moški, ki ima povrh vsega na ramenih kar nekaj let manj, kot jih nosi ona, potem o možnih užitkih s tem žrebcom, ne bo več niti razmišljala, niti dvomila. Že jutri se bo podala v njegovo naročje po vse tisto, kar ji je ponujal že danes.

POREZ NA ŠTIMOVANJE

Uveden je porez na štimovanje gitare. Iznosi dva evra. Plus šest evra za skidanje i postavljanje žica.

Naravno, to nema veze sa štimovanjem, ali ima sa uvećanjem poreza.

Eto kako se u praksi malo vodilo računa o nepotrebnom postupku.

E, da... Ljevaci plaćaju duplo!

Ne zato što im stereo zvuk zanosi s desna u lijevo, već zbog toga što su im uši kao na glavama dešnjaka: lijevo s jedne, a desno s druge strane.

SVEČANO OTVARANJE PROVALIJE

Na mjestu gdje je voz izletio iz šina, tačno u tom trenu je formirana veoma živopisna provalija.

Njeno svečano otvaranje nije moglo biti bolje praćeno.

Voz se beskrajno dugo lomatao niz stijene tako da su putnici, u sve nepravilnijim oblicima vagona, imali dovoljno vremena za neobična poziranja snimateljima i novinarima.

Ovi su bili te sreće da se ovdje u pravo vrijeme zadese i tako zabilježe obijanje vagona o bregove kao simbolično razbijanje šampanjca o novi brod.

ODLOŽENO VJEŠANJE

Neki čovjek je vezao sebi konopac oko vrata i riješio da se objesi. Njegov kućni ljubimac, mačak Leopold, nervozno je lizao praznu zdjelu. Mljekadžija je toga jutra bio slobodan. Čovjek ni do podne nije našao mjesto za vješanje. Za to vrijeme, njegov mačak je nesmetano uginuo, a mljekadžija se dosađivao negdje u kanjonu Amazona, prije nego što su ga pojeli krokodili. Čovjek je najzad odustao od vješanja jer očigledno nije bio njegov dan.

KRAVA SKRETNIČARKA

Sudar vozova je bio neizbježan. Iako je i jedan i drugi kasnio u polasku, to im nije smetalo da se nađu na vrijeme.

Na obližnjem uzvišenju čobanin je čuvao kravu, a onda je primijetio da mu se izgubila. Sama je prešla prugu i došla da se napoji vode. Na mjestu gdje potok žubori, na par koraka odatle, nalazila se mehanička poluga za upravljanje skretnicom.

Čobanin je ponovo prispao, kao i uvijek u to vrijeme. I uvijek ga probudi sudar vozova baš na tom istom mjestu. I onda pođe da traži kravu.

I uvijek je nađe gdje se češe o mehaničku polugu skretnice koju pritom nemarno spusti kad ne treba

Lucy ima 30 godina, vodi idealan život, ima kuću, stan, auto i posao iz snova. Ima dečka starijeg šest godina s kojim se zabavlja 13 godina, i još uvijek vjeruje da će je oženiti jednoga dana. Sve u njenom životu je savršeno i glatko, ali nju muči jedno pitanje svakoga dana, hoće li ona ikada postati supruga...

Stara sam, shvatila sam to kada sam vidjela dječicu koja pričaju o životu, i u tom trenutku sam zamislila jedno svoje. Hodam svakoga dana od kuće do posla... i oni su uvijek tu... Ne znam zašto sam to tek danas primijetila. Da li Robert želi ustvari djecu, ne znam, nikada mi nije pričao o djeci, a ni o planovima za budućnost. Moj dečko kojeg mnogo volim i kojeg ne bih nikada ostavila ni zbog čega, radi svakodnevno, ide na pivo sa prijateljima, kadkad ode negdje u neku zemlju, ali uvijek se vrati i žali kako ne voli da radi. Ja se nikada ne žalim na svoj posao, sa trudom sam se zalagala da obučavam djecu u školi, jer to je nešto što sam voljela uvijek i to sam postala. Nisam se nikada žalila na nešto što sam htjela da imam, samo sam se žalila na ljude koji su me vrijeđali. Nisam voljela ljude koji se bave tuđim životom, nikada, uvijek sam sebi govorila da takvi ljudi neće nikada daleko dogurati. Danas, kada sam završila sa lekcijom koju sam objašnjavala djeci, sjedila sam mirno i čekala da zvoni za kraj časa, gledala sam u njih zamišljeno i mislila o životu sa djecom. Razmišljala sam kako bi bilo da imam jedno, sa dugom kosom, neobičnim, sličnom meni. Odlučila sam da to kažem Robertu kada odem do njega, možda će mu biti drago jer nešto novo želim da ostvarim. Na putu prema njemu veselila sam se toj pomisli, i jedva čekala da mu kažem, ali kada sam došla do njega i rekla mu svoju pomisao, on me samo bljedilo gledao par minuta. Shvatila sam da on to ne

želi i da možda nikada neće da misli o tome. Poslije par minuta rekao mi je :

- Ja ne razmišljam o tome, nađi nekoga ko će ti napraviti bebu, ostavi me, ja ne želim djete.

Rekao je hladno kao da nije mislio na to kako ću se osjećati. U tom trenutku velika bol u meni se stvorila, bilo mi je krivo, hoće li on ikada misliti ozbiljno i zrelo. Nikada nije htjeo brak, a možda ni porodicu. Njemu je čitav život posao na koji se stalno žali, ljenčarenje u krevetu, ako ne radi, a išao bi svugdje da ima novca. Na sreću ja imam dosta novca, čuvam svaki mjesec od plate na račun za štednju. Svake godine odvojim sebi za starke koje volim i koje nosim čitavu godinu. Ali kada bi bili vjenčani išli bi svugdje, jer ja imam dosta novca za putovanja, a on očigledno ne želi nigdje da ide sa mnom.

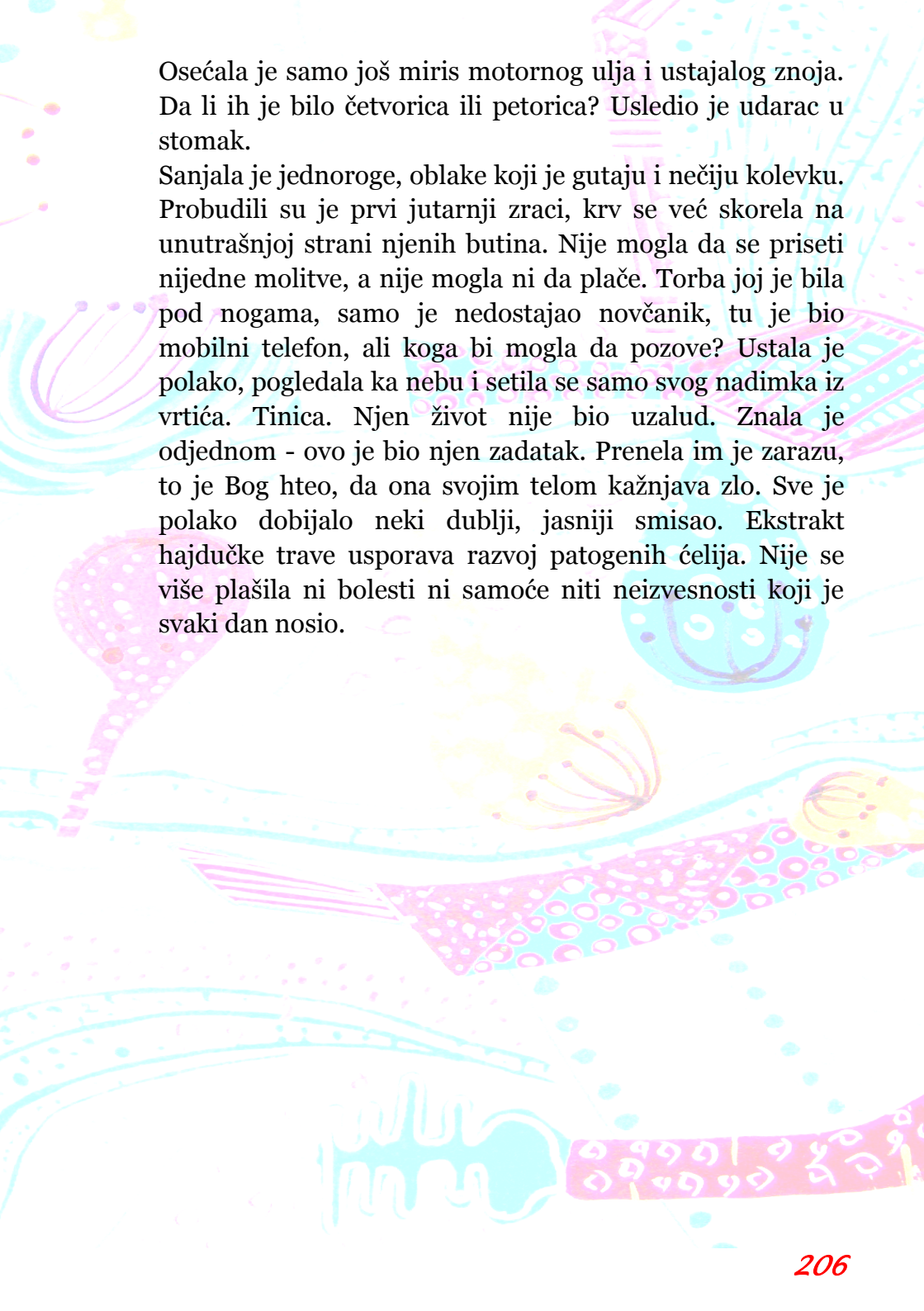
- Slušaj, Roberte, ako ti ne želiš da budeš sa mnom, zašto si sa mnom? Tebi uvijek sve i svašta fali u životu.

Meni fali to što nemam porodicu, jer nemam nekoga ko ustvari pokazuje da mu je stalo do onoga što ja volim. Ljutito sam izašla iz stana, sa plačom. Željela sam da u tom trenutku nestanem, da jednostavno me nema. Ja nemam budućnosti, radim posao koji volim, imam stan, auto, kuću i opet nemam svoj mali razlog postojanja. Nemam nekoga na koga ću biti ponosna kada poraste, imam samo sebe i Roberta, ali naš život nije zajednički, mi se volimo, ali ne slažemo se u nekim stvarima. Imamo slična mišljenja, ali drugačije poglede na život. Možda će jednoga dana shvatiti koliko puno sam truda uložila u to da uspijemo kao kolektiv, a on samo pregovara i govori kako ne znam kuhati, kako ne znam ovo ili ono. A niko nije rođen za sva poslove, ja jednostavno mislim da žene ne trebaju da budu u kuhinji, da ako ne žele da kuhaju, ne moraju, bitno je da jedu, a sad kakvo je da li je dobro ili prosječno dobro, nikoga nije briga jer neću ostati gladna.

ZAPREMINA TELA

Vraćala se s posla. Još jedan dosadan dan, još jedna količina kiseonika izgubljena u nepovrat. Jul. Ljudi uvek veruju da postoje nedokučive stvari koje deluju nezavisno od nas. Ciroza jetre ili karcinom? Pratila je laganim hodom natpise nedovoljno serioznog dnevnog lista na displeju postavljenom na jednoj od najprometnijih raskrsnica grada. Satanizacija jednog od čelnika ministarstva. Nešto se tu nije uklapalo - imao je stroge crte lica, ali nije delovao pokvareno. Usledila je reklama još jedne u nizu otvorenih banaka. Novac, sva ta pohota za novcem joj se gadila. A ionako joj više ništa nije značio, delovala je zdravo, ali su joj dani, zapravo, već bili odbrojani. Kako je došlo do infekcije kobnim hepatitisom C?! Žurka, ekskurzija ili nešto treće? Vodila je toliko računa, a onda su je porazili rezultati državne i privatne ambulante. Čuvala je tu tajnu. Prošetaće se do zoo vrta, posao sekretarice nije iziskivao dovoljno mentalnog angažovanja za telo dvadesetosmogođišnje neudate devojke. Sladoled. Višnja je čuvar našeg srca.

Vreme je odmicalo, kao da joj ga neko potkradao, već je bio pao mrak kada je prešla tramvajsku prugu. Nigde žive duše. Osetila je samo snažan stisak na obe nadlaktice. Neko je povlačio unazad dok je nečija pesnica pogodila posred slepoočnice. Htela je da vrisne, ali joj se od straha zavezalo grlo. Bilo je suviše nestvarno, šta je to toliko skrivila? Nekoliko pari muških šaka joj zadizalo haljinu, kidalo gaćice, nasilje je ulazilo u njen organizam, grizla je nešto među zubima, da li je to bio njen blejzer ili nečija stara maramica?

Osećala je samo još miris motornog ulja i ustajalog znoja. Da li ih je bilo četvorica ili petorica? Usledio je udarac u stomak.

Sanjala je jednoroge, oblake koji je gutaju i nečiju kolevku. Probudili su je prvi jutarnji zraci, krv se već skorela na unutrašnjoj strani njenih butina. Nije mogla da se priseti nijedne molitve, a nije mogla ni da plače. Torba joj je bila pod nogama, samo je nedostajao novčanik, tu je bio mobilni telefon, ali koga bi mogla da pozove? Ustala je polako, pogledala ka nebu i setila se samo svog nadimka iz vrtića. Tinica. Njen život nije bio uzalud. Znala je odjednom - ovo je bio njen zadatak. Prenela im je zarazu, to je Bog hteo, da ona svojim telom kažnjava zlo. Sve je polako dobijalo neki dublji, jasniji smisao. Ekstrakt hajdučke trave usporava razvoj patogenih ćelija. Nije se više plašila ni bolesti ni samoće niti neizvesnosti koji je svaki dan nosio.

UNUK, DEDA I „MUČENICA“

Nad omalenim zaseokom bajkovitog šumadijskog sela novembarska prohladna je noć ćilim vedrog neba i zvezda roj rasprostrla...

Moj deda - čestita starina na tronošcu tršnom sedi kraj starog lampeka i čeka da poteku prve kaplje od „mučenice“... Iz čibuka beli dimovi beže u noć dok on nekuda u daljine, samo njemu znane, setno gleda i kaže mi:

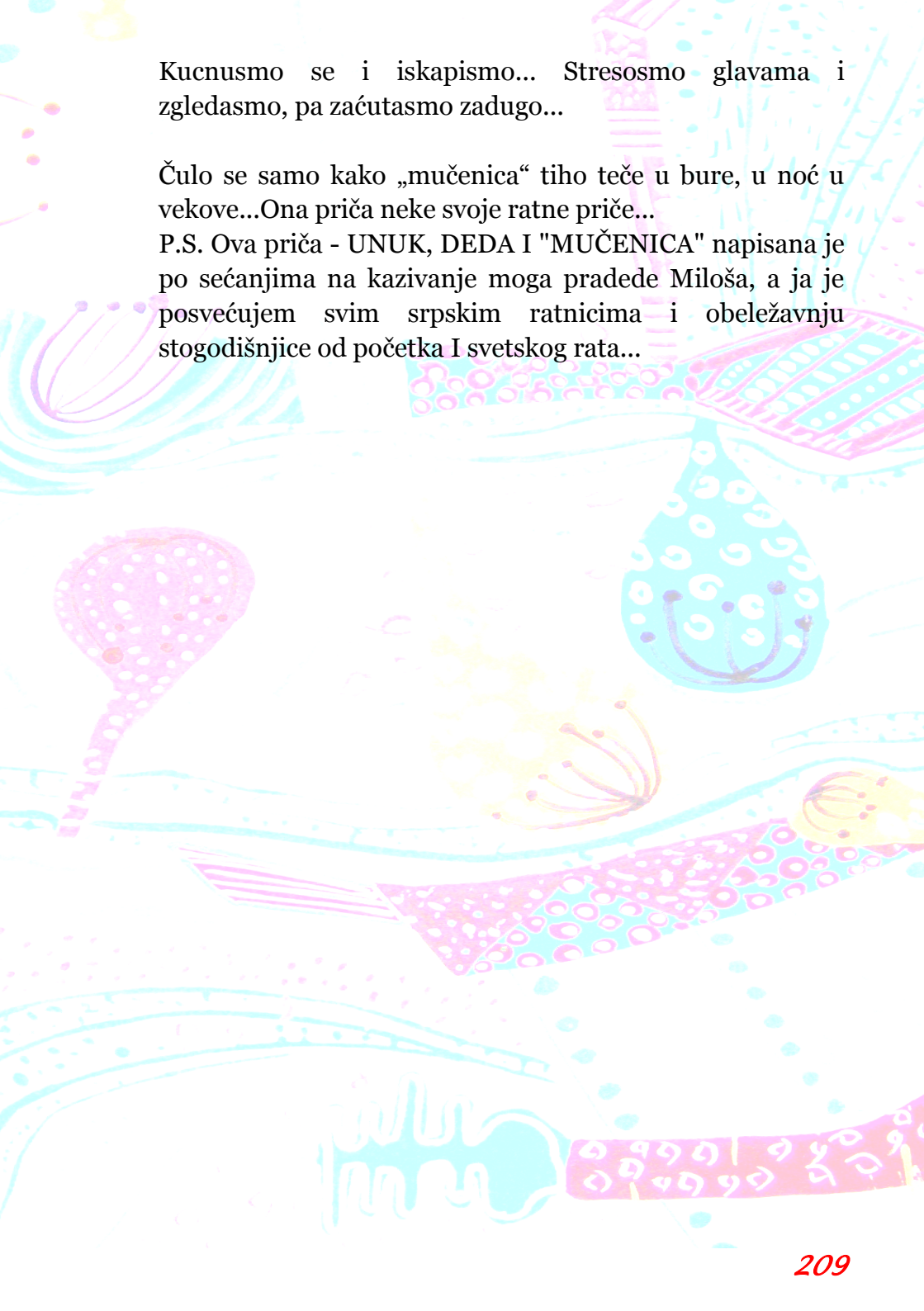
- Unuk moj...Da ti ispriča jednu priču stari deda tvoj, i započe:

- Krvave behu te zlehude godine, rat, smrt, na sve strane jad, nebrojani grobovi i glad...Udario opet tudjin - dušmanin! Zemlju i seme da nam satre, sve blaga da nam pohara i da potamani sve Srblje...tu zastade, odbi par dimova, teško uzdiše...- E, mlad sam bio, dvadeset godina sam imao, tek se oženio. Moja je Ljubica već tvoju majku Nadu u utrobi svojoj nosila kad sam u rat pošao...Skoro golobrad, al' sam jak, snažan k'o svaki seljački sin, u to vreme bio, uvek u prvim redovima sam se borio. Redjale se bitke i krvave godine...I Albaniju sam peške prošao i takvog jada sagledao i čemera se nasitio i napojio i da dragi Bog da - nikada se ne ponovilo...Često sam na ivici smrti hodio, tri sam taneta ljuta u telu s' ratišta - k'o, - Bože me oprosti - što me spasi!... Teškom mukom ustade...I prekrsti se, pa polagano opet na tronožac trošni sede... - K'o tri ljute rane, sinje kukavice - k'o suvenire kući doneo. I te neljudske četiri ratne...Godine klete, bezbrojano puta sam na rukama obezglavljene i raztrzane drugove sa bojnog polja do rake nosio i molio Svevišnjega da uzme i mene...Bio sam često i gladan, ponekad i bos,

promrzo, jadan... Al' sve to za moju Srbiju - zemlju moju svetu i jedinu! I neka sam, nije mi žao...Kad bih ja, šumadijski seljak, sveta svog to video - Grčku, more, ostrvo Vido, da tog rata nije bilo? Oči moje, ove stare, umorne...Još me dobro služe, a i sećanje...pamtim sve moje...i dan-danas, moje iz čete mi drugove, al' koliko znam danas sam još samo ja...medju živim božijim milosnicima još ovde ostao. Evo me, već lagano gazi i devedeset treća godina... Znaš, unuk moj...Meni će uskoro zemaljski kraj, osećam to već neko vreme... Pa, moram da ti se poverim i da te zakunem sve! Dobio sam onu Karadjordjevu zvezdu - kao odlikovanje od moje Otadžbine i od pre mnogo leta je eno, na tavanu, ispod zadnjeg roga... istočne grede, na pročelju, u jednoj metalnoj kutijici. Obmotana je likom, a u njoj ćeš naći i tri Napoleona - dukata, zlatnika...Unuk moj si - to tebi sve deda ostavlja, da me se setiš k'o roda i po koji put, kad mi sveću za pokoj duše mi voštanicu zapališ...pomeneš i kao ratnika i da mi taj orden doneseš na tvojim grudima na svake zadušnice, unuk moj! Da Bog da...da ta - Zvezda Karadjordjeva i tebi mi i pokolenja naša od ratnih zala u vremena sva sačuva! Ja ću se moliti...Za sve vas, tamo gore, nekuda na dalekim nebesima...I začuta...

Čibuk od priče zgasno, deda uze u ruke ugarak, prodžara vatru...Ispod bakrenog kazana i njime opet duvan pripali. Negde u noćnom dalju zahuknu buljina, zalepeta krilima. I prvi mlaz...mlaz od prepeka „mučenice“ veselo tad u burence poteče...

- Da, unuk moj - ovo ti je i moj zavet i testament...A, sad - taki je red...Da probamo mi po jednu malu čašicu! Natočismo. -Za živ mi ja i živ mi ti! Deda razdragano nazdravi.

Kucnusmo se i iskapismo... Stresosmo glavama i
zgedasmo, pa zaćutasmo zadugo...

Ćulo se samo kako „mućenica“ tiho teće u bure, u noć u
vekove...Ona prića neke svoje ratne priće...

P.S. Ova prića - UNUK, DEDA I "MUĆENICA" napisana je
po sećanjima na kazivanje moga pradede Miloša, a ja je
posvećujem svim srpskim ratnicima i obeležavnju
stogodišnjice od početka I svetskog rata...

RAZGOVOR SA ŽELJAMA

Čujem jednu pticu, cvrkuće u šumi. Slavuj je, sigurna sam. Pesma mu se utapa u nekoliko kratkih ku- ku-ku-ku-ku. Ipak izranja, kukavica je utihnula. Milioni zričkova su u dvorištu. Po neki automobil s pocepanim auspuhom projuri putem. Iz neke kuće čujem dete kako se veselo kikoće i jedan dubok muški glas. Još dalje, tamo iza šume, laju kućići. Ljutim se na oblake. Ni malo da se pomere, oblik da promene, malo više neba da otkriju. A znaju koliko to plavetnilo volim jer sadržano je u očima mog voljenog pesnika. Nedostaje mi plavo. Nedostaje mi pesnik. Napisala bih mu bezbroj reči i nijedna ne bi znala da mu kaže koliko mi nedostaje, nijedna mu ne bi rekla zašto mi je mnogo važan i nijedna ne bi bila toliko pametna da mu objasni kako je biti žena zavisna od ljubavi.

Želje govore:

- Hodate jedno prema drugom. Ti se smeješ, on se smeje. Širite ruke i ubrzavate korake. Nespretno mu obavijaš ruke oko vrata, vučeš ga na dole, visok je. Steže te bicepsima ispod pazuha. Šake su mu na tvojim leđima. Utiskuje prste između tvojih pršljenova. Prisanjaš lice na njegov vrat. Pomera rame i osećaš kako ti njegova brada obraz bocka. Ugušiću se, kažeš. Pomera se u nazad. Drži te za laktove. Ljubiš ga u ugao usana. Kažem im:

- Polako. Ne mogu da vas pratim kad se tako utrkujete. Usporite malo.

One šapuću:

- Bosa si. Sitni kamenčići i pesak lepe se za tvoja stopala. Pločnik je topao. Trava između izrezbarenih kocki hladi i

čisti ti kožu. Zazveckaju po neki kamičak. Odsjaj zalazećeg sunca sa izloga baca ti senku u oči. Boje se mute, sevaju. U grupi ljudi koja ti se približava i čiji hod liči na jednolično pomeranje vetrom zatalasanog livadskog cveća izdvaja se pesnik. U belo je obučen. Hoda brže od drugih ljudi. Zahvata te pogledom i ti u taj pogled ulaziš kao u oblak. Letiš i odmaraš se. Laka si. Ne osećaš težinu svog tela. Slobodna si. Lebdiš u mekanoj postelji beskraj. Kupa te milina i blagost nežnog belila.

- Stanite, - kažem im, - pričate kao da sam umrla.

One govore:

- Osmehujete se dok se približavate jedno drugom. Stidljivi su to osmejci, jedva da se na licu primećuju. Usta su vam zatvorena, oči sužene, kao da žmirkate. Opipava zadnji džep pantalona, vadi telefon i kraičkom oka proverava ima li nečeg interesantnog na displeju. Nema. Vraća telefon nazad, pa istom rukom češka i skuplja bradu, kao da ga svrbi. Košava ti zabacuje kosu u nazad, lokne se zamotavaju oko vrata, ali ne diraš ih. Postoji samo on koji ti se približava i koji nespretnim pokretima ruku pokušava da utroši sekunde do zagrljaja. Za tebe ne postoji pre i posle, samo trenutak produžen do nezaborava. Trenutak je centar koncentričnog kruga. Tvoj život se oko njega vrti. Ni grešnije sreće, ni srećnijeg greha. Dodir. Rukama, grudima, obrazima. Spojeni ste zagrljajem. On te prisvaja, lepi te za sebe, uzima tvoj dah.

Kažem im:

- Pričate kao da on hoće da me ubije.

Želje govore:

- Utiskuješ poljubac u ugao njegovih usana. Brada te bocka. Stežeš je zubima. Pomera glavu. Trlja mesto na kojem su ostali otisci tvojih zuba. Grizeš drugu stranu

brade. Prstima ti dodiruje usne. Naslanja dlan na tvoje lice. Ljubiš liniju života. Prstima kruži po tvom čelu, gladi ti obrve, miluje spuštene kapke. Idemo, kaže. Trčite. Brži je od tebe. Stigni me, zove te. Volim te, stiže ga tvoj glas.

- Gde ćemo stići? – pitam ih.

- Gde srljaš? – ljute se one, - polako. Ne treba da stignete. Samo trčite zajedno. Pešačkom stazom, trotoarom, kolovozom, trčite između automobila i vozača koji nervozno stiskaju sirene, trčite ispred tramvaja, iza autobusa, trčite oko drveća, oko kioska, preskaćete ulične tezge, trčite niz stepenište, kroz podzemni prolaz, pored izloga, trčite uz pokretne stepenice, oko debelih stubova vrtite se, kamene saksije preskaćite, kroz bašte restorana trčite, pored šanka trčite, pored zamrzivača sa sladoledom trčite, preko travnjaka trčite, fontanu preskaćite, vodom se prskate, na dečijoj ljuljašci se ljuljajte, letite, vrištite, smejte se, ljubite se, grlite se, za ruke se držite i opet trčite, preko reke trčite, ne stajate, samo trčite, držite se za ruke i trčite, prema nebu ruke širite i kroz prostranu livadu trčite, ležete i kotrljate se, skaćete, vićete, prizivate kišu i opet trčite, u mekanu postelju se zavlačite i u snu se odmarate. Želje pričaju, nadvikuju se, upadaju jedna drugoj u reč. Molim ih da uspore i da se dogovore kojim redom će mi se obratiti. Ubaci se po neka ružna: krvava mi pokazuje sečivo noža ili zrno metka u mojim grudima, crna me živu smešta u mrtvački sanduk i na mene baca tone zemlje, kukavička me prikazuje kao samu i usamljenu jadnicu što kraj prozora danima čeka da se napolju nešto desi, a ne može se desiti jer prozor je u pustinji gde žive duše ne zalaze. Srećom, pesnik je jači. Pobeđuje ih i one brzo blede i nestaju. Moćan je zato što je on u centru, što se ja oko njega vrtim, što dodirnuti ga znači sačuvati trenutak. Bez

njega ne bih znala gde da se vratim.

Slušam želje:

- Otvaraš oči. Svetleće linije kontura trepere i seku se. Ispravljaš noge. Zažmuriš i duboko udahneš. Nagoveštaj nečega lepog podiže ti kapke. Jednim okom gledaš gornji deo prozora iza kojeg se ljuškaju šareni listovi breze kao da miluju jutarnjim suncem osvetljeno nebo, a drugom oku izgled je mutan. Trepavicom dodiruješ pesnikovu kosu. Tiho diše. Izvlačiš ruku iz njegove. Stomak i grudi su ti znojavi. Odlepljuješ ih s njegovih leđa. Oslanjaš se na lakat. Kosa mu je proseda, kratka, igličasta. Svrbe te dlanovi, svrbe te prsti, ali ne dodiruješ ga. Razbarušene obrve podižu se i nabiraju bore na njegovom čelu. Možda sanja brod zahvaćen burom, možda se lavina s planine ruši, možda slova pesme beže s papira ili sanja pobednički gol u Ligi Šampiona. Navlačiš pokrivač preko njegovih leđa. Na crvenoj tkanini razigravaju se senke lišća, ptica i leptira. Zraci sunca bockaju lice tvog usnulog pesnika. Osmehuje se snu. Jagodicom prsta miluješ mindušu na njegovom uvu. Proteže se. Okreće se na leđa. Budiš ga praskavim poljubcem u vrat. Stiskaš se uz njegovo rame, privlačiš ga k sebi. Grlj te i privlači te. Spavaj, kaže. Uspavljuju te otkucaji njegovg srca. Češka te po kosi.

- Spava mi se, - kažem željama.

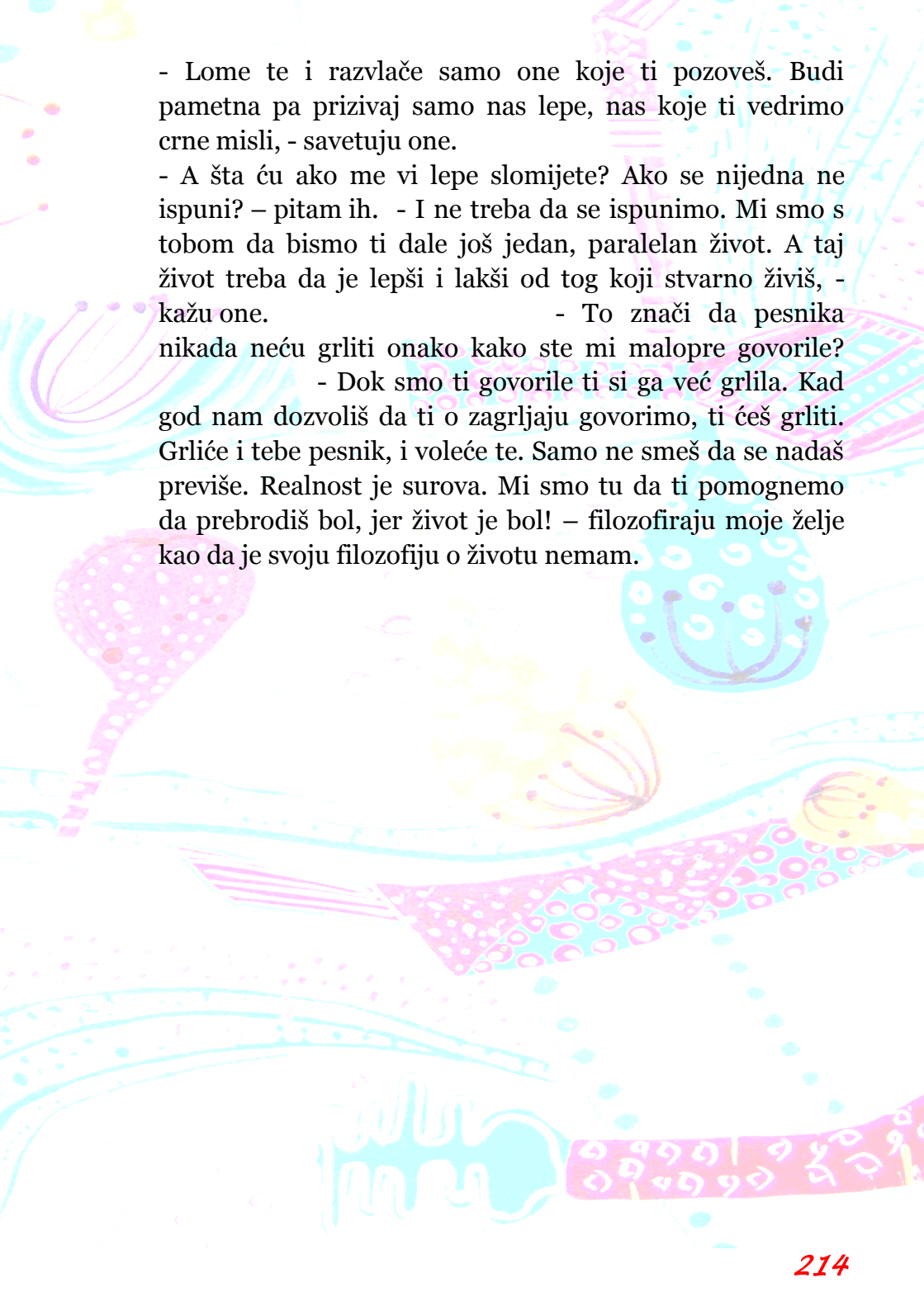
- Ne smeš sad da zaspiš, ko zna gde ćete odvesti san, ostani s nama, - kažu one.

- Pesnik mi i u san dođe, -

kažem im.

San može da te prevari. Jači je od tebe. Zgrabi te i ne pusta dok te svojim slikama ne ispuni. A te slike nisu uvek lepe, - kažu želje.

- I vi niste uvek lepe. Razvlačite me i lomite, - kažem.

- Lome te i razvlače samo one koje ti pozoveš. Budi pametna pa prizivaj samo nas lepe, nas koje ti vedrimo crne misli, - savetuju one.

- A šta ću ako me vi lepe slomijete? Ako se nijedna ne ispuni? – pitam ih. - I ne treba da se ispunimo. Mi smo s tobom da bismo ti dale još jedan, paralelan život. A taj život treba da je lepši i lakši od tog koji stvarno živiš, - kažu one.

- To znači da pesnika nikada neću grliti onako kako ste mi malopre govorile?

- Dok smo ti govorile ti si ga već grlila. Kad god nam dozvoliš da ti o zagrljaju govorimo, ti ćeš grliti. Grlice i tebe pesnik, i voleće te. Samo ne smeš da se nadaš previše. Realnost je surova. Mi smo tu da ti pomognemo da prebrodiš bol, jer život je bol! – filozofiraju moje želje kao da je svoju filozofiju o životu nemam.

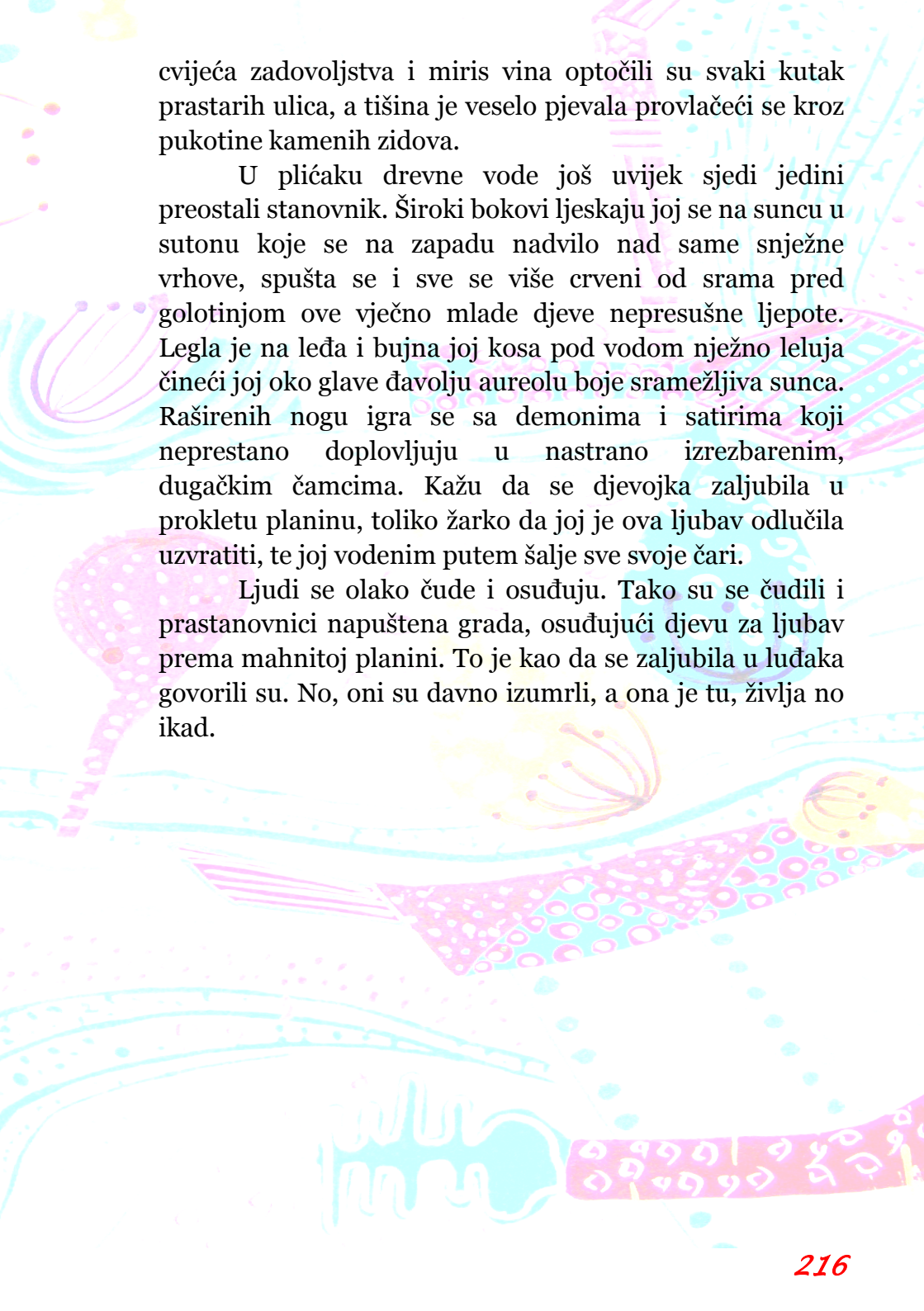
KROTITELJICA

Negdje u minulom vremenu i nekad u izgubljenoj zemlji izrasla je planina koja i dan danas para nebo i čije vrhove još uvijek i anđeli zaobilaze. Točno podno raja, tamo gdje Bog ruši proklete svece odolijevalo je njeno čelo svim bjesovima, a olujni vjetrovi i munje isklesale su vrh kojem se nitko živ još nije približio. Odviše demona, vila i nimfi opsjedalo je kukove prokletih stijena tapkajući po raslinju i plešući s vjetrom. Jedini tko je poznao puteve i uspijeva probiti stjenovite joj udove bijaše kristalna voda, koja se iz nepresušnog izvora iz srca kamena bijesno srućavala niz padine i tako već tisućljećima tvorila zastrašujući sklop vodopada i slapova. Divljina i bijes poludjele rijeke mogla se naslutiti jer bi zbog nje planina vječito brujala, a i tlo se lagano treslo kad bi ju malo pažljivije osluhnuli prolazeći uz podnožje. Lišće, cvijeće i ledine treperili su u vječnom strahu.

No, naslutljivost je bila najviše što je pružala – sve dalje od toga bilo je previše za prostu ljudsku dušu.

"Čemu toliko života, otkud takav bijes i kome vodi sva ta nezaustavljivost i ludost?" - upitali bi se.

Na istočnoj strani padina se nakon strmoglavog urušavanja naglo smirivala i znatno prije morske razine rijeka je svoju divljinu krotila i nastavljala lagano kaskajući niz dolinu - dolinu između sumanute planine i oblog brdašca koje se protezalo u visinu otprilike upola manju od surovih vrhova. Naselje od tisuću kuća, odavno napuštenih, krasilo je plodne obronke koje je iz nekog misterioznog razloga uspjelo natjerati božji bijes da se umiri i podari mu mirnoću i plodnost. Napušteni grad, kao da je davao svrhu planini, a ova se bez riječi pokorila. Boje

cvijeća zadovoljstva i miris vina optočili su svaki kutak prastarih ulica, a tišina je veselo pjevala provlačeći se kroz pukotine kamenih zidova.

U plićaku drevne vode još uvijek sjedi jedini preostali stanovnik. Široki bokovi ljeskaju joj se na suncu u sutonu koje se na zapadu nadvilo nad same snježne vrhove, spušta se i sve se više crveni od srama pred golotinjom ove vječno mlade djeve nepresušne ljepote. Legla je na leđa i bujna joj kosa pod vodom nježno leluja čineći joj oko glave đavolju aureolu boje sramežljiva sunca. Raširenih nogu igra se sa demonima i satirima koji neprestano doplovljuju u nastrano izrezbarenim, dugačkim čamcima. Kažu da se djevojka zaljubila u prokletu planinu, toliko žarko da joj je ova ljubav odlučila uzvratiti, te joj vodenim putem šalje sve svoje čari.

Ljudi se olako čude i osuđuju. Tako su se čudili i prastanovnici napuštena grada, osuđujući djevu za ljubav prema mahnitoj planini. To je kao da se zaljubila u luđaka govorili su. No, oni su davno izumrli, a ona je tu, življa no ikad.

VEČNOST TRENUTKA

Ponekad noću iznenada otvori oči. Telom joj prođe već poznati drhtaj i završi se grčem u stomaku. Odjednom je obuzme bezrazložni strah. Pokušava da prizove razlog koji je probudio. Otvorenih očiju zuri u mrak i osluškuje zvuke. Čuje samo tišinu...

Želi da rastera taj strah koji vlada svakim njenim delićem, parališe njeno telo i mozak i ne dozvoljava joj da se pokrene. Zna, nikada je taj predosećaj nije prevario, godinama je prati – dogodiće se nešto što će je ponovo izbaciti iz njenog, teško stečenog mira i ponovo baciti u nemiran vrtlog života koji je nije mazio zadnjih godina.

Želela je da vrisne, urlikne i krikom izbaciti taj strah iz sebe... Umesto toga, samo je zatvorila oči i ko zna po koji put, dozvolila sećanjima da je preplave.

Nije znala da objasni sebi: zašto se uvek osvrtała unazad; zašto nije dozvolila vremenu da sve „zatrpa“ svojom neminovnošću; zašto nije mogla da se otrgne od svega toga, okrene novi list i pođe novim putem. Mada, kada bolje razmisli, svi njeni pokušaji počinjali su uskim stazama, a završavali se naglo – na nekoj litici, pred kojom je zjapio ponor ili pred neprehtodnim terenom, uraslim gustišem i trnjem.

Polako se pridigla, odgurnula pokrivač i spustila noge na mekani tepih. Godila joj je mekoća i toplina koju je osetila na stopalima. Nekoliko trenutaka je tako sedela, a zatim je rukama prošla kroz kosu i ustala. Kosa joj je bila duga i gusta – neukrotiva griva na njenoj glavi (možda kao i ona sama – večita svađalica sa životom). Kroz glavu joj, iznenada prođe misao, rečenica jednog davnašnjeg prijatelja: „Tebi ne treba jastuk dok spavaš – imaš svoju

kosu!“ Ta misao joj izmami blag osmeh – sećanje na lepa i bezbrižna vremena!

Polako je prišla do odškrinutih vrata terase, tiho ih širom otvorila i duboko udahнула. Zapahnu je miris prolećne noći, dok je drveni „skupljač vetra“ umirivao svojim jednoličnim lupkanjem! U istom trenutku iznenadi je oštar fijuk, zaslepi je nepoznata svetlost, i tresak sa dimom proguta sve pred njom.

ŽELJA

-Konačno je svanulo, reče Mirza, ne mogu vjerovati da sam dočekaao ovaj dan.- Jutro mu je mirisalo na ispunjenje svih njegovih želja, na svako obećanje očevih riječi.

-U ponedjeljak ću doći, a ti zapiši na papir sve što bi volio da imaš.- Te riječi su još odzvanjale u uhu malenog Mirze. U isto vrijeme otac se vraćao sa terena iz daleke Rusije. Znao je da djeca pamte svaki dio svoje želje, a znao je da svako obećanje teži kao dug. Požurio je i bio je pola dana vožnje od kuće. Mirzin otac nije oka sklopio kroz noć, želio je da dođe u obećani ponedjeljak.

U toj žurbi, prevari san iznemoglo tijelo, pa on skrenu sa ceste. Nikad više Mirza nije vidio svoga oca.

Plakao je Mirza taj dan, kao rijeka za svojim izvorom. Nije mogao vjerovati da je taj košmar stvaran. Duboko u noći mama je na prstima ušla u njegovu sobu, da vidi da li je zaspao. Spavao je i uzdisao u jecaju, dok je u ruci držao papir svojih želja.

Mati izvuče papir iz ruke ne bi li mogla ispuniti neku njegovu želju, pa je i ona počela plakati.

Sve Mirzine želje su bile prekrížene... ispod čega je pisalo. - Želim tebe vidjeti, oče.

JEDVA GA ČEKALA

Uvijek želimo nešto makar mrvicu nedostižno, kad istinski želimo. Šutimo o nečemu bar na jedan pogled nemogućem i zamišljamo neke boje nastale miksom još nepostojećih. Ali tome snovi i jesu, tako treba. Za nečim se mora žudjeti, o nečemu se mora sanjati, jer da je srcu sve blizu – ne bi mu ostali ni oni snovi što su nekome okračali. Jedva se čekaju uvijek oni koji se najviše vole. I oni koji su daleko.

Kad bi pogledi govorili, ne bi bilo riječi za tajnu. Trepavice bi se kitile strofama i priznanjima, branili bismo se žmirenjem, a voljeli glasnije. Nedostajali bismo isto, jer to i sad teško izražavamo riječima. Ni upola tako dobro kao pogledom. Daleko od očiju je bilo daleko od srca upravo onda kad smo pričali samo pogledima.

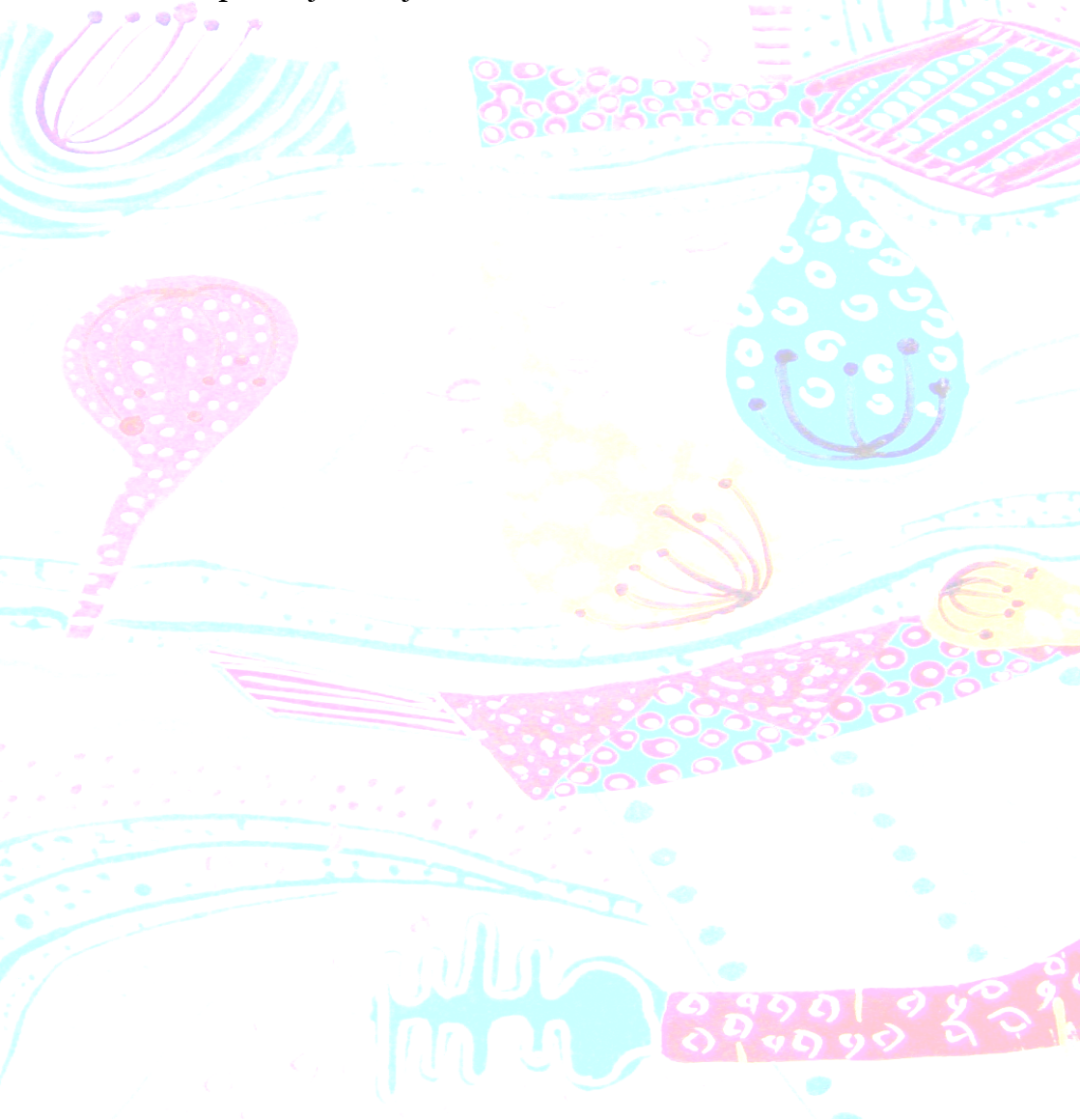
Zatvorim oči da se ne vidi kako odlutam čim zamiriše proljeće ili neki lanjski, slatkasti parfem. U mislima prodajem kosu, sjećanja i nostalgiju samo da te čujem kako se parkiraš u moje dvorište, a ja letim u pokušnim papučama preko stepenica na koje je taman pala prva proljetna kiša. I nije me briga što se mogu skotrljat i polomit sve zube u glavi. Između sama pala i sama se ubila sigurno fali – jedva ga čekala.

NEMUŠTI JEZIK

Zapisao sam to, može biti prije petnaest ili dvadeset godina, nisam siguran, jer ispod teksta nisam naveo datum kada sam ga zapisao, a vjerovati sjećanjima isto je što i vjerovati našim političarima, opasno a ponekad i pogubno. "Da li bi se banjalučki golubovi snašli da ih moj deda Sreten nije svakog dana šopao domaćom štrudlom od pekmeza? Čisto sumnjam! On ih je tako dobro pazio i mazio da mi se čini da je baka ponekad bila bolesno ljubomorna na ta sitna i bespomoćna bića. Sreća njihova da su takvu ljudinu imali na svojoj strani: penzionisanog oficira, heroja, ranoranioca i, što je možda najbitnije od svega – zagriženog hljebomrscu. Da, dobro ste me čuli, u posljednjih deset godina nije okusio ni mrvicu hljeba; došlo mu neočekivano, bez povoda, niti je bio bolestan niti kivan na domaće pekare, nego onako, stariji čovjek pa nešto umislio, ko bi ga znao. Baba ga je pokušavala nagovoriti da proba onaj raženi hljeb sa sjemenkama, u narodu poznatiji kao integralac, što je posut i popunjen s hiljadu kakvih đavola i čudesa, ali deda je i tu ostao dosljedan sebi i svojim principima, što će reći tvrdoglav kao sto jarčeva. A možda su mu to golubovi isprali mozak nekim svojim nemuštim jezikom koji samo on zna da dešifrujeva, kao oni mravi i delfini, đavo da ih nosi, pričala nam je baka Katica, razočarana i umorna od borbe kojoj nije bila dorasla, ni živcima ni revnošću."

Kada je deda Sreten umro, zaspavši u hladu kestena ispred naše zgrade, okružen nekim čudnim oreolom zadovoljstva i ispunjenosti, dlanova punih krušnih mrvica koje je pokupio iza nečijeg ručka, golubovi su nastavili da posjećuju prozor sa kojeg ih je on svakog dana častio

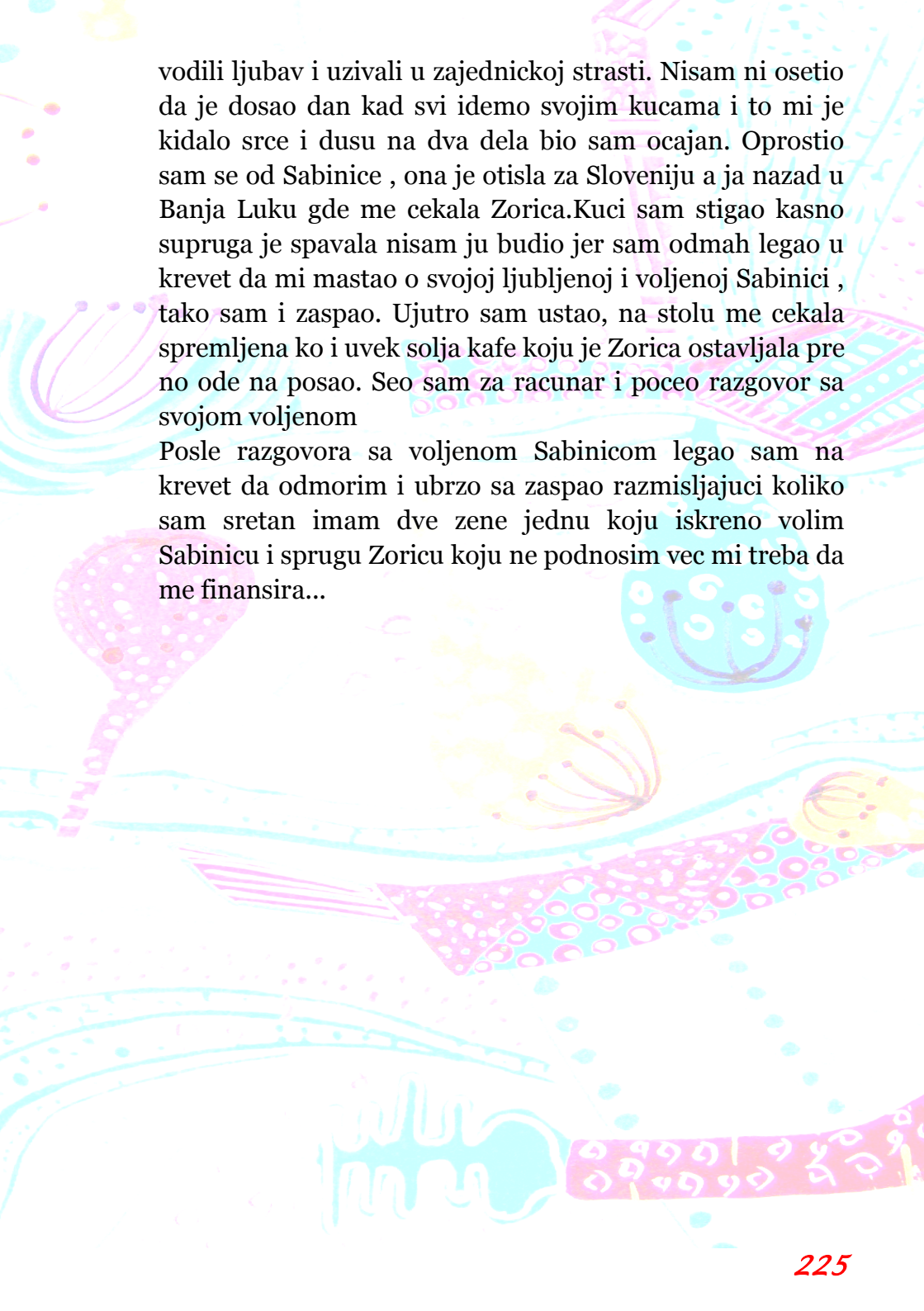
bogatom trpezom, ni ne sluteći da se nešto promijenilo. To je samo dokaz da se dobro pamti, ako ništa barem u životinjskom svijetu, i u mašti jednog osamljenog dječaka koji je sve to posmatrao u pobožnom zanosu, oduševljen dobrotom koja se sterala pred njegovim neiskusnim očima kao vazdušni ćilim koji je spajao dva različita i nepomirljiva svijeta.

ROMANSA NA PAGU

Banja luka bila je okupana suncem i opijena cvrkutom ptica, a ja sam polako pakovao stvari u kofer spremajući se za put u Hrvatku na otok Pag. Na put sam isao jer sam se trebao sastati sa svojim prijateljima pesnicima, a ujedno sam znao da cu videti nju moju Sabincu koja je bila jedini razlog moga odlaska na Pag.Sa ne strpljenjem sam cekako taxi da dodje po meene i odveze me na autobusku stanicu, iz tog razmisljanja trgnuo me zvuk sirene taksija, usao sam u taksi i krenuo na stanicu. Taksi je brzo stigao i ja sam se smestio u atobus cekajuci sa nestrpljenje da krene i krenuo je.Dok je autobus jurio cestom a ja zavaljen u sediste zatvorenih ociju razmisljao sam i mastao samo o njoj i tako sam zaspao, iz sna me je probudio soferov glas i reci stigli smo na Pag.Uzeo sam svoj kofer i uptio se ka vilu moga dragog prijatelja Marka koji je sa nestrpljenjem cekako dolazak nas pesnika. Smestio nas je u sobe na jednom katu mi pesnici a kat vise nas pesnikinje.Usao sam u sobu na brzinu se istusirao , obukao i krenuo prema plazi gde me sa nestrpljenjem cekala moja Sabinicaa.Polako sam joj prilazio goreci sav od zelje za njom, cim me je spazila potrcala je k meni i bacila mi se u zagrljaj.Dok smo se nezno ljubili u glavi sam imao samo zelju da sto pre padne noc da mi dodje u sobu da bude moja a ja njen. Uzeo sam je neznp za ruku i poveo da prosetamo plazom i osluskujemo sum mora, tako setajuci vreme je brze proslo i pala je noc koju sam ko nikad do sad toliko zeljno cekao. Bila je vec kasno kad smo stigli do vile i zurno utrcali ko kakvi balavci u moju sobu zakljucavajuci vrata da nam nitko ne smeta. Uzeo sam Sabinicu u narucje položio na krevet i poceo da ju ljubim i skidam, tako i ona mene da bi

smo postali jedna duša dva tela. Posle dobrog seksa zapalio sam cigaretu, dok je Sabinica ležala na mojim grudima tonuci u san, a ja sam razmišljao Bože hvala ti što si mi poslao ovog andjela. Iz misli trgao me zvuk mog mobitela uzeo sam ga i javio se zvala me moja supruga Zorica da cuje kako sam putavo, ali ja nisam imao želju da pričam s njom lažuci da sam umoran i pospan i da ću joj se ujutro javiti. Znao sam da lažem svoju suprugu jer mi ne pada napamet da ju zovem kad sam sa ženom svoga života koju toliko volim. Zapalio sam cigaretu i počeo razmišljati o svojoj supruzi Zorici. Bože pa s njom sam već 8 godina kako je to brzo prošlo, mada je žena koju bi svatko pozelio za ženu ali ne i ja mrzio sam ju što je bila toliko dobra, iskrena i naivna sve mi je verovala. Sve je činila za mene otplatila pola mog kredita, digla mi kredit i otplatila ga ujedeno me izdržavala i oblačila jer sam ja bez posla ali meni to sve ništa ne znači. Živeli smo u mojoj kući svako sa svojim ciljem, Zorica samnom iz ljubavi a ja snjom iz interesa jer nisam morao da radim pored nje sve sam imao. Supruga mi je u svemu ugadjala ali meni to ništa nije značilo jedino sam joj bio zahvalan što nije insistirala na seksu shvatila je da mi se kao žena gadi da nemogu da vodim s njom ljubav. Da budem iskren sa suprugom nemam seks već 3 godine i tako će i ostati s tim mislima sam zaspao. Ujutro sam se probudio istusirao se i naručio doručak za nas dvoje, probudio sam Sabinicu da bi zajedno jeli, posle smo otišli na plazu da se kupamo i sunčamo i nisam razmišljao više o Zorici. Plaza je bila puna ali mi smo otišli na usamljeni deo da bi bili sami i uživali jedno u drugome ne misleći da ćemo se brzo rastati jer smo došli na Pag na sedmodnevno zajedničko druženje. Dani su leteli i prolazili ko san ujutro smo uživali nas dvoje na suncu, a uveče smo svi pesnici bili zajedno citali stihove i uživali u vinu i morskim plodovima, a posle ponći nas dvoje smo odlazili u svoju sobu da bi

vodili ljubav i uzivali u zajednickoj strasti. Nisam ni osetio da je dosao dan kad svi idemo svojim kucama i to mi je kidalo srce i dusu na dva dela bio sam ocajan. Oprostio sam se od Sabinice , ona je otisla za Sloveniju a ja nazad u Banja Luku gde me cekala Zorica.Kuci sam stigao kasno supruga je spavala nisam ju budio jer sam odmah legao u krevet da mi mastao o svojoj ljubljenoj i voljenoj Sabinici , tako sam i zaspao. Ujutro sam ustao, na stolu me cekala spremljena ko i uvek solja kafe koju je Zorica ostavljala pre no ode na posao. Seo sam za racunar i poceo razgovor sa svojom voljenom

Posle razgovora sa voljenom Sabinicom legao sam na krevet da odmorim i ubrzo sa zaspao razmisljajuci koliko sam sretan imam dve zene jednu koju iskreno volim Sabinicu i sprugu Zoricu koju ne podnosim vec mi treba da me finansira...

SVEGA OSIM SREĆE

Pišam. Pišam i plačem. Sjedim u WC-u i ako ovako nastavim dehidrirat ću. Da se to ne bi desilo naginjem vino iz flaše koju sam ostavila pored kade. I dalje plačem. Onda buljim u prazno. Dohvatim onaj listić na kojem pišem svoje razloge „za“ i „protiv“ i čitam opet.

Križam stvari koje su mi se maloprije činile OK. Dodajem nove stvari i plačem. Plačem brate, besmisleno plačem. Plačem s razlogom. Ne pomaže lista, ne pomažu ni razlozi. Obučem se, ustanem i gledam se u ogledalo. Fuj, kakva sam! Od plakanja imam škiljave oči, crvene, k'o dva minusa i natekle usne i crvene fleke na obrazima.

Onda plačem opet zato što tako izgledam, pa plačem zato što hoću da prestanem, a ne mogu i tako nalazim razloge i negacije razloga.

Popizdim tako ponekad. Popizdim što moram dva dana putovati da vidim svoje dijete. Popizdim što je moj posao čišćenje tuđih govana, što se to čišćenje debelo plaća. Ponekad se pitam koliko vrijede ta govna kad me toliko plaćaju da ih smaknem.

Popizdim zato što ti jebeš tamo nekoga, a taj neko nisam ja i onda se to jebanje ne bi zvalo jebanje nego vođenje ljubavi. Oj, insane, nagnem ja i za tebe i za sebe i za naše malo kopile kojeg čuva Bog zna ko i Bog zna kako se ponašaju prema njemu.

Onda ne mogu više ni da pijem, ni da plačem. Samo pokušam da se dokopam glupog kreveta jer mi se vrti. Vrti mi se u glavi. Vrti mi se sve oko tebe. Vrti mi se od pomisli da neću moći zaspati jer sutra putujem, putujem kući...jer sutra i ti putuješ kući i onda ćemo dvije sedmice da se pretvaramo da je sve OK. Ja, ti i naše malo dijete. Glumit

ćemo da se ništa od ovoga nije dešavalo. Šetat ćemo naveče po onoj našoj selendri, roštiljat ćemo u dvorištu, ručat ćemo skupa, praviti kolače i gledati filmove...čitati priče djetetu koje ništa još ne konta, srati komšijama kako nam je urnebesno dobro.

Naveče kad legnemo jedno pored drugog samo ćemo buljiti u plafon. Koliko ćemo se željeti, toliko ćemo se gaditi i tako buljeći držat ćemo se za ruke pod jorganom i tonuti opet u san bez sanjanja, jer šta mi, ja i ti, imamo sanjati, kad imamo sve, kad ništa više ne možemo dobiti...

ZEMLJA MAJMUNA

Pečenje rakije oduvek je bila omiljena tema za stolom svih pravih srpskih muškarčina-domaćina. Svaki od njih najbolje zna od čega peći, kako voće skupljati i birati, koliko i kad šećera dodati, kad peći, gde peći, kako ložiti, mešati, kad prekinuti, da li prepeći, gde držati, koliko treba odležati. Za sludenog početnika u ovoj raboti najdelikatnije pitanje je kad peći, jer nekad je, kažu, „pre podne rano, a uveče kasno“. Iskusni majstori-šereti odgovoriće da je vreme pečenja kad „na površini komine ugledaš majmuna“, odnosno kad se površina potpuno izbistri. Malo manje bistar početnik, dok uzalud traži majmuna, postaje tako predmet zasmeljavanja iskusnog majstora i njegovog društva.

Gledanje majmuna u ogledalu preko pečenja rakije počelo je da se još davno širi sve više i više i da dobija neslućene razmere, sve dok nije zahvatilo čitavu zemlju. Tako je i nastala Zemlja majmuna. Razvijene su suptilne metode s kojima se vrlo lako i efikasno, potpuno suprotno Darwinu i evolutivnom toku, od čoveka pravi majmun. Zavisno od vrste i vremena tretmana postižu se efekti privremenog ili trajnog karaktera. Ova tehnika je našla široku primenu počev od reklamnih agencija, trgovine, finansija, prodavaca magle i opsenara, pa sve do običnih pijačnih šibicara.

Posebno su političari usavršili do perfekcije metode kojima se, sa značajnim korišćenjem medija, postižu efekti trajnog karaktera.

Kod masovno tretiranih jedinki uočene su posebno tri pojave:

- primetna amnezija;
- euforična naklonost vodi čopora;
- želja za oponašanjem.

Kao oblici masovnog tretmana koriste se štampani i elektronski mediji, javni skupovi, tribine, konvencije. Efekat amnezije obezbeđuje da kod svakog novog tretmana primljena informacija automatski briše prethodnu informaciju. Pojava je poznata i pod nazivom „ispiranje mozga“.

Zahvaljujući opštoj globalizaciji i društvenim mrežama, ova pošast pretila da i ovu planetu pretvori u Planetu majmuna.

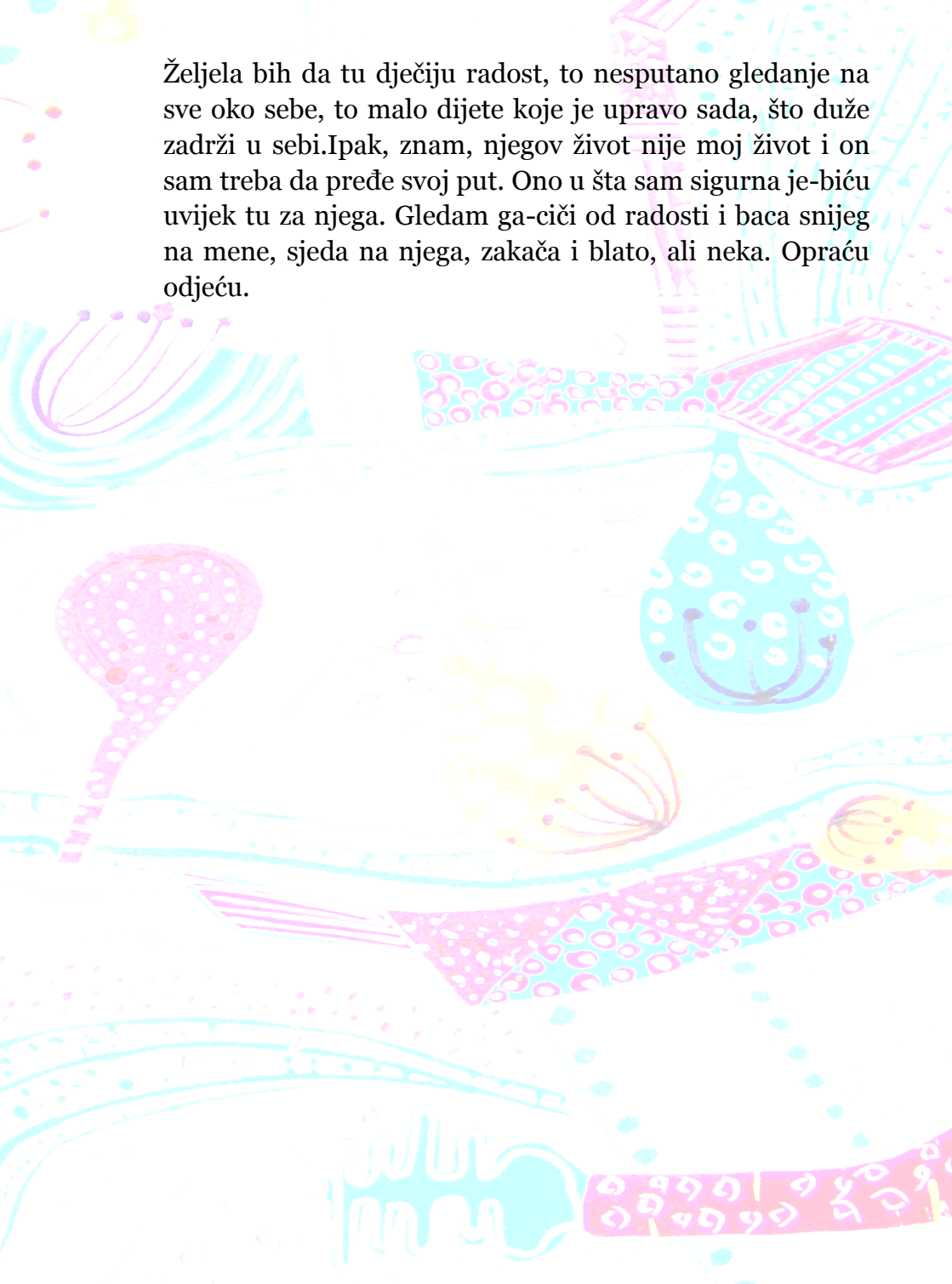
A sve je počelo bazalenom zavitlancijom uz kazan i čašicu tek ispečene rakije...

ČUDA

Snijeg je padao cijelu noć, onaj s kišom što ne ostaje dugo, nego samo prošara tlo. Za razliku od mnogih ljudi koje poznajem, ja volim snijeg. Volim posebno onaj sitni koji brzo sve učini čarobno bijelim. Tad sve izgleda tako čisto i nevino. Možda, što me podsjeća na djetinjstvo kad je sve izgledalo baš tako čisto, nevino, a uz to veselo i bezbrižno. Ovo sada mi izgleda kao zakrpe na nekom bijednom pokrivaču, ali šta je tu je.

Obukla sam dijete jer, čim je vidjelo snijeg, insistiralo je da izađe napolje. Pronašla sam poveću bijelu površinu, pustila mu ručicu a on, kao da se našao u nekom drugom svijetu. Kako se samo raduje! Uzima ručicama grudvice i topi ih među svojim prstićima. Snijeg je za njega čudo, dar sa neba. Nešto što mu niko ne može kupiti nego eto- nebo šalje dobroj djeci da se igraju-. Ne mogu a da u tom njegovom divljenju ne spoznam istinu koja se začne u malom biću da bi se kasnije pretvorila u ništa. Istinu da postoje čuda, ona dobra čuda svuda oko nas, samo treba širom otvoriti oči, srce. Treba vjerovati u čuda- sama sebi govorim- ali kako? Koji je to trenutak kad prestanemo vjerovati u njih? Valjda, mislim sama za sebe, stalna borba koju svako vodi na svom putu idući naprijed učini da ne mislimo ni na šta sem na to, da pravimo što veće korake ne bi li stigli što prije. A gdje? Pa, do kraja svog postojanja. Gledam svoje dijete i tako bih rado da mogu da idem ispred njega, da mu uklanjam svaku prepreku na putu. Da mu je lakše hodati i da ima vremena za ČUDA, za divljenja, za proživljavanje stvari koje sam ja propustila ostavljajući ih za drugi put ili za koje - nisam imala vremena-.

Željela bih da tu dječiju radost, to nesputano gledanje na sve oko sebe, to malo dijete koje je upravo sada, što duže zadrži u sebi. Ipak, znam, njegov život nije moj život i on sam treba da pređe svoj put. Ono u šta sam sigurna je-biću uvijek tu za njega. Gledam ga-ciči od radosti i baca snijeg na mene, sjeda na njega, zakača i blato, ali neka. Opraću odjeću.

BOL I UMJETNOST

Ima nešto umjetnosti u bolu, u proživljavanju i savlađivanju bola. Nisam te volio u to vrijeme. Ne mogu reći da sam bilo koga volio. Postoje vremena u kojima smo toliko zasićeni događanjima i zlom da više ne vidimo stvari onakve kakve su. Gledam te još uvijek kako stojiš pored njenog posmrtnog uzglavlja i pjevaš. Glas ti je daleko od toga da bude lijep, ali ti si u nekoj vrsti transa koji ja ne mogu da prekidam. Bila ti je bliska, ta osoba, koja je u tvoj život tako neočekivano kročila i ostala u njemu. Dugo si pjevala, sve do operacije glasnih žica nekoliko godina kasnije. Govoriš mi, dugo poslije, da tu osobu u dubini nisi prihvatila, ali nisam siguran da su to istinski tvoje riječi. To su riječi nekoga ko te ne poznaje ili je samo način da se zacijele neke stare rane. Odrasla si kao siročić, proživjela si dva rata i jedan razvod koji je u sustini bio grčevita borba za preživljavanje, i nisi imala nikoga kome bi povjerala brige, ni načina kako da naučiš da tebi brige povjeravaju tvoji bliski. Nisam te volio u to vrijeme. Ne mogu reći da sam bilo koga volio, ali ima nešto u prevlađivanju bola koje se dodiruje sa umjetnošću.

ODMOR NA GOLIJU

09.septembar 2010.godine, četvrtak

Septembar je... Još malo pa će početi jesen. Vreme je promenljivo iz dana u dan. Malo je sunčano, malo je oblačno sa povremenom kišom. Sada smo na odmoru pa smo došli malo sa decom na Goliju. Od kako su letos bili ovde, mnogo im je bolje. Ovde je čista priroda, svež vazduh, zdrava hrana, lakše se diše. Ljudi su jako fini i gostoljubivi. Kuće su lepe, sagrađene još od davnina, od kamena i drveta. Sada su malo preuređene. Još sa praga se oseća miris vrućeg domaćeg hleba. Na stolu je uvek bogata trpeza. Najslade je jesti vruć hleb, pršutu i golijski sir. Oko kuća se pružaju prostrane livade, šume i pašnjaci. Sa livada se pruža pogled na golijski put i planine, čiji se pojedini vrhovi dotiču sa nebom.

Jednom rečju, Golija je pravo mesto za rekreaciju, odmor i uživanje.

Polako prolazi i ova godina, ne mnogo drugačija nego predhodna. Nadala sam se da će ova godina biti bar malo bolja, ali ništa se nije promenilo. I dalje je sve isto. Iz dana u dan je sve teže i teže. Nema nikakvog poboljšanja ni napretka.

Finansijska situacija je loša. Ljudi su nervozni, neraspoloženi i umorni od svakodnevne borbe za opstanak.

Teško je, ali se ipak borimo da imamo ono najpotrebnije. Da deci obezbedimo sve što možemo i da im stvorimo normalne uslove za život. Oni su još mali i njima ne sme ništa da fali.

Svaku noć ležemo sa istim molitvama i željama. Samo da preživimo još ovaj dan i da dočekamo novo jutro. I tako živimo od danas do sutra, sa nadom da će nam svaki novi dan biti bolji i lepši od predhodnog.

„Ima dana kada želiš, a želja nije ostvorena,
Kada voliš, a ljubav nije uzvracena,
Kada plačeš, a suze ne mogu poteći,
Kada ono što srce oseća, usne ne mogu reći!“

CRV

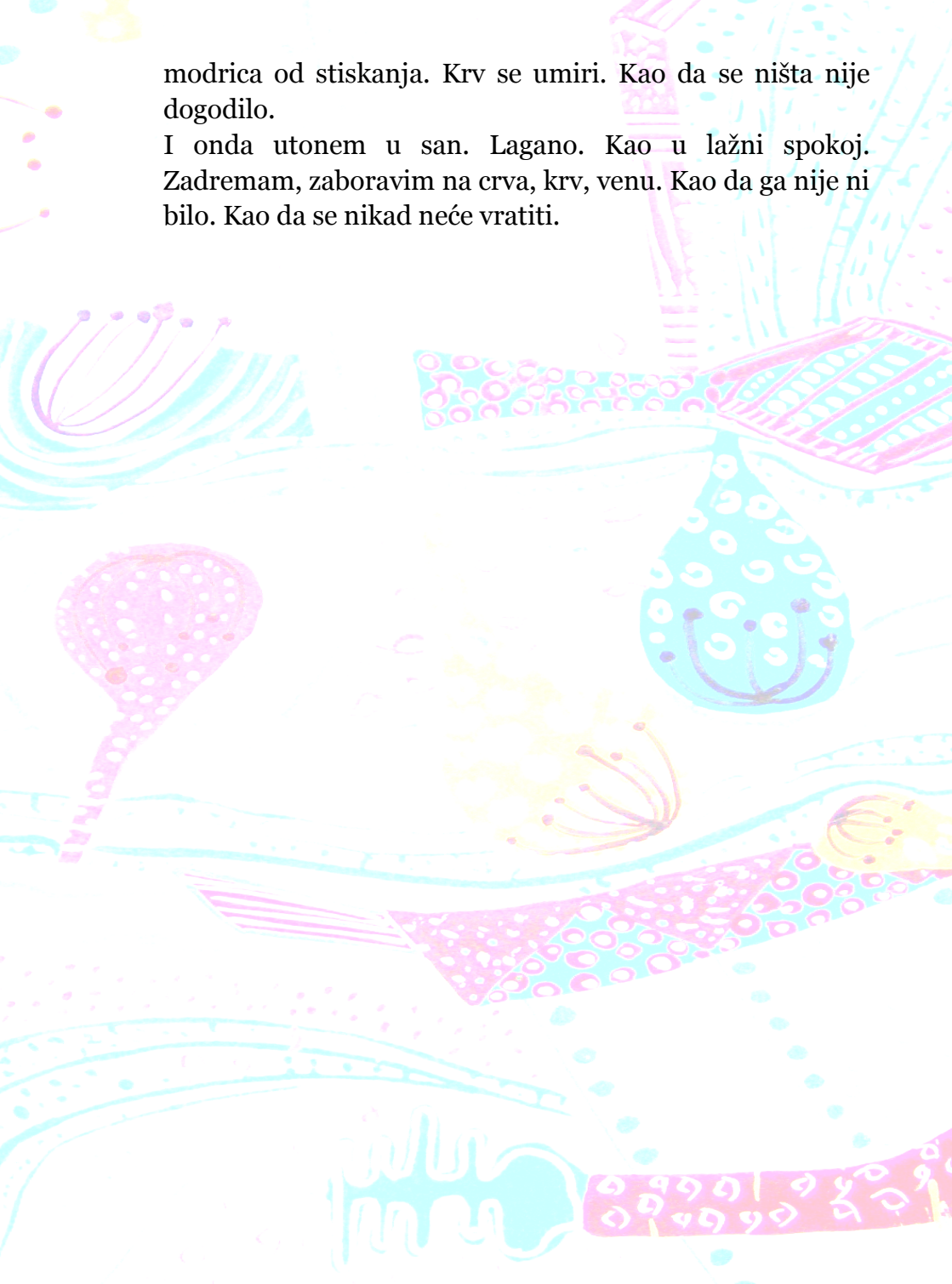
Crv je opet ušao. Uporno tražim pukotinu na zidu vene. Da vidim, da pokušam da je zakrpi, zašijem, zabetoniram. Samo da zatvorim. Ali, ne vidim je.

Tako on uvek radi. Iskoristi moj trenutak nepažnje. Provuče se i uđe. Obično noću, jer se tad slabije vidi. Uđe u venu i plovi po moru krvi. Pliva sasvim slobodno, ponosno, dostojanstveno. I ruga mi se. Zna da ga ne mogu isterati. Dok stisnem venu da ga ubijem, da ga prignječim, on sklizne, izmigolji se. Spretno se izvuče, pobegne prstima koji bi da ga unište jednom za svagda. Onda mi se kezi, cereka se. A vena otekne. I boli. Prsti ostave tragove na koži, poplavi mesto na kojem se dogodio pokušaj ubistva jednog bezobraznog crva. Vena, napumpana krvlju, koja se od mojih prstiju uzburkala i uznemirila, kao debeli konopac iskače ispod kože. Ruka se ukoči, oduzeta je. Kao stanje šloga. Poludim, hoću i celu venu da iskidam, da je pocepam, presečem. Ako je presečem na bilo kojem mestu, crv će izleteti, izjuriti iz mene u poplavi krvi. Možda će se udaviti. Krećem da otkinem ruku. Da je iščupam iz lakta. To je rešenje! Amputiraću sebi deo tela, crv će nestati i stvar je rešena. Ali, ne, ne! Crv je to! Moj crv! Zna on da čupanje ruke nije rešenje! Nije on glup! Veštiji je od mene. Ući će u drugu ruku, u jednu nogu, drugu nogu. Snaći će se. Ima toliko vena na telu, toliko malih krvnih mesta po kojima može da plovi.

Ali, dok uzmem nož i krenem da tražim pogodno mesto za rez, crv se podmuklo povuče. Nestane. Opet kroz onu pukotinu koju nikako ne mogu da pronađem. I sve se smiri kad crv ode. Vena se lagano povlači, smanjuje. Nestaje

modrica od stiskanja. Krv se umiri. Kao da se ništa nije dogodilo.

I onda utonem u san. Lagano. Kao u lažni spokoj. Zadremam, zaboravim na crva, krv, venu. Kao da ga nije ni bilo. Kao da se nikad neće vratiti.

NA KRAJ SELA

Približavam se kraju sela. Zadnje kuće su sirotinjske ili ciganske. Sve se promijenilo, ali malo, drago mi je zbog toga. Pojavljuje se polje kao u izmaglici. Obradene njive se gube u daljini. Ravnica je skromna ljepotica. Nije kao planina koja je, provokativna i prevrtljiva. Ravnica je tiha i nenametljiva. U atar vode prave lenije, poljski putevi koji ipak malo vrludaju lijevo-desno, jer seljaci zaobilaze bare koje se mjestimično javljaju poslije kiše. Kad pomisliš da u ravnici nema iznenađenja ili ti se čak pomalo pridrema probudi te oštar, jak lepet i ćurlik uplašenog fazana koga si trgnuo iz sna. Ili te možda zadivi elegantan trk graciozne srne ili glasanje prepelica. Zec nekad uplašeno iskoči iz brazde pred nogama i brzo trči cik-cak. Nekad se može vidjeti i lukava lija. Volim kraj sela, ovaj posebno. Ljudi su tu siromašni, ali srdačni.

Crni pas je pokraj drvene tarabe. Maše mi repom, ne laje. Tu je na svom starom mjestu i gostiona pod imenom „Ravnica“. Da ste netkog upitali u selu za Ravnicu nitko vam ne bi znao reći. Imala je ona druga imena po kojima je bila poznata: „Garava jazbina“, „Crna rupa“, „Ciganski bircuz“, „Picina kovrdža“, „Seljački budžak“ itd... Ako ste pitali za neko od ovih naziva svatko će vam reći jer su to znala čak i djeca u pelenama. Može se reći čak i da je bila čuvena. To se odnosi na bližu okolinu i ne može se reći da je bila čuvena u Jugoslaviji i šire; iako tko zna. Tko jednom uđe u tu gostionu ne može je više zaboraviti. Gazda gostione je čuveni Laza. Poznat je i pod drugim imenima: Šef, Gangster, Debeli i slično. Sva imena su mu pristajala a najviše Debeli Laza jer je imao sigurno brat bratu 140 kila. Žena mu je bila Slovakinja, Ruženka koja je bila čak i

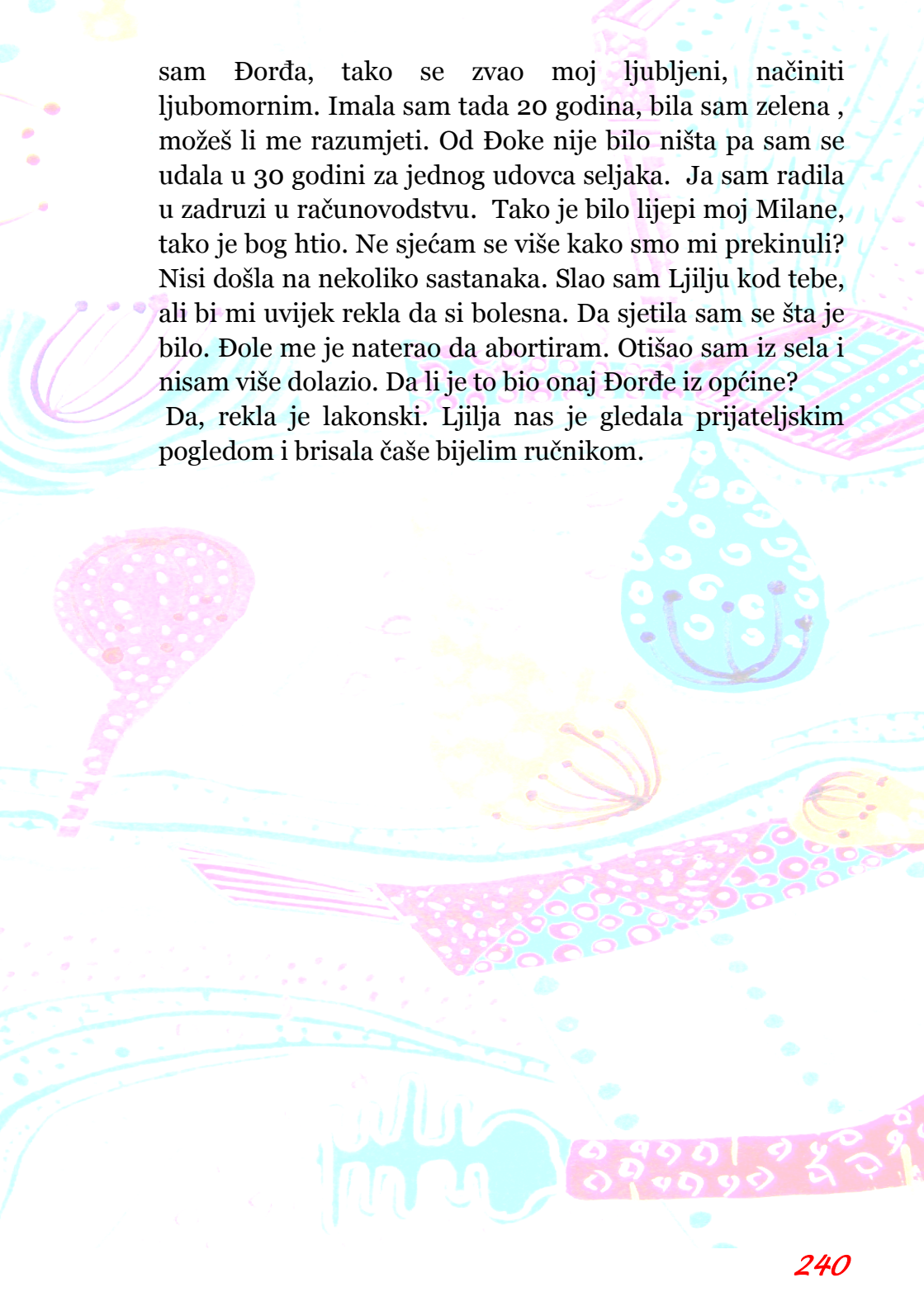
deblja od Laze. Laza je nju zvao Twigi iako bi to ime više pristajalo njihovoj ćerki koja se zvala Ljilja. Ona je bila plavo mršavo stvorenje koje je stalno brisalo čaše prljavim ubrusom. Bila je tako ružna da je uvreda u selu bila reći nekom momku ili gazdi da je zaljubljen u Lazinu Ljilju. Laza je ćerku zvao „Lane moje“. Osim pića kod gazda Laze bilo je i meze ako bi se tako mogli nazvati Lazini čvarci jer su bili toliko tvrdi i iscijedeni da su ih u selu zvali dijetalni čvarci ili vegetarijansko meze. Bili su slani tako da je svaki gost morao da popije bar litru lošeg vina poznatijeg kao „bački cviček“ ili pola litre rakije dudovače zvane brlja ili dudi-brandy da bi se spasio od teške žgaravice. Brlja je bila Ruženkin specijalitet. Svježe ispečena brlja imala je mliječno-providnu boju i to joj je bio nedostatak. Da bi popravila izgled Ruženka je dodavala ljutu alevu papriku i malo tucane cigle da se rakija izbistri. Takva brlja je izgledala kao škotski viski i pila se u ogromnim količinama i ljeti i zimi; ljeti da seljaci speru prašinu iz grla a zimi da se zagriju. Ruženkina brlja je bila neponovljiva ali je imala jednu falinku. Vršenje velike nužde poslije brlje je pretstavljalo veliku muku i bol ali za to su našli lijek kolonisti iz Bosne zvani Bosančerosi. Pomagala je masaža otučkom od klipa kuruzu kako su govorili Bosančerosi, kočanj kako su govorili Crnogorci ili jednostavno šapurika kako su to zvale Lale. Jedino su bircuz izbjegavali oni koji su patili od šuljeva.

Iz izmaglice izranja jedno stvorenje u seljačkom kožuhu. To je žena mršava, stegnula je zimogrožljivo kožuh ispod vrata. Crna kosa prošarana obilno sjedinama joj je duga i zamršena. Lice joj je crno i izborano. Nosi neki težak i napunjen ceger. Iznenaden sam jer sam je prepoznao. Zastajem i kažem „Miro jesi li to ti“? Gleda me zelenim očima začuđeno. “Ispričavam se ako sam pogriješio. Ja sam Milan iz Kikinde, profesor matematike i fizike i

učinilo mi se da se poznamo“ . - Pa jesi li to ti Milane, ooooo ... ispričavam se, nisam te poznala, ugojio si se - . - Ja sam, drago mi je da te vidim Miro, hajdemo u kavanu da popijemo kavu. Nečka se - Znaš Milane selo je ovo, izmisliće veliku priču pa se neću moći oprati do smrti - onda poslije kratke stanke dodade - Hajdemo, udovica sam, slobodna žena pa nek pričaju šta hoće - .

Sjedoše u potpuno praznu kavanu, nigdje nitkoga čak i za šankom. Ovdje nema izgleda nitkog kažem, a ona dodaje - Ima ne boj se vjerojatno su u avliji. Viče glasno - Ljiljo, Ljiljo- ali nitko ne dolazi . Doći će kaže mi . - Laza i Ruženka su umrli prije tri godine, a Ljilja i nije jako vrijedna . Hajde da mi popričamo, kako si, imaš li ženu, djecu. Oženjen sam Miro, imam troje djece dva sina i kći . Ja sam udovica, imam jednu ćerku. Da li se sjećaš Miro onih davnih dana pitam. Kako da ne svega se sjećam kao da je jučer bilo. Ja sam te volio znaš ali nisam siguran da si ti volila mene utišavam glas jer se pojavljuje netko iz dvorišta. Mira šuti i gleda me. Prošlo je puno vremena pa možeš mi reći - , kažem. Žao mi je da te razočaram ali stvarno ne znam šta imaš od toga Milane . Bio si zaljubljen u mene ja sam to znala. Oboje se trgospo jer je jedna zgodna, sredovječna plavuša stajala pored našeg stola. “Ljiljo, donesi nam dvije dobre turske kave“ reče Mira a ja rekoh kad je otišla - Je li to Ljilja, puno se izmjenila - . To je ona, udala se za pravnika. Pa ona se proljepšala kažem! Reci joj biće joj drago dodade ona .

Pa da ti kažem, puno je vremena prošlo, vrijeme liječi sve . Volila te nisam jer sam bila u vezi sa jednim oženjenim čovjekom koji me je zaveo i iskoristio. Bila sam ludo zaljubljena u njega i očekivala sam da se rastavi i da se uzmemo. Ti si se pojavio kao poručen. Pravila sam s tobom planove da me izvučeš iz ove selendre, da me zaposliš u Kikindi i nađeš mi tamo neku podstanarsku sobicu. Htjela

sam Đorđa, tako se zvao moj ljubljani, načiniti ljubomornim. Imala sam tada 20 godina, bila sam zelena , možeš li me razumjeti. Od Đoke nije bilo ništa pa sam se udala u 30 godini za jednog udovca seljaka. Ja sam radila u zadruzi u računovodstvu. Tako je bilo lijepi moj Milane, tako je bog htio. Ne sjećam se više kako smo mi prekinuli? Nisi došla na nekoliko sastanaka. Slao sam Ljilju kod tebe, ali bi mi uvijek rekla da si bolesna. Da sjetila sam se šta je bilo. Đole me je naterao da abortiram. Otišao sam iz sela i nisam više dolazio. Da li je to bio onaj Đorđe iz općine?

Da, rekla je lakonski. Ljilja nas je gledala prijateljskim pogledom i brisala čaše bijelim ručnikom.

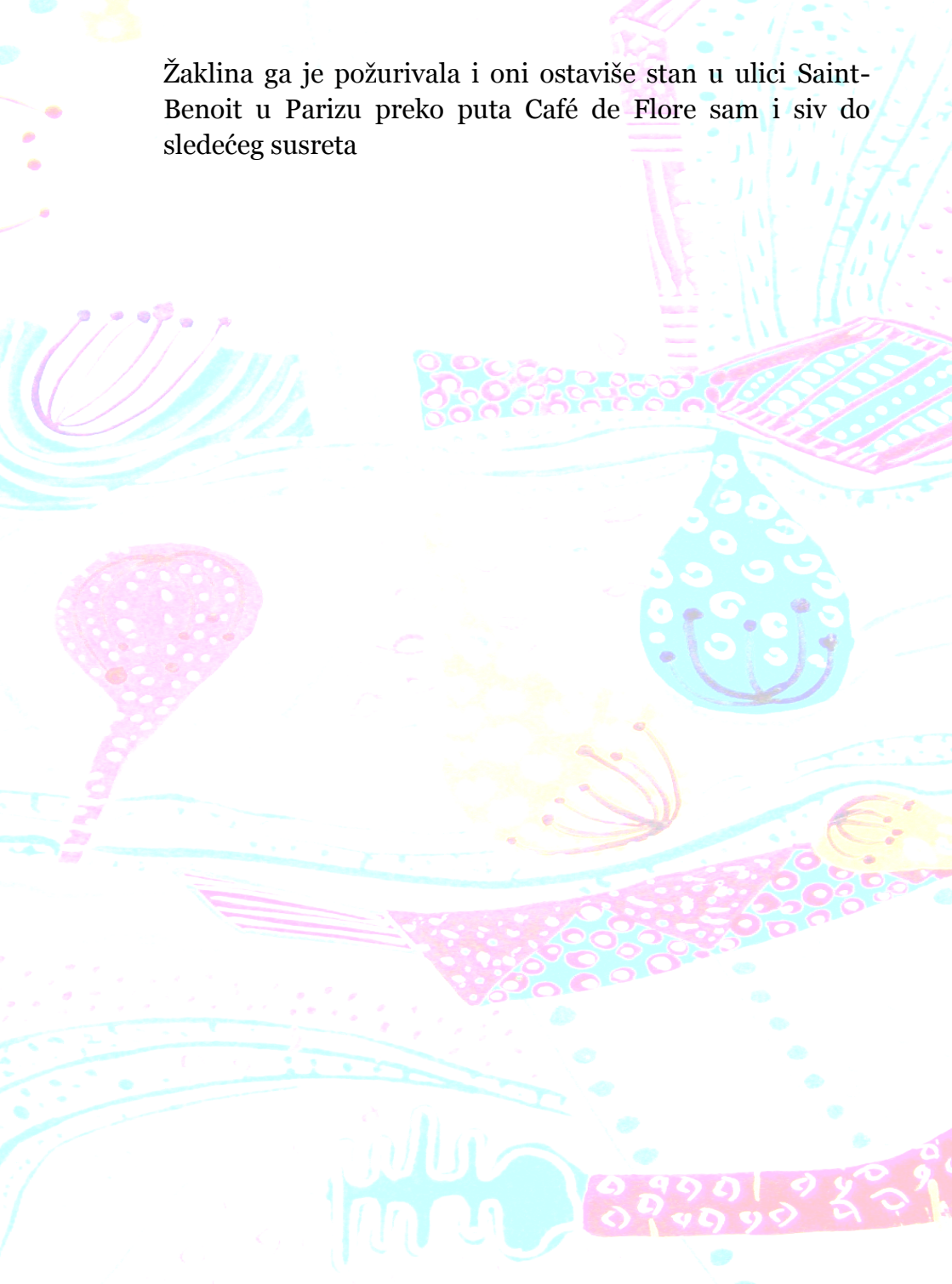
AKVARIJUS

Usplahireno i užurbano Žaklina je spremala po stanu, mrmrljajući nervozno za sebe, dok joj je mrgodno lice, ukrašeno kapima znoja, odavalo radost koja se detinje skrivala. U drugoj sobi stajao je Niko, pogleda upućenog kroz staklo na dvorište u kojem je padala kiša natapajući travnjak u visini prozora. Blago se osmehujući, gledao je kako kapi kiše lelujaju lišće bokvice u maloj bari, kao lokvanji koji ne mogu mirni da ostanu na zvuk kišne muzike u nekoj vodi daleke netaknute prirode.

„Akvarijus!“ – uzviknuo je Niko podigavši ruke, time podižući zavesu pod kojom je stajao čelom naslonjen na staklo, delom zamagljeno dišući u njega. Eksplozija smeha Žaklininog bića preplavila je stan, ona brzim hodom dođe ispod zavesa. „Šta pričaš ti?“, upita kroz smeh: „Kakav akvarijus?“. „Pa, akvarijus.“, pokazavši na baricu ispod prozora. Ona pogleda, pa vrati pogled na njega umiljato trepćući i smešeći se, on napravi grimasu i uštine je oko pojasa. Izađeše ispod skrovite zavesa posmatrajući se i šaljivo bekeljeći se jedno drugom. „Ajde idemo, kiša je stala i sunce se već vidi, samo sa drveća kaplje“, obraćajući se Žaklini, „Idemo“ – ona potvrdi.

Oboje zadovoljni i euforični, trenutak sadašnjosti koji vredi živeti, bez neizvesne budućnosti i sa blagim osvrtnom na prethodno veče. Žurka sa prijateljima ispunila je ovu sadašnjost, kišno jutro u Parizu, kafa, cigarete i rasturen stan koji je trebalo spremati. Uzevši svoj kofer Niko se osvrte da još jednom pogleda prozor sa kojeg je video akvarijus, preplavi ga seta i on uzdahnu, ali i ovaj trenutak ga učini srećnim.

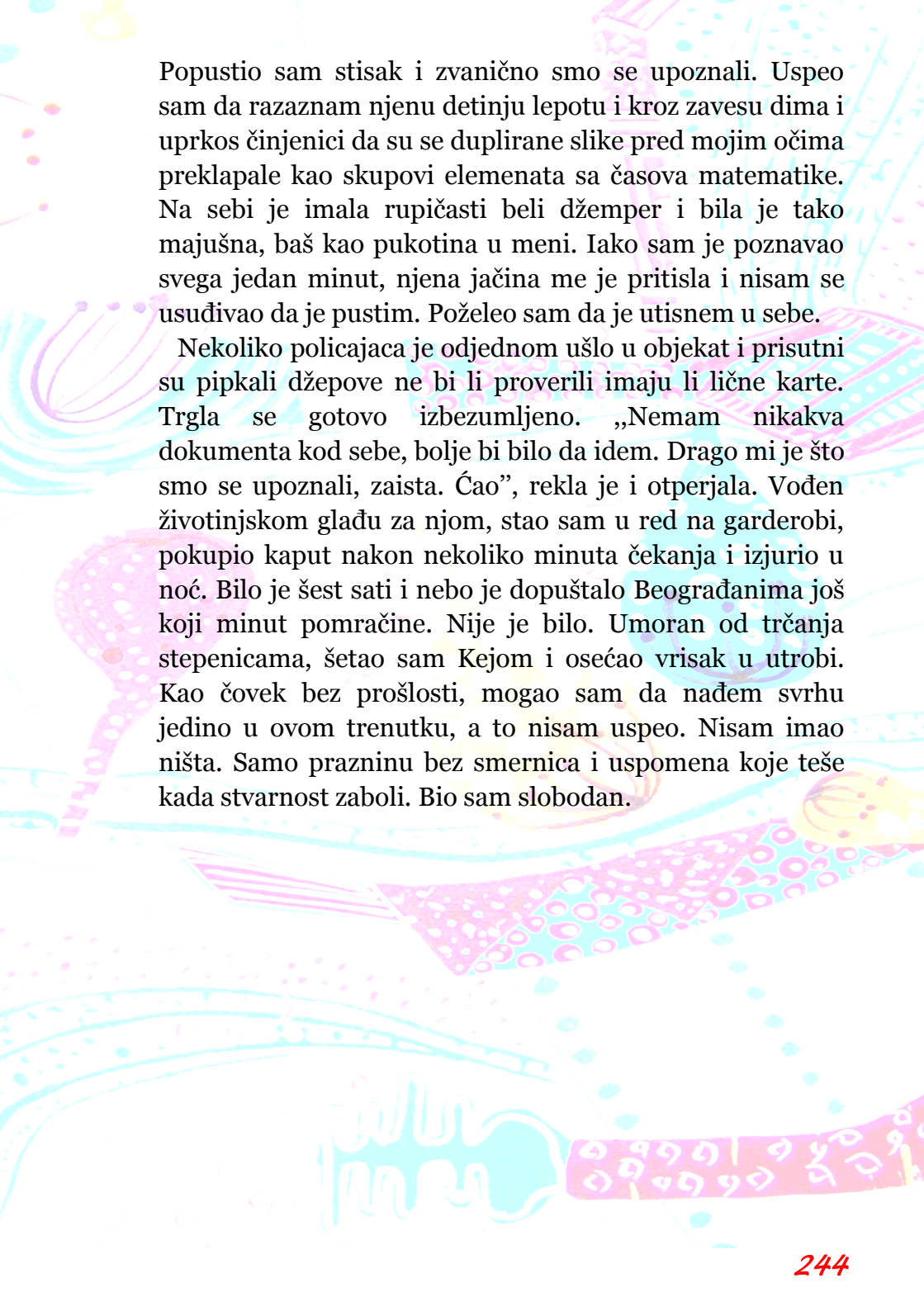
Žaklina ga je požurivala i oni ostaviše stan u ulici Saint-Benoit u Parizu preko puta Café de Flore sam i siv do sledećeg susreta

ŠEST

Bila je to prva noć nakon što me je prošlost konačno napustila. Probudio sam se bez misli koja me je dočekivala svakog jutra prethodnih šest godina. Tada kada je deo mene bio ispražnjen, pohrlio sam u noć ne bih li ga ispunio novim utiscima. Klizio sam kroz meki vazduh dok me je mirišljavi Mesec pozdravljao praćen najnežnijom pesmom nebeskog svoda. Ovog puta pio sam da bih slavio život. Ništa me više nije zatezalo. Bio sam slobodan.

Nekoliko sati kasnije pod mi je igrao pod nogama, a glasna muzika postala je samo tiha pozadinska tema. „Šta ti ovo simbolizuje?“, naprasno sam upitao devojkicu do sebe, uperivši prst u istetovirani šestougao sa trouglom u sredini na njenoj podlaktici. „Šest je prvi savršen broj, a sam šestougao mi je izgledao malo prazno, pa sam dodala trougao. Vidiš, to može da se posmatra i kao trodimenzionalno telo, u zavisnosti od ugla iz kog ga gledaš“, drala se, okrećući ruku pred mojim nosom. Po načinu na koji je prihvatila takvo ničim izazvano pitanje, zaključio sam da se i njoj ljulja u glavi. „Da, da, shvatam, ali obrnuti trougao isto tako može da bude i ženski simbol, kao u Davidovoj zvezdi“, nadovezao sam se i divio svom pribranom govoru. „Tačno, ali ovaj ima više veze sa principima kosmosa i kruženja materije... Kako se zoveš i zašto mi držiš ruku?“

Popustio sam stisak i zvanično smo se upoznali. Uspeo sam da razaznam njenu detinju lepotu i kroz zavesu dima i uprkos činjenici da su se duplirane slike pred mojim očima preklapale kao skupovi elemenata sa časova matematike. Na sebi je imala rupičasti beli džemper i bila je tako majušna, baš kao pukotina u meni. Iako sam je poznavao svega jedan minut, njena jačina me je pritisla i nisam se usuđivao da je pustim. Poželeo sam da je utisnem u sebe.

Nekoliko policajaca je odjednom ušlo u objekat i prisutni su pipkali džepove ne bi li proverili imaju li lične karte. Trgla se gotovo izbezumljeno. „Nemam nikakva dokumenta kod sebe, bolje bi bilo da idem. Drago mi je što smo se upoznali, zaista. Čao”, rekla je i otperjala. Vođen životinjskom glađu za njom, stao sam u red na garderobi, pokupio kaput nakon nekoliko minuta čekanja i izjurio u noć. Bilo je šest sati i nebo je dopuštalo Beograđanima još koji minut pomračine. Nije je bilo. Umoran od trčanja stepenicama, šetao sam Kejom i osećao vrisak u utrobi. Kao čovek bez prošlosti, mogao sam da nađem svrhu jedino u ovom trenutku, a to nisam uspeo. Nisam imao ništa. Samo prazninu bez smernica i uspomena koje teše kada stvarnost zaboli. Bio sam slobodan.

DA LI DA IM VERUJEM

Ljudi se danas menjaju brže nego vreme... Čim se okreneš, a oni već promenili hiljadu lica, a da je barem jedno ono pravo. Pitam se samo kako im ne dosadi? Kako ih ne probode nož prošlosti? Kako ih savest ne pita šta to čine? I ne znam da li su lažni ljudi ili život. Ali kome su jednom slomili krila ni nogama svojim ne veruje više. Danas je teško naći pravog prijatelja. Da te pogleda u oči i kaže ti da si loš. Nije prijatelj samo da te hvali. Ima tu nečeg više. Kad te gorko zaboli njegova istina, ali je progutaš, jer šta bi bio život ako bismo pili samo čaše meda. I ne znam šta me navodi da im verujem... Možda nada da se posle kiše opet javi Sunce. Možda nada da u svemu lošem ima nečeg dobrog. Možda moja pusta nada da ljudi ipak nisu loši, barem ne svi...

ГОЗБА ЗА ПОКАЈАЊЕ

Ја, Мравица жута, са кућом на путу и Светим Тројством у души, објављујем оглас у свим гласилима. Приређујем гозбу над гозбама века. За све људе света. За сваког човека: За добре и лоше, за кротке и преке, за слабе и јаке. За насилнике и отимаче, за пиромане и крвомане...

Служим изобиље ретко добре хране: Душу на памуку. Тугу на радости. Срдачност на жару. Опрост на колачу...

За узврат желим сваком живом створу: Слободу лахора на пољани цветној, радост у оку сваког човека, врисак смеха пред колибом среће...

Гарант за угодност дароваћу свима. Окрвљене руке биће молитвене. Облаћени образ засветлеће сјајем на ВЕЛИКОЈ ГОЗБИ ЗА ПОКАЈАЊЕ.

Recenzije

Raskošno obilje pesničkih slika i žive reči

Ni za koga se sa sigurnošću ko se bavi umetnošću ne može reći da je predodređen za svoju misiju. A ponajmanje za pesnika, pisca, aforističara. No pred nama je nova zbirka pesama, priča i aforizama koja nosi raskošno obilje pesničkih slika i žive reči, moćne da ushite.

Ja sam, u ovoj zbirci, otkrila grumenčiče lepote, a nadam se da će i čitaoci. Sva je prožeta humanošću, željom da se otkrije neotkriveno, da se dodirne nedodirnuto, da se sazna nesaznatljivo, a sami čitaoci, iskreno se nadam, otkriće još neki smisao više.

Ništa novo neću reći, ako kažem da se cela zbirka i pesme i priče i aforizmi, treba čitati uz plamen sveće, u polumraku, uz svetlucave noćne leptirice i buket srebrnih zvezda koje proviruju i čine ovu zvukovnu i svetlosnu čaroliju stvarnom i nezaboravnom.

Pisci, pre nego što otkrinu prozor u svetlost, koja treba da zaslepi i očara čitaoca, moraju da se ogrnu i sirotinjskom i carskom odeždom da bi razumeli i odbačene i uzdignute, moraju da banče s pijancima, lakrdijašima, zanesenjacima, koji živkot proživljavaju kao u odrazu zamagljenog ogledala, i kojima je život san, a san povratak u zbilju, moraju biti uz postelju ljudi na umoru, da očima koje se gase daruju svetlost svoga oka, da pevaju i kad pevanje za ljude obuzete brigama izgubi svaki smisao.

To su pisci ove zbirke postigli, pa i više od toga, jer oni su kao pucanj otposlali u nepoznato strelom svetlosti, što oživljava i nadahnjuje.

Ubeđena sam da će ona sama znati da stane tamo gde joj je mesto!

Vladanka Cvetković, Beograd

**„Zavesa se diže.
Dovode svetlost na prevaru!
Iza kulisa
POČINJE VELIKA PREDSTAVA!“**

Jednom davno čovek je zapisao prva slova, zatim reči. Od tada postoji želja da se sve ono što nas okružuje ili što nam se događa stavimo na papir, kako bi smo to sačuvali od zaborava.

Evo prilike da prošetamo lavirintom beskraja u pisanju i stvaralaštvu pa su se pred nama otvorila vrata kako bi smo bez ustezanja mogli ući u svet pesme, priče, aforizma.

Svaka priča je sačinjena od elemenata u kojima je sublimirano duboko naratorovo osećanje i u svakoj se javlja autor kao prenosilac poruke od koje se istovremeno distancira. Priče su potpuno samostalne, a opet komponovane tako da teraju čitaoca na ponovno čitanje. Svakim novim čitanjem mogu se pronaći nove lepote i razotkriti veo kojim su sakrivene misli autora.

Iako su priče različitih tematskih određenja po pitanju stilskog izražaja, može se primetiti da je u većini slučajeva središnji deo priče zauzeo čovek i njegov život. Što se piše od života se uzme, pa se napisano životu vraća.

Pesme su napisane na krilima emocionalnih erupcija visokih vibracija i na trenutke snažnog umetničkog nadahnuća. Autori se uglavnom otvorenih očiju, smelo i predano i sa osećanjem pune odgovornosti upuštaju u istraživanje smisla ili besmisla života.

U većini radova višeslojnost misaonog sklopa, dubokog smisla, realizovan je filigranskim vezom. Apsolutni sklad boja, obogaćenog suptilnim

funkcionalnim nijansama i cele skale tonova – afirmišu izraženu umetničku zrelost.

Razumevanje simbola svih ovih radova pred nama zahteva manji intelektualni napor sa obavezom ponovnog isčitavanja svakog rukopisa. Ovi radovi nisu za jednokratnu upotrebu, jer sadržaji, pogotovu u pesmama, su na trenutak pitki, a na trenutak ne opijaju lako, ali zato miluju i razgaljuju.

Humor je jedini odnos prema životu koji nam omogućava da volimo ljude i trpimo sebe same ne zatvarajući oči pred ... grešnim slabostima ... Otuda je najveći realizam uvek pun humora.

Smisao modernog humora (aforizmi) je da oslobodi čoveka otkrivajući mu njegovu neslobodu, da mu pribavi moć nad stvarima, prikazom njegove nemoći i spase ga saznanjem da mu nema spasa.

Da je humor moralan ... kao i poezija, kao i ljubav, to je izvan diskusije. Aforizmi odslikavaju našu egzistencijalnu muku, strategiju preživljavanja i našu kulturu siromaštva. Ipak, biće lepše.

„Lepše je sa kulturom, a njoj kako bude sa nama ovakvima!“.

Kvalitet ovih radova u celosti, jeste njihova humanistička crta kojom se ona vraća opšte ljudskim pravilima i vrednostima, na put razumevanja, ljubavi i suživota sa svetom. Ipak smo samo ljudi.

Predrag Opalić, Subotica

Povezivanje i negovanje kulture

Isčitavajući tekstove pristiglih radova na konkurs za Međunarodnu zbirku “Goli život u umetnosti” uvideo sam volju za međusobno povezivanje autora i autorki sa ciljem da daju podsticaj negovanju savremenog kulturnog stvaralaštva.

U zbirci nalazi se preko 230 autora i autorki obuhvaćeni triju oblastima književnog izražavanja, koji su svoje radove poslali gotovo sa svih delova sveta i to od Engleske, preko Španije i Balkana, do Kipra.

Kako je zbornik celina misli i dela velikog broja ljudi, u istom i ovog puta se nalaze radovi na srpskom, makedonskom, slovenačkom, hrvatskom, crnogorskom bosanskom i bošnjačkom jeziku pisani ćirilničnim i latiničnim pismom.

Zahvaljujem se urednici zbornika na pružanju mogućnosti da književni umetnici izraze svoja osećanja i na taj način se povežu u jednu veliku celinu.

Sa zadovoljstvom preporučujem svim ljubiteljima pesama, aforizama i priča da pročitaju dela koja se nalaze u ovoj zbirci i ujedno uživaju u istim.

Dejan Hornik, Subotica

UDRUŽENJE BALKANSKIH UMETNIKA

BAKARTIST

ASSOCIATION OF BALKAN ARTISTS